

انجیلِ عیسیٰ مسیح دَ مُطَابِقِ لُوقَا

مقصدِ لُوقَا از نوشته کدون
زندگی نامِه عیسیٰ مسیح

۱ غدر کسا دست دَ کار شده دَ باره قصّه
واقعه های که دَ مینکل مو رُخ دده نوشته
کد ۲ و امو قصّه ها دَ وسیله کسای که از شروع
شاهدای عینی و خدمتگاری کلامِ خدا بود دز
مو رسید. ۳ آلی ما ام بعد از مطالعه دقیقِ تمام
چیزا از شروع تا آخر، صلاح دیدم که امی توره
ها ره دز شمو جنابِ عالی تیوفیلُس دَ ترتیب
نوشته کنم، ۴ تا شمو بتنید دَ باره حقیقتِ تورای
پی بُبرید که دز شمو گفته شده.

پیشگویی تولد یحییٰ

۵ دَ زمانِ پادشاهی هیرودیس، پادشاهِ یهودیه،
یگ پیشوا دَ نامِ زکریا زندگی مُوكد. او
از پیشوایونِ دِسته آبیه بود و خاتون شی
که الیزابت نام دشت از اولادِ هارون بود.
۶ هر دوی شی دَ حُضورِ خدا عادل بود و دَ مطابقِ
تمام احکام و قوانینِ خداوند بدونِ کم-و-کاست
رفتار مُوكد. ۷ لیکن اونا اولاد ندشت، چراکه
الیزابت نازای بود و هر دوی شی سالخورده
بود.

۸ یگ روز وختیکه زکریا دَ نوبتِ دِسته خُو
دَ حُضورِ خدا وظيفه پیشوایی ره انجام میدد،
۹ دَ مطابقِ رسم-و-رواجِ پیشوایو پشک دَ نامِ
ازو بُر شد که دَ جای مُقدَّسِ خانه خداوند داخل
شنه و بخورِ خوشبوی در بدیه. ۱۰ دَ وختِ
در ددونِ بخورِ خوشبوی تمام جمعیتِ مردم دَ
برونِ خانه خدا عبادت مُوكد. ۱۱ اوخته یگ

ملایکه خُداوند دَ زکریا ظاهر شد. ملایکه دَ
 طرفِ راستِ قربانگاهِ بُخورِ خوشبُوی ایسته
 بُود. ^{۱۲} زکریا از دیدونِ ملایکه ترس خورد و
 رنگ از اونگه شی پَرید. ^{۱۳} لیکن ملایکه دَزو
 گفت: "ای زکریا، ترس نَخور، چراکه دُعاهای
 تُو قبول شده و خاتون تُو اَلِیزابت یگ باچه
 دَ دُنیا میره و تُو نام شی ره «یحیی» بیل.
^{۱۴} او باعثِ خوشی و خوشحالی تُو موشه و
 غَدَر کسا دَ غَیتِ پَیدا شُدون شی خوشحالی
 مَوکُنه، ^{۱۵} چراکه او دَ نظرِ خُداوند یگ آدمِ
 بَزُرگ موشه. او باید هرگز شرابِ انگور و
 دیگه وُچی کَدنی های نشه آور وُچی نَکُنه. او
 حتی از رَحِمِ آبه خُو پُر از روحِ اَلْقُدس آسته.
^{۱۶} او بَسیاری از بنی اسرائیل ره سُون خُداوند،
 خُدای ازوا هِدایت مونه. ^{۱۷} او قد روح و قُدرتِ
 اَلِیاس پِیشلون خُداوند موره تاکه دل های آته گو
 ره سُون بچکِیچای ازوا دَور بَدیه و سرکش ها

ره دَ حِکْمَتِ آدَمایِ عَادِلِ بیرِه تا یِگِ قَوْمِ تَبَارِ
شُدِه ره بَلَدِه خُداوند آماده کُنه. ”

۱۸ زِکْرِبَا دَ مَلایِکِه کُفْت: ” اَز کُجَا بَدَنَّم کِه ای
کَار مَوْشِه؟ چُون ما یِگِ آدَمِ پِیرِ اسْتَم و خَاتُون
مِه ام سالخورده. ”

۱۹ مَلایِکِه دَ جَوَابِ شِی کُفْت: ” ما جِبْرَائیلِ
اسْتَم کِه دَ حُضُورِ خُدا ایسْتِه مَوْشَم. اَو مَرِه رِبِی
کَدِه تا قَد اَز تُو توره بُوگَم و ای خوشخبری ره
دَز تُو بَدَم. ۲۰ اینه، آلی تُو گَنگِه مَوْشِی و توره
کُفْتِه نَمِیْتَنی تا روزی کِه ای کار انجام شُنه،
چراکِه تُو دَ تورا یِ مِه باوَر نَکدی؛ ای چِیزا دَ
وختِ مَقَرَرِ خُو پُوره مَوْشِه. ”

۲۱ دَ امزُو غِیْتِ مَرْدَمِ مُنْتَضِرِ زِکْرِبَا بُوْد و
بِخاطِرِ دِیرِ کَدونِ شِی دَ جَایِ مُقَدَّسِ حَیرو مَنَدَد.
۲۲ وختیکِه زِکْرِبَا بَرُو اَمَد اَو قَد اَزوا توره کُفْتِه
نَتَنِسْت. اوخته، مَرْدَمِ پِی بَرْد کِه دَ مَنِه جَایِ
مُقَدَّسِ یِگُو روبا دِیده، چُون اَو سُونِ اَزوا اِشاره
مُوکد و گَنگِه بُوْد.

۲۳ وختیکه روزای خِدمت شی تامو شُد، اُو
 پس دَ خانه خُو رفت. ۲۴ بعد از چند وخت خاتون
 شی اَلِیزابِت حامله شُد و بَلدِه پَنج ماه خود ره از
 مردُم تاشه کد و کُفت: ۲۵ ”خُداوند ای ره بَلدِه
 مه انجام دَدِه و دَ ای روزا دَ بِلِه مه نظرِ لُطف
 کده تا رَسوایی بے اولادی ره که دَ مینکلِ مردُم
 دَشْتَم از مه دُور کُنه.“

خوشخبری تَوْلِد شُدونِ عیسیٰ دَ مَریم

۲۶ دَ ماهِ شَشَمِ حاملگیِ اَلِیزابِتِ خُداِ مَلایکِه
 خُو جِبْرائیلِ ره دَ یکی از شارای جَلیلیه که
 ناصِرِه نام دَشْت، رِبی کد ۲۷ تا دَ پیشِ یگ
 دُخترِ خانه که نامزادِ یگِ آدمِ دَ نامِ یوسُفِ بُود
 بوره. یوسُفِ از خانوارِ داوودِ بُود و اُمُو دُخترِ
 مَریمِ نام دَشْت. ۲۸ مَلایکِه داخلِ شُدِه دَزُو کُفت:
 ”سلام، ای کسی که مَورِدِ لُطفِ قَرارِ گِرِفْتِے!
 خُداوند قَد تُو آسْتِه.“

^{۲۹} لیکن مریم از توره ملایکه کلو پَریشان شد
و دَ چورت مند که ای چی رقم گپ آسته.
^{۳۰} مگم ملایکه دَزُو گُفت: ”ای مریم، ترس
نخور، چراکه خُدا دَز تُو لُطف کده. ^{۳۱} اینه،
تُو حامله شده یگ باچه پیدا مونی و نام شی ره
عیسی بیل. ^{۳۲} او بزرگ موشه و باچه حضرت
اعلی گُفته موشه. خُداوند-خُدا تختِ بابَه کلون
شی داوود ره دَزُو میدیه، ^{۳۳} و او دَ بله خانوار
یعقوب تا ابد حُکمرانی مَوکنه و پادشاهی شی
هرگز ختم نموشه.“

^{۳۴} اوخته مریم دَ ملایکه گُفت: ”ای توره
چطور شده میتنه دَ حالیکه ما قد هیچ مرد
نزدیک نشدیم؟“^a

^{۳۵} ملایکه دَ جواب شی گُفت: ”روح اَلْقُدس
دَز تُو مییه و قُدرتِ حضرتِ اعلی بله تُو سایه

^a ۳۴:۱ دَ زبونِ یونانی «ما هیچ مرد ره نشنختیم» نوشته

مُوکَنه و تُو حَامِلَه مُوشی . و امزی خاطر اُو
 نِلغَه مُقَدَّس «باچه خُدا» کُفته مُوشه . ۳۶ اونه ،
 اَلِیزَابِت قَوْمای تُو ام دَ سِنِ پِیری حَامِلَه شُدَه و
 یگ باچه دَ کُورَه خُو دَرَه . اُو ره که مردُم نازای
 مُوگُفت ، ای ماهِ شَشُم حَامِلَگی شی آسته ،
 ۳۷ چراکه دَ پیشِ خُدا هیچ چیز نامُمکِن نییه .
 ۳۸ اوخته مریم گُفت : ” ما بنده خُداوند آسْتُم .
 بیل که مُطابِقِ توره تُو دَ حق مه شنه . ” بعد ازو
 ملایکه از دِیرِ ازو رفت .

مریم دَ دیدونِ اَلِیزَابِت موره

۳۹ و دَمَزُو روزا مریم حَرکت کد و دَ عَجَلَه
 دَ یکی از آغیلای کوهستونِ یهُودیه رفت
 ۴۰ و دَ خانِه زکریا دَرآمده اَلِیزَابِت ره سلام دَد .
 ۴۱ وختیکه اَلِیزَابِت سلامِ مریم ره شنید ، نِلغَه دَ
 کُورَه شی پیچک زَد و اَلِیزَابِت پُر از روح اَلْقُدس
 شُدَه ۴۲ قد آوازِ بلند گُفت : ” تُو دَ مینکلِ خاتُونو
 برکت‌یافته آستی و بَرکت‌یافته آسته ثَمَرِ رَحْمِ تُو .

۴۳ ما چی آسْتُم که آبه مَولای مه دَ پیشِ از مه
 آمده؟ ۴۴ چُون امی که آوازِ سلام تُو دَ گوش مه
 رسید، نلغه از خوشی دَ کوره مه دَ پیچک زدو
 شد. ۴۵ نیک دَ بختِ خاتونی که باورِ کد، چُون
 چیزای که از طرفِ خداوند دَز شی گفته شد،
 پوره موشه.

سرودِ مریم

۴۶ و مریم گفت:

”جان مه خداوند ره ستایش مونه

۴۷ و روح-و-روان مه بخاطرِ خدا نجات

دهنده مه خوشی مونه،

۴۸ چراکه او دَ بله بنده ناچیز خو

لطف کده.

اینه، بعد ازی تمام نسل ها مره

برکت یافته موجه،

۴۹ چراکه قادرِ مطلق کارای کته

بلده مه کده.

نامِ ازُو مُقَدَّسِ اَسْتَه.

۵۰ رَحْمَتِ ازُو دَ بِلَه كَسَاي كَه

از شِي مِيْتَرَسَه

نسل-اندر-نسل باقِي مُومَنَه.

۵۱ خُداوندِ قَدِ بازُوِي خُو قُدْرَتِ خُو

رِه نِشُو دَدَه؛

اُو اَدْمَايِ كِبْرِي رِه دَ خِيالاتِ دِلِ

شِي تِيْتِ پَرَكِ كَدَه.

۵۲ اُو زورْتُوها رِه از تَخْتِ هَايِ

شِي تا اَندَخْتَه

و اَدْمَايِ فِرَوْتَنِ رِه سَرِبِلَنْدِ كَدَه.

۵۳ اُو كُشْنَه هَا رِه قَدِ چِيْزَايِ خُوْبِ

سِيْرِ كَدَه،

وَلِ دَوْلَتْمَنْدَا رِه دِسْتِ خَالِي رِبِي كَدَه.

۵۴ اُو خِدْمَتْگارِ خُو اِسْرَائِيلِ رِه كَوْمَكِ كَدَه

و رَحْمَتِ خُو رِه دَ يَادِ اُورْدَه،

۵۵ اُمُو رَقْمِ كَه دَ بابَه كَلُونِ مو

اِبْرَاهِيمِ و اَوْلادِه شِي وَعْدَه اَبْدِي كُدَد.

۵۶ اوخته مریم تقریباً سه ماه د پیش الیزابت مند و بعد از و پس د خانه خو رفت.

تولد یحیی

۵۷ وخت زیدون الیزابت رسید و اویگ باچه د دنیا آورد. ۵۸ وختیکه همسایه ها و خانوار شی ای ره شنید که خداوند لطف و-مهربانی کته د حق ازوا کده، اونا د خوشحالی شی شریک شد. ۵۹ د روز هشتم قوما ی شی آمد تا نلغه ره ختنه کنه و میخواست که نام آته شی زکریا ره د سر ازو بیله. ۶۰ لیکن آبه شی جواب دده گفت: "نه، نام شی باید یحیی ایشته شنه."

۶۱ اونا دزو گفت: "د قوما ی تو هیچ کس ای رقم نام ندره." ۶۲ اوخته اونا سون آته شی اشاره کد که او کدم نام ره میخایه د بله نلغه بیله. ۶۳ زکریا یگ تخته طلب کد و نوشته کد: "نام شی «یحیی» آسته." پگ ازوا تعجب کد.

۶۴ فَوْرِي دَانِ زَكْرِيَا وَاز شُدْ و زِيُونِ شِي دَ حَرَكْتِ
 اَمْد؛ اُو دَ توره گُفتو شُدْ و خُدا ره سِتايِش كَد.
 ۶۵ ترس دَ بِلَه تمامِ باشِنده هاي گِرْد-و-بِر شِي
 قَرار گِرْفَت و پِگِ امزِي توره ها دَ كوهِستونِ
 يَهُودِيَه نَقْل مَوْشُدْ. ۶۶ و هر كَسِي كه اِي توره
 ها ره مِيشِنِيد دَ دِل خُو چورت زَدَه مَوْكُفْت:
 ”اِي نَلْغَه چِي جور مَوْشَه؟“ چُون واقِعاً دِسْتِ
 خُداوند قَد شِي بُوْد.

پيشگويي زكريا

۶۷ اوخته زَكْرِيَا آتِه يَحِييَا پُر از رُوحِ اَلْقُدْسِ
 شُدْ و پيشگويي كَدَه گُفْت:
 ۶۸ ”مُتَبَارَك بَادِ خُداوند، خُدايِ اِسْرَائِيلِ،
 چِرَاكه اُو دَ بِلَه قَوْمِ خُو نَظَرِ لُطْفِ كَدَه
 و اُونَا ره بازخَرِيد كَدَه.

۶۹ او یگ نجات دهنده زورثو^a بلده مو
از خانوارِ خدمتگارِ خو داوود باله مونه.

۷۰ امو رقم که او از دانِ انبیایِ مُقدّس
خو از قدیم گفتد که

۷۱ مو ره از دستِ دشمنایِ مو
و از دستِ پگِ کسایِ که از مو نفرت
دره نجات میدیه،

۷۲ تاکه دَ حقیِ بابِه کلونایِ مو
لطف-و-مهربانیِ کُنه
و وعدهِ مُقدّسِ خو ره یاد کُنه.

۷۳ قسمی ره که قد بابِه کلون مو ابراهیم
کد، ای بُود که

۷۴ او مو ره از دستِ دشمنایِ مو
نجاتِ بدیه

تا مو بتنی او ره بدونِ ترسِ عبادتِ کُنی

^a ۶۹:۱ دَ جای «نجات دهنده زورثو» دَ زبونِ عبرانی
«شاخِ نجات» نوشته یه.

۷۵ و دَ پاکی و عدالت دَ حُضور شی
دَ تمامِ روزای عُمَر خُو خِدْمَت کنی. ”
۷۶ و زِکریا دَ یحییٰ گفت:

” و تُو باچه مه، پیغمبرِ حضرتِ
اعلیٰ گفته موشی،

چراکه تُو پیشلونِ مولا موری
تا راهِ شی ره تیار کنی،
۷۷ تا خبرِ نجات ره دَ قوم شی بدی،
که دَ وسیله بخشدونِ گناه های ازوا
دَزوا عطا مونه.

۷۸ بخاطرِ رَحْمَتِ بے پایانِ خُدایِ مو
آفتو از عالمِ باله دَ بله مو روشنی مونه،

۷۹ تا دَ کسایِ روشنیِ بدیه
که دَ تریکی و سایه مرگ ششته؛
و تا پایایِ مو ره دَ راهِ صلح-و-صفا
هدایت کنه. ”

۸۰. اَمُو نِلْغَه كَتَه شُد و صَاحِبِ رُوحِ قَوِي
گشت. اُو تا رُوزِ ظَاهِرِ شُدون خُو بَلْدَه قَوْمِ
اِسْرَائِيلِ دَ بِيَابو زَنْدَگِي مُوَكِد.

تَوَلْدِ عِيسَى

۲ و اِبْطُور شُد كه دَمَزُو رُوزا از طَرَفِ
اَوْغُوسْتُسِ قَيْصَرِ حُكْمِ شُد كه اَمِپْرَاطُورِي
رُومِ سَرشُمَارِي شُنَه. ۲ اِي اَوَّلِينِ سَرشُمَارِي بُوَد
كه دَ زَمَانِ كُورِينِيوسِ وَالِي سُورِيَه اَنْجَامِ شُد.
۳ و پِگِ مَرْدُمِ دَ مَنطِقَه خُو رَفْت تا ثَبْتِ نَامِ شُنَه.
۴ اَمْزِي خَاطِرِ يُوْسُفِ اَمِ از اَغِيلِ نَاصِرِه جَلِيلِيَه
دَ يَهُودِيَه دَ شَارِ دَاوُودِ كه بَيْتِ-لَحْمِ نَامِ دَشْتِ
رَفْت، چْرَاكه اُو از خَانَوَارِ و نَبِيِرِه دَاوُودِ بُوَد.
۵ اُو رَفْت تا قَدِ مَرِيَمِ نَامْزَادِ خُو ثَبْتِ نَامِ شُنَه و
مَرِيَمِ حَامِلَه بُوَد. ۶ وَخْتِيَكِه اُونَا دَ اُونَجِي بُوَد،
زَمَانِ زَبْدُونِ مَرِيَمِ رَسِيدِ ۷ و اُو بَاچِه اَوْلَبَارِي خُو
رِه دَ دُنْيَا اُورْد. مَرِيَمِ اُو رِه دَ قُنْدَاقِ پِيچِ كَدِه دَ

آخور خاَوَلجی کد، چراکه بَلدِه ازوا دَ مُسافرِ
خانه جای نَبُود.

چوپونو و ملایکه ها

۸ دَ امزُو منطقه چوپونو دَ دَشت ها بُود-و-باش
دَشت که دَ غَیتِ شاو از رَمِه خُو نِگاهوانی
مُوکد. ۹ دَمزُو غَیت یگ ملایکه خُداوند بَلدِه
ازوا ظاهرِ شُد و شِکوه-و-جلالِ خُداوند گِرداگِرد
ازوا ره روشو کد و اونا غَدر ترس خورد.
۱۰ لیکن ملایکه دَزوا کُفت: ”نترسید؛ اینه، ما
دَز شُمویگ خوشخبری کُته اُوردیم که بَلدِه
خوشی پگِ مردُم اَسته: ۱۱ اِمروز بَلدِه شُمو دَ
شارِ داوود یگ نِجات دِهِنده پَیدا شُدِه که اُو
مسیح و مَولا اَسته. ۱۲ نشانی بَلدِه شُمو ای
اَسته که نِلغه ره دَ قُنداق پیچ شُدِه و دَ مَنِه
آخور پَیدا مُونید.”

۱۳ و بے بلغه قد امزُو ملایکه یگ لشکرِ
آسمانی ظاهرِ شُد که خُدا ره ستایش کده

مُوکُفَّت: ۱۴ ”خُدا رِه دَ بِلندتَرین جَای عَالمِ بالِه
جِلالِ بادِ و دَ رُوی زَمی صُلح-و-سَلامتی دَ بَینِ
کَسای کِه مَورِدِ لُطْفِ خُدا اَستِه.“

۱۵ وختیکه ملایکه ها از پیشِ ازوا دَ آسمو
رَفَت، چوپونو قد یگدیگه خُو کُفَّت: ”بِید کِه دَ
بَیت-لَحَم بوری و امی چیز ره که رُخ دَدِه بِنگری،
امی چیز ره که خُداوند مو ره از شی باخبر
کده.“ ۱۶ پس اونا دَویده دَویده رَفَت و مَریم و
یوسُف ره پَیدا کد و نِلغِه دَ مَنِه آوخور خاو بُوَد.

۱۷ وختیکه اونا نِلغِه ره دَید، اونا بَر شُدِه تورای
ره که دَ بارِه نِلغِه دَزوا کُفَتِه شُدُد، تَیت کد.

۱۸ و هر کس دَ بارِه چیزی کِه چوپونو مُوکُفَّت
مِیشِنید، حَیرو مُومَند. ۱۹ مَگم مَریم پَگِ امزی

تورا ره دَ پیشِ خُو نِگاه کده دَ بارِه شی دَ دِل
خُو فِکر مُوکد. ۲۰ اوخته چوپونو پس دَ جَای

خُو رَفَت و خُدا ره بخاطرِ تمامِ چیزای کِه شَنِیدُد
و دَیدُد، حَمد-و-ثنا مُوکُفَّت. چُون اُمُو رَقم کِه

دَزوا کُفَتِه شُدُد، اُمُو رَقم بُوَد.

۲۱ وختیکه هشت روز پوره شد، زمانِ ختنه
 شُدونِ نلغه رسید و نامِ ازو عیسیٰ ایشته شد،
 امونام که ملایکه پیش از قرار گرفتون شی دَ
 رَحِمِ مَریمِ دَ بِلَه ازو ایشته شد.

بُردونِ عیسیٰ دَ خانه خُدا

۲۲ وختیکه زمانِ پاک شُدونِ ازوا دَ مُطابق
 شریعتِ موسیٰ رسید، یوسف و مریم نلغه ره دَ
 اورشلیم آورد تاکه او ره دَ خداوند تقدیم کنه.
 ۲۳ چون دَ شریعتِ خداوند نوشته شده: ”هر
 باچه اولباری که پیدا موشه وَقِفِ خداوند خاندان
 موشه.“ ۲۴ امچنان اونا آمدد تا یگ قربانی دَ
 مُطابق چیزی که دَ شریعتِ خداوند گفته شده
 تقدیم کنه، یعنی یگ جوهره قمری یا دُو چوچه
 کوتر.

۲۵ دَمَزو زمانِ دَ اورشلیم یگ شخص دَ
 نامِ شمعون زندگی موكد. او یگ آدمِ عادِل

و پرهیزگار بُود و دَ اِنْتِظَارِ نِجَاتِ اِسْرَائِيل^a اِسْرَائِيل
 بُود و روح اَلْقُدْسِ دَ بِلَه اَزُو قَرَار دَشْت.
 ۲۶ روح اَلْقُدْسِ بِلَدِه اَزُو مَعْلُومْدَار كُدْد كه تا
 وختی اُو مَسِيحِ خُداوند ره نَنگره، نَمُومَره.
 ۲۷ اوخته شِمَعُونِ دَ هِدَايَتِ رُوحِ اَلْقُدْسِ دَ خَانِه
 خُدا اَمَد و غَيْبِيكِه يوسُف و مَرِيَم^b عيسَى يعنى
 نِلغِه ره دَ دَاخِلِ اُورْدِ تا كَارَايِ ره كه رَسْمِ شَرِيْعَتِ
 بُود، بِلَدِه شَى پُورِه كَنه، ۲۸ شِمَعُونِ نِلغِه ره دَ
 بَغْلِ خُو كَرِيفَتِ و خُدا ره سِتَايِشِ كَدِه كُفْتِ:

۲۹ "اَيِ خُداوند، اَلِي دَ خِدْمَتِگَارِ خُو

دَ مُطَابِقِ تَوْرِهِ خُو

اِجَازِه رِفْتُو اَزِي دُنْيَا ره دَ اَرَامِي مِيدِي،

۳۰ چِرَاكِه چِيْمَايِ مِه نِجَاتِ تُو ره دِيدِ،

۳۱ اَمُو نِجَاتِ ره كه تُو دَ حُضُورِ تَمَامِ

قَوْمِ هَا اَمَادِه كَدِي،

^a ۲:۲۵ دَ جَايِ «نِجَاتِ اِسْرَائِيل» دَ زِبُونِ يُونَانِي «تَسَلِي

اِسْرَائِيل» نُوْشْتِه يَه. ^b ۲:۲۷ دَ جَايِ «يوسُف و مَرِيَم»

دَ زِبُونِ يُونَانِي «آتِه و آبِه» نُوْشْتِه يَه.

۳۲ نوری ره که بلده ملت ها حقیقت

ره برملا مونه

و شکوه-و-جلال قوم تو اسرائیل آسته.

۳۳ آته و آبه نلغه از تورای که د باره شی گفته

شد خيرو مند. ۳۴ اوخته شمعون اونا ره برکت

دد و د آبه شی مریم گفت: "اینه، ای نلغه مقرر

شده تا سبب افتدو و بلند شدن غدر کسا د

اسرائیل بشه و یگ نشانی که قد شی مخالفت

موشه ۳۵ تا فکر های دل غدر کسا برملا شنه؛

و غم رقم شمشیر قلب از تو ره ام پاره مونه.

۳۶ د اونجی یگ خاتو بود که حنا نام دشت و

نبیه بود. او دختر فنوئیل از طایفه آشیر بود و

غدر سالخورده شد. او بعد از توی خو مدت

هفت سال قد شوی خو زندگی کدد ۳۷ و بعد ازو

تا سن هشتاد و چار سالگی بیوه مندد. او هرگز

از خانه خدا دور نموشد، بلکه شاو و روز قد

دعا و روزه عبادت موکد. ۳۸ دمزو وخت حنا ام

د پیش ازوا آمده خدا ره شکر کد و د باره نلغه

قد پگِ کسای که اِنْتَظَارِ نِجاتِ ره دَ اورُشَلِیمِ
مِیکشِیدِ توره گُفت.

^{۳۹} وختی یوسُف و مریمِ تمامِ چیزا ره دَ مُطابِقِ
شَرِيعَتِ خُداوندِ دَ جای اُورد، اُونا پس دَ جَلِیلِیهِ
دَ شارِ خودونِ خُو اَمَد، یعنی دَ ناصِرِه. ^{۴۰} اُمُو
نِلغِه کُتِه شُدِه قَوی شُد. اُو پُر از حِکمت بُود و
فَیضِ خُدا دَ بِلِه شی بُود.

عیسای دوازده ساله دَ اورُشَلِیمِ

^{۴۱} آتِه و آبه عیسیٰ هر سال دَ وختِ عَیدِ پِصَحِ
دَ اورُشَلِیمِ مورُفت. ^{۴۲} غَیْتِیکِه عیسیٰ دوازده
ساله شُد، پگِ ازوا مُطابِقِ رَواجِ خُو بِلدِه عَیدِ دَ
اورُشَلِیمِ رُفت. ^{۴۳} وختِیکِه روزای عَیدِ تیر شُد
اُونا پس رَبی شُد، اُمُو باچِه، یعنی عیسیٰ دَ
اورُشَلِیمِ مَند، لیکن آتِه و آبه شی ازی توره بے
خبر بُود. ^{۴۴} اُونا گُمانِ مُوکدِ که عیسیٰ دَ بَینِ
قافِلِه مَوْجُودِ اَسْتِه، امزی خاطر اُونا تَقْرِیباً یگِ
روزه راه ره سَفرِ کد، ولے بعد ازو دَ بَینِ قوما

و دوستای خُو دَ طلبِ ازو بُرُ شُد. ^{۴۵} وختیکه
 عیسیٰ ره پیدا نَتَنِست، اونا بلده پالیدونِ ازو
 پس دَ اورُشَلیم رفت. ^{۴۶} بعد از سه روز او ره
 دَ خانه خُدا پیدا کد که دَ مینکلِ معلما شِشتد
 و دَ تورای ازوا گوش میدد و ازوا سوال مُوکد.
^{۴۷} هر کسی که تورای شی ره گوش مُوکد از
 پی بُردو و از جواب های شی حَیرو مُومند.
^{۴۸} وختیکه آته و آبه شی عیسیٰ ره دَ اُونجی
 دید تعجُب کد و آبه شی دَزو گُفت: ”باچه مه،
 تُو چرا ای کار ره کدی؟ توخ کُو، ما و آته تُو
 پَریشان شُدِه تُو ره چِقس طلب کدے.“
^{۴۹} عیسیٰ دَزوا گُفت: ”چرا شُمو مَره طلب
 مُوکدِید؟ آیا شُمو نَمیدَنِستِید که ما باید دَ خانه
 آته خُو بَشُم؟“ ^{۵۰} لیکن توره ره که دَزوا گُفت
 اونا پی نَبُرد. ^{۵۱} پس او قد ازوا رَبی شُد و دَ
 ناصرِه اَمَد و ازوا اِطاعتِ مُوکد. و آبه شی پگ
 ازی توره ها ره دَ دِل خُو نِگاه مُوکد. ^{۵۲} عیسیٰ

دَ حِكْمَتِ وِ قَد-و-قَامَتِ رُشْدِ مُوَكَّدِ وِ اِمْچَنَانِ دَ
حَاصِلِ كَدُونِ رِضَايِ خُدا وِ مَرْدُمِ.

پِیغامِ یَحییٰ پِیغمبرِ

۳ دَ سَالِ پوزَدَهْمِ حُكْمَرَانِی تِیْبِرِیْسِ قِیصرِ،
پُنْطِیوسِ پِیلاطُسِ وِالی وِلايَتِ یَهُودِیَه بُوْد؛
هِیروُدِیْسِ حُكْمَرَانِ جَلِیلِیَه، وِ بَرارِ شِی فِیلِیپُسِ
حُكْمَرَانِ اِیْتُورِیَه وِ مَنطِقَه تِراخونِیْتِسِ بُوْد؛
لیسانِیاسِ حُكْمَرَانِ آیِیلِینِ بُوْد ۲ وِ اَناسِ وِ قِیافا
پِیشواِیونِ بَزْرَگِ. دَ اَمزُ وِ غَیْتِ کَلَامِ خُدا دَ یَحییٰ
باچَه زِکْرِیا دَ بیابو نازلِ شُد. ۳ اوختَه اُو دَ تَمَامِ
مَنطِقَه گِرد-و-بَرِ دِریایِ اَرْدُنِ رِفْتَه غُسلِ تَعْمِیدِ
رِه اِعلَانِ مُوَكَّدِ کِه مَرْدُمِ توبَه کُنَه تا گُناهایِ ازوا
بِخَشِیدَه شُنَه. ۴ اَمُو رِقْمِ کِه دَ کِتابِ توره هایِ
اِشعِیا نَبِیِ نِوِشْتَه شُدَه:

”اوازِ کِسی کِه دَ بیابو چِیغِ زَدَه مُوگِیَه:

’راهِ رِه بَلَدَه خُداوندِ آمادَه کُنِید

وِ راهِ رَوِیِ شِی رِه رِاسْت-و-سِیدَه کُنِید،

۵ هر قول پُر موشه،
 هر کوه و تپه آوار موشه،
 راه های کج راست موشه،
 و جای های پَخش-و-بلند یگ برابر موشه.
 ۶ و تمام بشر نجاتِ خُدا ره مینگره. ' "
 ۷ اوخته یحییٰ دَ جمعیتِ مردُمی که بلده غُسلِ
 تعمید دَ پیش شی اَمَدَد کُفت: "او اولادای
 تیرمار! کی دَز شُمو اَخْطار دَد که از غَضَبی
 که اَمَدَنی یَه دُوتا کُنید؟^۸ پس ثَمری بَدید که
 لایقِ توبه بَشه و شُرُوع کده قد خود خُو نَگید
 که، 'ابراهیم بابَه کَلون مویَه؛' چُون ما دَز شُمو
 مَوگُم که خُدا میتنه امزی سَنگا بلده اِبراهیم
 اولاده پَیدا کُنه. ^۹ حتی امی آلی، تیشَه دَ ریشَه
 دِرختا ایشته شُدَه؛ پس هر دِرخت که ثَمر خُوب
 نَدیه، قطع شُدَه دَ آتِش پورته موشه. "
 ۱۰ جمعیتِ مردُم از شی پُرسان کد: "پس مو
 چی کار کنی؟"

۱۱ یحییٰ دَ جَوَابِ اَزْوَا كُفَّت: "كُسى كَه دُو
پيرو دَرِه، قَد كُسى كَه هِيچ نَدَرِه تَقْسِيم كُنِه؛ وَ
كُسى كَه نَان دَرِه اَم اَمِى رَقْم كُنِه."

۱۲ مَالِيَه كِيرَا اَم بَلَدِه غُسْلِ تَعْمِيدِ اَمْدُد. اُونَا
اَزُو پُرْسَان كَد: "اُسْتَاد، مَو چِيزِ كَار كُنِي؟"
۱۳ يَحْيَى دَزْوَا كُفَّت: "اَز چِيزِ كَه دَ بَلِه شُمُو
اَمْر شُدِه، كَلُو تَر نَكِيرِيد."

۱۴ عَسْكِرَا اَم اَز شَى پُرْسَان كَدِه كُفَّت: "وَ مَو
چِيزِ كَار كُنِي؟" اُو دَزْوَا كُفَّت: "اَز هِيچِ كَس
زَوْر كِيرِي نَكْنِيد وَ نَه اَم دَ بَلِه كَس تُهْمَتِ نَاحِق
كُنِيد، بَلَكِه دَ تَنْخَاي خُو قِنَاعَت كُنِيد."

۱۵ دَ حَالِيَكِه مَرْدُم پُر اَز اَمِيد بُوَد وَ دَ دِل خُو دَ
بَارِه يَحْيَى چَوْرَت مِيَزَد كَه آيَا اُو مَسِيحِ اَسْتِه يَا
نَه، ۱۶ يَحْيَى دَ جَوَابِ پَكِ اَزْوَا كُفَّت: "مَا شُمُو
رِه قَد اُو غُسْلِ تَعْمِيد مِيدُم، وَلِه يَكِ كَس مِيِيَه
كَه اَز مَه كَدِه قُدْرَتْمَنْدِ اَسْتِه وَ مَا حَتَى لَاقِ شَى
رِه نَدْرُم كَه بَنْدِ چِپَلِي شَى رِه وَ اَز كُنْم. اُو شُمُو رِه
قَد رُوْحِ اَلْقُدْسِ وَ اَتِشِ تَعْمِيد مِيدِيَه. ۱۷ شَاخِي

ازو دَ دِست شی آسته تا خرمونجوی خُو ره پاک
کده گندُم ره دَ دِی خانِه خُو دَ خیره کُنه، ولے کاه
ره دَ آتِشِ گُلِ نَاشُدنی دَر مِیدیه.

۱۸ پس یحییٰ قد نصیحت های گلو خوشخبری
ره دَ مردُم اِعلان مَوکد. ۱۹ لیکن هیرو دیس
حُکمران که بخاطرِ هیرو دیا خاتونِ برار خُو^a
و بخاطرِ تمامِ شرارت های دِیگه که کُدد، از
طرفِ یحییٰ سرزنش شد، ۲۰ او ای ره ام دَ
تمامِ شرارت های خُو اِضافه کد که یحییٰ ره
دَ بَندی خانِه اَندخت.

یحییٰ عیسیٰ ره غُسلِ تعمید مِیدیه

۲۱ یگ روز وختیکه تمامِ مردُم غُسلِ تعمید
گرفتند، عیسیٰ ام غُسلِ تعمید گرفت و دَ
غِتییکه دُعا مَوکد آسمو شَق شد ۲۲ و روح
^a ۳:۱۹ هیرو دیس حُکمران اینگه خُو هیرو دیا ره خاتو کد،
دَ حالیکه برار شی هنوز زنده بود و ای کار برخلافِ
شریعت بود.

الْقُدْسَ دَ شَكْلِ يَگِ كَوْتَرِ دَ بِلَهٗ اَزُو نَازِلِ
 شُد. اوخته يگِ آواز از آسمو آمده گُفت:
 ”تُو باچه دوست-دَشْتَنِي مه آستی که از تُو
 خوش-و-راضی آسْتُم.“

شَجَرَه نَامِه عِيسَى

۲۳ و عِيسَى تَقْرِيباً سِي سَالِهٖ بُودِ كِه خِدْمَتِ خُو
 رِه شُرُوعِ كَد. اُو دَ گُمانِ مَرْدُمِ باچه يوسُفِ بُودِ و
 يوسُفِ باچه ايلي، ۲۴ باچه مَتَّات، باچه لاوي،
 باچه مَلَكِي باچه يِنَّاي باچه يوسُفِ ۲۵ باچه
 مَتَاتِيَّاسِ باچه آموسِ باچه نَاخُومِ باچه حِسَلِي
 باچه نَجِّي ۲۶ باچه مَخَثِ باچه مَتَاتِيَّاسِ باچه
 شَمْعِي باچه يوسِخِ باچه يُوْدَا ۲۷ باچه يُوْحَنَّا
 باچه رِيسَا باچه زِرُوبَابِلِ باچه شِئَلْتِيَّيِلِ باچه
 نِيرِي ۲۸ باچه مَلَكِي باچه اَدِّي باچه قوسامِ باچه
 ايلمادامِ باچه عيرِ ۲۹ باچه يوشِيعِ باچه اِلْعَازَارِ
 باچه يورِيمِ باچه مَتَّاتِ باچه لاوي ۳۰ باچه
 شِمْعُونِ باچه يهُودَا باچه يوسُفِ باچه يُونَانِ

باچه ایللیاقیم ^{۳۱} باچه ملیا باچه مینان باچه متاتا
 باچه ناتان باچه داوود ^{۳۲} باچه یسی باچه عبید
 باچه بوغز باچه سلمون باچه نحشون ^{۳۳} باچه
 عمیناداب باچه آرام باچه حصرون باچه فارص
 باچه یهودا ^{۳۴} باچه یعقوب باچه اسحاق باچه
 ابراهیم باچه تارح باچه ناحور ^{۳۵} باچه سیروج
 باچه رعو باچه فالج باچه عبر باچه صالح
^{۳۶} باچه قینان باچه ارفکشاد باچه سام باچه نوح
 باچه لامک ^{۳۷} باچه متوشالح باچه حنوخ باچه
 یارد باچه مهللایل باچه قینان ^{۳۸} باچه انوش
 باچه شیث، باچه آدم؛ و آدم از خدا بود.

عیسیٰ بله و سوسه های شیطو کامیاب موشه

۴ ^۱ عیسیٰ پُر از روح اَلْقُدَس از دریای اُردُن
 پس اَمَد و دَ و سِیلَه روح اَلْقُدَس دَ بیابو
 هِدایت شُد ^۲ و دَ اُونجی مُدَتِ چَل روز شیطو اُو
 ره و سوسه کد. اُو دَزی مُدَتِ هیچ چیز نَخورد
 و اُمُو روزا که آخِر شُد، اُو گُشنه شُد.

۳ اوخته اِبلیس دَزُو کُفت: ”اگه تُو باچه خُدا
اَسْتی دَ امزی سنگ بُگی که نان جور سُنه.“
۴ عیسیٰ دَ جوابِ اَزُو کُفت: ”دَ کلامِ خُدا
نوشته شُده که اِنسان تنها دَ وسیله نان زنده
نییه.“

۵ بعد اَزُو اِبلیس اُو ره دَ یگ بلندی بُرده دَ
یگ لحظه تمامِ مَمَلکَتای دُنیا ره دَزُو نشو دَد
۶ و کُفت: ”پگِ امزی قُدرت ها و شان-و-شوکتِ
ازبا ره دَز تُو میڈم، چراکه دَز مه دده شُده، و
ما دَ هر کسی که دِل مه سُنه میڈم. ۷ پس اگه
تُو مَره سَجده کنی پگ شی از تُو موشه.“
۸ لیکن عیسیٰ دَ جواب شی کُفت: ”نوشته
شُده که، ’خُداوند، خُدای خُو ره سَجده کُو و
تنها اُو ره عِبادت کُو!“

۹ اوخته اِبلیس اُو ره دَ اورشَلیم بُرده دَ بلندی
خانِه خُدا ایستلجی کد و دَزُو کُفت: ”اگه تُو
باچه خُدا اَسْتی خود ره از اینجی تا پورته کُو،
۱۰ چُون نوشته شُده که

‘أَو دَبَارَه اَز تُو دَ مَلَايِكَه هَاي خُو حُكْم مُونَه
تَا اُونَا اَز تُو حِفَاظَت كُنَه’

۱۱ و

‘اُونَا تُو رَه دَ دِسْتَاي خُو مِيگِيرَه،
نَشْنَه كِه پَاي تُو دَ كُدَم سَنَگ دَكَه كُنَه.’
۱۲ لِيكِن عِيْسَى دَ جَوَاب شِي كُفْت: ”كُفْتَه
شُدَه كِه، ‘خُداوَنَد، خُداي خُو رَه اَز مَائِش
نَكُو!“

۱۳ وَخْتِيكَه پَگِ وَسَوَسَه هَاي اِبْلِيس تَامُو شُد
اُو تَا يَگ مُدَت اَز عِيْسَى دُور شُد.

عِيْسَى دَ مَنْطِقَه جَلِيلِيَه

۱۴ وَ عِيْسَى دَ قُدْرَتِ رُوحِ اَلْقُدْسِ پَس دَ جَلِيلِيَه
اَمَد وَ خَبَر دَ بَارَه اَزُو دَ تَمَامِ اَمْرُو مَنْطِقَه تَيْت
شُد. ۱۵ اُو دَ عِبَادَت خَانَه هَاي اَزُوا تَعْلِيم مِيَدَد
وَ پَگِ اُو رَه تَعْرِيف-وَ-تَوْصِيْفِ مُوَكَّد.

مردمِ ناصیره عیسیٰ ره رد مونه

۱۶ وختی او د ناصیره، دمزو جای که کته شدد آمد، او د مطابقِ عادت خود روزِ آرام د عبادت خانه رفت و ایسته شد که کلامِ خدا ره بخانه. ۱۷ اوخته طومارِ اشعیا نبی دزو دده شد و او طومار ره واز کده امواجای ره پیدا کد که نوشته یه:

۱۸ ”روح خداوند د بله ازمه قرار دَره،

چراکه او مَره مَسَح کده

تا بلده غریبا خوشخبری بدم.

او مَره ریی کده تا آزادی ره بلده اَسیرا

و بینایی ره بلده کورا اعلان کنم،

مظلوما ره از شرِ ظالما خلاص کنم

۱۹ و سالِ لُطف-و-مهربانی خداوند

ره اعلان کنم.”

۲۰ بعد ازو طومار ره لوله کده د خادمِ عبادت

خانه دد و ششت که وعظ کنه. تمام کسای که

دَ مَنه عِبَادَتِ خانِه بُود چِمای خُورِه دَ عِیسیٰ
دوختد ۲۱ و او توره خُورِه شروع کده دزوا گُفت:
”امروز ای پیشگویی پوره شده دَ گوشای شُمو
رَسید.“

۲۲ تمامِ مردُم تعریف-و-توصیف شی ره مُو کد
و از تورای پُرفیضی که از دان شی بُر مُوشد
خِرو مندُد و مُوگُفت: ”آیا ای باچه یوسُف
نییه؟“

۲۳ عِیسیٰ دزوا گُفت: ”شُمو حتماً ای مَثَل
ره دَ بله ازمه مُوگید که او طیب، تُو خود
خُوره شفا بدی! و ام مُوگید که چیزای ره که
مو شنیدے که تُو دَ کفرناحوم کدے، دَ اینجی ام
کو، دَ آغیلِ خود خُو.“ ۲۴ و عِیسیٰ گُفت: ”ما
حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، هیچ پیغمبر دَ منطقه
خود خُو قبول نَشده. ۲۵ و یگ حقیقت دیگه ره
ام دَز شُمو مُوگم، دَ دَورونِ ایاس پیغمبر غدر
خاتونوی بیوه دَ سرزمینِ اسرائیل بُود، دَ امزو
غیتیکه آسمو سه و نیم سال بسته شده بارش

نَکد و قحطی سخت تمام سرزمی ره گِرفت.
۲۶ مگم خُدا ایلاس ره دَ پیشِ هیچ کُدم ازوا
رِبی نَکد جُز دَ پیشِ یگ خاتونِ بیوه دَ صَرفَت
دَ مُلکِ صَیدون. ۲۷ و امی رقم دَ زمانِ اَلیشع
پَیغمبر غَدر نفرای کولی گِرفته دَ اِسرائیل بُود،
ولے هیچ کُدم ازوا پاک نَشُد بَغیر از نَعمانِ
سُوریه‌ای.

۲۸ اوخته تمام کسای که دَ مَنه عِبادت خانه
بُود از شَنِیدونِ امزی تورا غَدر قار شُد ۲۹ و باله
شُدّه عیسیٰ ره از شار بُر کد و او ره دَ شیخی
تِپه که شارِ ازوا دَ بِلّه شی آباد شُد بُرد، تاکه
او ره از اُونجی تا پورته کنه. ۳۰ لیکن او از
مینکلِ ازوا تیر شُد و رفت.

عیسیٰ یگِ آدمِ چندی ره شفا میدیه

۳۱ بعد ازو عیسیٰ تا شُدّه دَ کَفرناحوم که یکی
از شارای جلیلیه اَسته رفت، و اونا ره دَ روزِ آرام
دَ عِبادت خانه تعلیم دَد. ۳۲ مردُم از تعلیم شی

خيرو مند، چراکه تورای شی پُر قُدرت بُود. ۳۳ دَ
 امزُو غیت دَ عِبادت خانه یگ آدمِ جندی بُود که
 روحِ ناپاک دَشت و او قد آوازِ بلند چِیغ زده
 گُفت: ۳۴ ”ای عیسیای ناصری! قد ازمو چی
 غَرَض دَری؟ آیا اَمَدے که مو ره نابُود کُنی؟ ما
 تُو ره مینَخشم که تُو کی اَستی. تُو امو مُقَدَّسِ
 خُدا اَستی.“ ۳۵ لیکن عیسی دَ بِلَه ازو هِیبت
 کده گُفت: ”چُپ بَشی و ازو بُر شو!“ اوخته
 جن او آدم ره دَ پیشِ رُوی ازوا دَ زمی اَندخت
 و بدُونِ ازی که دَزُو ضررِ بَرَسَنه از شی بُر شد.
 ۳۶ اونا پگ شی حَیرت زده شده قد یگدیگه خُو
 مُوگُفت: ”ای چی رقم توره اَسته؟ او قد قُدرت
 و اِختیار دَ ارواحِ ناپاک حُکم مونه و اونا بُر
 موشه.“ ۳۷ و خَبرِ ازو دَ هر جای امزُو منطقه
 تیت شد.

شفا دَدونِ ناجورا

۳۸ عیسیٰ بعد از بُر شُدو از عِبادت خانِه دَ خانِه شِمعون رفت و خُسرمادرِ شِمعون سخت تو کُدد. پس اونا از عیسیٰ خواهش کد که او ره شفا بدیه. ۳۹ اوخته عیسیٰ دَ بِلِه سر شی اَمده دَ بِلِه تو هِیبت کد و تو او ره ایله کد. او فوری باله شُد و دَ خدمتِ ازوا مَشغول شُد.

۴۰ بعد از آفتو شِشتو،^a پگِ کسای که نفرای ناجور دَشت و امو ناجورا دَ مَرَض های رقم رقم گرفتار بُود، اونا ره دَ پیشِ عیسیٰ اُورد و او دِستای خُو ره دَ بِلِه هر کُدمِ ازوا ایشته اونا ره شفا دَد. ۴۱ و جنیات ام دَ امرِ عیسیٰ از غدر کسا بُر موشُد و چیغ زده مَوگُفت: ”تو باچه خدا آستی!“ لیکن عیسیٰ دَ بِلِه ازوا هِیبت مَوکد و

^a ۴:۴۰ بعد از شامِ روزِ آرامِ مردُمِ اجازه دَشت که کار کُنه و بُردون و اُردونِ مریضا ام کار حساب موشُد.

نمی‌ایشت که توره بگیه، چون جنیات میدنست
که او مسیح آسته.

عیسی دِ دیگه جای ها تعلیم میدیه

۴۲ د غیتِ روز واز شدو عیسی بُر شده د یگ
بیابو رفت. اوخته مردُم د طلبِ ازو بُر شد و
غیتیکه د پیشِ ازو رسید، اونا او ره شله شد
که از پیشِ ازو نروه. ۴۳ ولے عیسی دزوا گفت:
”ما خوشخبری د باره پادشاهی خُدا ره د دیگه
شارا ام باید اعلان کنم، چراکه ما بلده امزی
مقصد ری شدیم.“ ۴۴ امی رقم او د عبادت
خانه های یهودیه^a تعلیم میدد.

^a ۴:۴۴ د جای «یهودیه» د بعضی نسخه ها «جلیلیه»

نوشته یه.

یارای اوّل عیسیٰ مسیح

۱ یگ روز که عیسیٰ د لب بند گنیسارت^a ایسته بُود، مردّم تّشه-و-تیلَه کده د گرد شی جم شد تا کلامِ خدا ره گوش کنه. ^۲ د امزو غیت عیسیٰ دُو کشتی د لب بند دید که ماهی گیرا از منه شی بُر شد و تور های خورَه موششت. ^۳ پس او د یکی امزو کشتی ها که از شمعون بُود، سوار شد و از او خواهش کد که کشتی ره یگ کم وری از لب بند دُور کنه. بعد از و تاه ششت و از منه کشتی د مردّم تعلیم دد. ^۴ وختیکه توره های خورَه خلاص کد د شمعون گفت: ”کشتی ره سون چقوری او بُبر و تور های خورَه بلده ماهی گیری د او بندزید.“ ^۵ شمعون د جواب شی گفت: ”اُستاد، مو تمام شاو زحمت

^a ۱:۵ د جای «بند گنیسارت» د دیگه انجیل ها «دریای جلیلیه» نوشته یه.

کشیدی، لیکن هیچ چیز گرفته ننتستی. مگم
آلی که تُو مَوگی، اینه، ما تور ها ره دَ آو
مِیندَزَم.

۶ وختیکه اونا ای کار ره کد، غدر کلو ماهی
گرفت، دَ اندازه که نزدیک بود تور های ازوا
پاره شنه. ۷ اوخته اونا سون همکارای خُو که
دَ کِشتی دیگه بود، اشاره کد تا آمده اونا ره
کومک کنه. پس اونا آمد و هر دُو کِشتی ره
پُر کد، دَ اندازه که کِشتی ها نزدیک بود غرق
شنه. ۸ وختیکه شمعون پترس ای مُعجزه ره دید
دَ پایای عیسی اُفتده گفت: ”یا مولا! از مه دُور
شو، چراکه ما آدمِ گناه کار آسْتَم.“ ۹ چون او و
کسای که قد شی بود از تعدادِ کلونِ ماهیای که
گرفتند حیرت زده شُد. ۱۰ و یعقوب و یوحنا
باچه های زیدی که همکارای شمعون بود،
ام خيرو مند. اوخته عیسی دَ شمعون گفت:
”ترس نخور! ازی بعد دَ جای ماهی مردُم ره
میگیری.“ ۱۱ پس اونا کِشتی ها ره دَ خشکی

اُورده تمام چیزا ره ایله کد و از پُشت عیسی
رَبی شد.

شفای یگ آدمِ کولی

۱۲ یگ روز وختیکه عیسی دَ یکی از شارا
بُود، دَ اُونجی یگ آدم بُود که او ره کاملاً
کولی گِرِفْتُد. او آدم امی که عیسی ره دید،
رُوی دَ خاک اُفْتَد و عُدِر-و-زاری کده گُفت: ”یا
مَولا، اگه تُو بَخاهی، میتنی مَره پاک کنی.“

۱۳ عیسی دِست خُو ره دِراز کد و دَ بِلَه شی
ایشته گُفت: ”ما میخایم؛ پاک شو.“ فوری
مَرَضِ کولی او ره ایله کد. ۱۴ و عیسی دَزُو
حُکم کده گُفت: ”دَ هیچ کس چیز نگی، بَلِکِه
رفته خود ره دَ پیشوا نشو بدی و بَلَدِه پاک
شُدون خُو هَدِیه ره که مَوسی اَمَر کده، تَقْدِیم کُو
تا بَلَدِه پگ یگ شاهِدی بَشَه که پاک شُدے.“

۱۵ ولے خبرِ عیسی دِیگه ام کَلوتر تیت شُد، دَ
اندازه که مردُمای کَلو جم مَوشُد تا تورای شی

ره گوش کنه و از ناجوری‌های خُو شفا پیدا کنه.
۱۶ لیکن عیسی دَ بیابو مورفت و دُعا مُوكد.

جور شُدونِ یگ آدمِ شَل

۱۷ یگ روز وختیکه عیسی تعلیم میدد و فریسیا و عالمای دین از تمام آغیلای جلیلیه و یهودیه و از اورشَلیم آمده دَ اونجی ششتد و قدرتِ خُداوند بلده شفای ناجورا قد عیسی بود، ۱۸ بے بلغه چند نفر یگ آدمِ فلج ره دَ بله یگ جاگه گِرَفته اُورد. اونا کوشش کد که اُو ره داخل بیره و دَ پیشِ عیسی بیله، ۱۹ مگم از خاطر جمعیتِ مردُم هیچ راه پیدا نَتَنِست که اُو ره داخل بیره. اوخته اونا دَ بله بام بُر شد و مریض ره قد جاگه شی از بینِ خِشت ها دَ مینکل جای دَ پیشِ عیسی تاه کد. ۲۰ وختیکه عیسی ایمان ازوا ره دید، دَ مریض گُفت: ”ای مرد، گناه های تُو بخشیده شد.“ ۲۱ اوخته عالمای دین و فریسیا قد یگدیگه خُو گُفت: ”ای کی آسته که

کُفرگویی مونه؟ کی میتنه گناه ها ره بُبَخشه
 غیر از خُدا و بس؟^{۲۲} عیسی فکر های ازوا
 ره پی بُرده دَ جوابِ ازوا گفت: "چرا ای رقم
 فکر ها ره دَ دل های خُو جای میدید؟^{۲۳} کُدم
 شی آسو آسته: آیا گفتونِ ازی که، 'گناه های تُو
 بخشیده شد' یا گفتونِ ازی که، 'باله شو و راه
 بورو؟'^{۲۴} لیکن تا بدنید که «باچه انسان»^a
 قدرت-و-اختیارِ بخشیدونِ گناه ها ره دَ رُوی
 زمی دره، بِنگرید که چیز کار مُونم. "و عیسی
 دَ امزو آدمِ فلج گفت: "تُو ره مَوگم: 'باله شو و
 جاگه خُو ره گِرِفته خانِه خُو بورو."^{۲۵} و اُو دَ
 پیشِ رُوی ازوا دِستی باله شد و جاگه ره که دَ
 بله شی خاو بُود گِرِفت و خُدا ره حمد-و-ثنا گُفته
 طرفِ خانِه خُو رفت.^{۲۶} پگِ ازوا حیر و مندِه خُدا

^a ۲۴:۵ بلده معلوماتِ کلوتر دَ باره «باچه انسان» دَ
 فهرستِ لغاتِ مُشکِلِ رُجوع کنید.

ره ستایش کد د حالیکه ترس خوردد و موگفت:
”امروز چیزای عجیب-و-غریب ره دیدی.“

لاوی مالیه‌گیر یارِ عیسیٰ موشه

۲۷ بعد ازو عیسیٰ ازونجی بر شده یگ
مالیه‌گیر ره دید که لاوی نام دشت و د جای
مالیه‌گرفتو ششتد. عیسیٰ دزوگفت: ”ازپشت
ازمه بیه.“ ۲۸ و او باله شده تمام چیز ره ایله
کد و ازپشت عیسیٰ ری شد. ۲۹ اوخته لاوی
د خانه خویگ مهمانی کته بلده عیسیٰ گرفت و
یگ جم کته مالیه‌گیرا و مردمای دیگه ام قد ازوا
د سر دسترخو ششتد. ۳۰ پس فریسیا و عالمای
دین ازوا د بله یارای عیسیٰ نق نق کده گفت:
”چرا شمو قد مالیه‌گیرا و گناهکارا موخویرید
و وچی مونیید؟“ ۳۱ عیسیٰ د جواب ازوا گفت:
”کسای که جور آسته د طیب ضرورت ندره،
بلکه کسای که ناجور آسته د طیب ضرورت
دره. ۳۲ ما نمدمیم که مردمای عادل ره دعوت

کنم، بلکه اَمَدیم که گُناہکارا ره بَلدِه توبه
دعوت کنم.

دَ بارِه روزه

۳۳ اوخته اونا دَ عیسیٰ گُفت: ”شاگردای
یحییٰ اکثرأ روزه میگیره و دُعا مونه و پیروای
فریسیا ام امی رقم مونه، لیکن یارای ازتو
همیشه مُوخوره و وُچی مونه.“ ۳۴ عیسیٰ دَ
مَثَل دَزوا گُفت: ”آیا میتنید مهمونای توی خانه
ره تا وختیکه داماد قد ازوا آسته وادار کنید
که روزه بگیریه؟ ۳۵ و لے روزای مییه که داماد
از وا گرفته موشه؛ اوخته دَمزُو روزا اونا روزه
میگیره.“

۳۶ او اینی مَثَل ره ام دَزوا گُفت: ”هیچ کس
کالای نو ره چک نمونه که یگ ٹوٹه شی ره
گرفته دَ کالای کُهنه پینه کنه؛ اگه نه کالای نو
پاره موشه و ٹوٹه ره که از کالای نو گرفته ام قد
کُهنه جور نمیه. ۳۷ و امی رقم هیچ کس شراب

تازه ره دَ مَشک های کهنه شیو نمونه. اگه بُکنه، شرابِ تازه مَشک ها ره ترقنده لَوو موشه و مَشک ها ضایع موشه. ^{۳۸} پس شرابِ تازه باید دَ مَشک های نو دَخیره شنه. ^{۳۹} هیچ کس بعد از خوردونِ شرابِ کهنه، شرابِ نو نمیخایه، چُون او مَوگه: 'کهنه خُوبتر آسته.'

جَر-و-بَحْث دَ باره روزِ آرام

۶ دَ یگ روزِ آرام عیسیٰ از منِه کِشت های گندُم تیر موشد و یارای شی خوشه های گندُم ره کنده دَ قَفِ اَلِغِه خُو موملید و مُوخورد. ^۲ اوخته بعضی از فریسیا گُفت: "چرا کاری ره مونیید که انجام دَدون شی دَ روزِ آرام روا نییه؟" ^۳ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: "آیا شُمو نَخاندید که داوود چیز کار کد زمانیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بود؟ ^۴ او دَ خانه خُدا داخل شد و نانِ تقدیم شده ره گِرِفته خورد و دَ رفیقای خُو ام دَد، نانی ره که خوردون شی

بلده هیچ کس روا نییه بغیر از پیشوایو. ”^۵ و او
ادامه دده دزوا گفت: ” «باچه انسان» صاحب
روز آرام آسته. ”

عیسیٰ بسم د روز آرام شفا میدیه

^۶ د یگ روز آرام دیگه عیسیٰ د عبادت خانه
داخل شد و د تعلیم ددو شروع کد. د اونجی
یگ آدم بود که دست راست شی خشک شد.
^۷ عالمای دین و فریسیا نظر شی د عیسیٰ بود تا
بنگره که او د روز آرام شفا میدیه، یا نه، چون
اونا میخواست یگو راه پیدا کده او ره ملامت
کنه. ^۸ لیکن عیسیٰ فکر های ازوا ره پی برد
و د آدم دست خشک شده گفت: ” باله شو و د
مینکل جای ایسته شو. ” او باله شده ایسته شد.
^۹ اوخته عیسیٰ دزوا گفت: ” از شمو یگ سوال
مونم: آیا د روز آرام نیکی کدو روا آسته یا بدی
کدو، نجات ددون جان یا نابود کدون شی؟ ”
^{۱۰} بعد ازو چار طرف خو سون پگ ازوا توخ

کد و دَزُو آدَم گُفت: ”دِست خُو ره دِرَاز کُو.“
 او دِرَاز کد و دِست شی جور شُد. ^{۱۱} لیکن اونا
 سخت قار شُد و قد یگدِیگه خُو گُفت: ”قد
 عیسی چیز کار کنی؟“

دوازده رسُولِ عیسی

^{۱۲} دَ یکی امزُو روزا عیسی بِلده دُعا کدو
 دَ کوه رفت و اَمُو شاو ره دَ عِبادت-و-دُعا
 دَ حُضُورِ خُدا تیر کد. ^{۱۳} وختیکه روز شُد،
 او پِیروای خُو ره دَ پیش خُو کوی کد و از
 مینکلِ ازوا دوازده نفر ره اِنِتخاب کده اونا ره
 «رسُول» لقب دَد که اینیا بُوَد: ^{۱۴} شِمعون که
 عیسی نام شی ره «پِترُس»^a ایشِت، اَندریاس
 برارِ شِمعون، یَعقُوب، یوحَنَّا، فِیلِیپُس، بَرَتولما،
^{۱۵} متی، توما، یَعقُوب باچه حَلفی، شِمعون
 مشهُور دَ غَیرتی، ^{۱۶} یهُودا باچه یَعقُوب و

^a ۱۴: ۶ پِترُس یعنی سنگ.

یهودایِ اسخربوطی که امی نفر عیسیٰ ره دَ
گیر دَد.

۱۷ عیسیٰ قد ازوا از کوه تیلو آمده دَ یگ جای
اوار ایسته شد. تعدادِ کلونِ پیروایِ شی و یگ
جمعیتِ کتّه مردّم که از تمامِ یهودیه و اورشلیم و
از ساحلِ صُور و صیدون آمدد، دَ اُونجی ایسته
بُود. ۱۸ اونا آمدد که تورایِ ازو ره گوش کنه
و از مَرَضِ هایِ خُو شفا پیدا کنه. کسای که
بخاطرِ ارواحِ ناپاک دَ عذاب بُود، اونا جور شد.
۱۹ و پگِ مردّم کوششِ مُوكد که دَ عیسیٰ دِست
بزنه، چُون ازو یگ قُدرت بُر مُوشد که پگ ره
شفا میدَد.

خوشی و غَم

۲۰ اوخته عیسیٰ رُوی خُو ره سُون یارایِ خُو
کده گُفت:

”نیک دَ بخت شُمو که غریب اَسْتید،

چراکه پادشاهیِ خُدا از شُمو یه.

۲۱ نیک دَ بَخْت شُمو که آلی گُشنه آستید،
چراکه سیر مُوشید.

نیک دَ بَخْت شُمو که آلی چخرا مُونید،
چراکه دَ وخت شی خنده مُونید.

۲۲ نیک دَ بَخْت شُمو وختیکه مردُم

بخاطرِ «باچه انسان»

از شُمو بد مُوبره،

شُمو ره از مینکل خُو بُر مُونه،

شُمو ره دَو-و-دشنام میدیه

و شُمو ره بدنام مُوکنه.

۲۳ دَمزُو روز خوشی کُنید و

قِرَتک-و-خیزک بزَید،

چُون آجر شُمو دَ عالمِ باله غدر بُزرگ آسته،

چراکه بابَه کَلونای ازوا ام قد پیغمبرا

امی رقم رفتار کد.

۲۴ لیکن وای دَ حالِ از شُمو کسای

که دَوْلتمند آستید،

چراکه شُمو راختی خُو ره تیر کدید .
۲۵ وای دَ حالِ از شُمو کسای که سیر اَسْتِید ،
چراکه گُشنه مُوشِید .

وای دَ حالِ از شُمو کسای که آلی
خنده مُونید ،

چراکه ماتم و چخرا دَ اِنْتِظار شُمو اَسْتِه .
۲۶ وای دَ حالِ شُمو

وختیکه مردُم شُمو ره تعریف-و-توصیف
مُونه ،

چراکه بابه کلونای امزی مردُم
قد انبیای دروغی امی کار ره کد .

۲۷ مگم شُمو کسای که گوش میگیرید ، دَز
شُمو مُوگم که دُشمنای خُو ره دوست دَشته
بَشِید و کسای که از شُمو نَفَرَت دَره قد شی
خُوبی کُنید ؛ ۲۸ کسای که شُمو ره نالت مُونه
بلدِه ازوا خیر-و-بَرکت طلب کُنید و کسای که
شُمو ره آزار-و-اَذیت مُونه بلدِه ازوا دُعا کُنید .

۲۹ اگه یگو کس دَ کومه راست تُو قد چپات

مِيزَنَه، كَوْمَه دِيگَه خُو رَه ام سُون اَزُو دَوْر بَدِي .
 و اگَه يَكُو كَس چَپَن تُو رَه مِيگِيرَه، پِيروَن خُو
 رَه ام اَزُو دَرِيغ نَكُو. ^{۳۰} هَر كَس كَه اَز تُو يَكُو
 چِيَز طَلَب مُونَه دَزُو بَدِي و كَسِي كَه يَكُو چِيَز
 تُو رَه مُوبَرَه اَز شِي پَس طَلَب نَكُو. ^{۳۱} پَس اَمُو
 رَقْم كَه شُمُو مِيخَاهِيْد مَرْدُم قَد شُمُو رِفْتَار كُنَه،
 شُمُو ام اَمُو رَقْم رِفْتَار كُنِيْد .

^{۳۲} اگَه شُمُو تَنهَا كَسَاي رَه دَوَسْت دَشْتَه بَشِيْد
 كَه شُمُو رَه دَوَسْت دَرَه، اِي بَلَدَه شُمُو چِي فَايْدَه
 دَرَه؟ چُون حَتِي گُناهِكَارَا ام دَوَسْتَدَارَاي خُو رَه
 دَوَسْت دَرَه. ^{۳۳} و اگَه شُمُو تَنهَا قَد كَسَاي خُوْبِي
 كُنِيْد كَه قَد شُمُو خُوْبِي مُونَه، اِي بَلَدَه شُمُو
 چِي فَايْدَه دَرَه؟ چُون حَتِي گُناهِكَارَا ام اَمِي رَقْم
 مُونَه. ^{۳۴} اگَه شُمُو فِقْط دَ كَسَاي قَرَض بِيْد كَه
 اُمِيْدِ پَس گَرِفْتَوَن شِي رَه دَرِيْد، اِي بَلَدَه شُمُو
 چِي فَايْدَه دَرَه؟ چُون حَتِي گُناهِكَارَا دَ گُناهِكَارَا
 قَرَض مِيْدِيَه تَا اُو رَه پَس بِيْگِيرَه.

۳۵ لیکن شُمو دُشمنای خُو ره دوست دَشته
 بَشید و قد ازوا خُوبی کُنید. قرض بَدید و هیچ
 اُمیدِ پس گِرِفتون شی ره نَدَشته بَشید. اوخته
 اَجْر شُمو غَدْر کَلو موبَشه و شُمو بچکِچای
 حضرتِ اعلیٰ موشید، چُون اُو حتیٰ دَ حق
 ناشکرا و بدکارا ام مهربو آسته. ۳۶ پس رَحْمِ دل
 بَشید اُمو رَقْمیکه آته آسمانی شُمو رَحیم آسته.

دَ باره دیگرو قضاوت نکنید

۳۷ دَ باره دیگرو قضاوت نکنید تا قضاوت
 نَشنید؛ دیگرو ره محکوم نکنید تا محکوم
 نَشنید؛ بُبخشید تا بخشیده شنید. ۳۸ بَدید تا
 دَز شُمو دَدَه شنه. یگ مَنکِ خُوب فِشار دَدَه
 شُدَه، تکان دَدَه شُدَه و سرریزی کده دَ بَغْل شُمو
 ایشته موشه، چُون دَ مَنکی که میدید، دَ امزو
 مَنکِ دَز شُمو دَدَه موشه.

۳۹ اوخته، عیسیٰ اینی مثل ره دَزوا کُفت:

”آیا آدم کور میتنه که یگ کورِ دیگه ره کوتل

کُنَه؟ آیا هر دُوی شی د چاه نَموفته؟^{۴۰} شاگرد
 از اُستاد خُو کده باله تر نییه، لیکن هر کسی که
 تعلیمِ کاملِ گرفته بَشه، اُو مثلِ اُستاد خُو موشه.
^{۴۱} چرا پَر کاه ره د چیمِ برار خُو مینگری،
 ولے از دِستک چپوی که د چیمِ خود تُو آسته
 بے خبری؟^{۴۲} چطور میتنی که د برار خُو بگی:
 'برار، مَره بیل که پَر کاه ره از چیمِ تُو بُر کنم'
 د حالیکه د چیمِ خود تُو دِستک چپو آسته و تُو
 نَمینگری؟ او ریاکار، اُول دِستک چپو ره از چیمِ
 خود خُو بُر کُو. اوخته خُو بتر مینگری و میتنی
 پَر کاه ره از چیمِ برار خُو بُر کنی.

دِرخت و میوه شی

^{۴۳} هیچ دِرختِ خُوب میوه بد نَمیدیه و دِرختِ
 بد ام میوه خُوب نَمیدیه.^{۴۴} امی رقم هر دِرخت
 از میوه خُو شِنخته موشه، چراکه مردُم انجیر
 ره از قد خار جم نَمونه و انگور ره از بوته خار
 نَمیچینه.^{۴۵} آدم خُوب از خزانه خُوبِ دِل خُو

چیزای خُوب بُر مُونه و آدمِ شَرِیر از خزانِه بد خُو
 چیزای بد بُر مُونه، چُون دانِ اِنسان از چیزِی که
 دَ دِلِ اِنسان پَرِیمو آسته، توره مُوگیه.

تادو قوی و ضعیف

۴۶ چرا مَره «یا مولا، یا مولا» گفته کوی
 مُونید، و چیزِی ره که مُوگیم انجام نَمیدید؟
 ۴۷ هر کسی که دَ پیشِ ازمه مییه و تورای مَره
 گوشِ گِرِفته دَزوا عمل مُونه، ما بلده شُمو نشو
 میدم که او مِثِلِ کی آسته: ۴۸ او مِثِلِ آدمی
 آسته که دَ وختِ خانه آباد کدو زمی ره غَوُوج
 کند و تادو شی ره دَ بله سنگ اِشت. پس
 غِیتیکه سیل آمد، سیلِ او امو خانه ره زد، مگم
 حتی تکان دده نَتَنست، چراکه محکم آباد شُد.د.
 ۴۹ لیکن کسی که تورای مَره گوش میگیره و
 دَزوا عمل نَمونه، مِثِلِ آدمی آسته که خانه خُو
 ره دَ رُوی زمینِ بَدُونِ تادو جور کد. وختیکه

سیل آو او ره زد، او دستی چپه شد و خرابی
امزو خانه غدر کلو بود.

شفای غلام قومندان رومی

۱ وختیکه عیسی تورای خو ره د گوش
مردم رسنده خلاص کد، او د کفرناحوم در
آمد. ۲ د اونجی یگ قومندان رومی یگ غلام
دشت که او ره کلو دوست دشت و امو غلام
سخت ناجور و نزدیک د مردو بود. ۳ وختیکه
قومندان رومی د باره عیسی خبر شد، او ریش
سفیدای یهودیا ره د پیش ازو ربی کد تا از شی
خاهش کنه که بییه و غلام شی ره شفا بديه.
۴ اونا د پیش عیسی آمد و غدر عذر-و-زاری
کده دزو گفت: "او آدم آرزش شی ره دره که
امی نیکی ره د حق ازو کنی، ۵ چراکه او قوم
مو ره دوست دره و یگ عبادت خانه ام بلده
ازمو آباد کده." ۶ پس عیسی قد ازوا ربی شد
و د حالیکه اونا نزدیک خانه رسیدد قومندان

دوستای خوره د پیش ازو ربی کده گُفت: ”یا مولا، خود ره زحمت ندی، چراکه ما لایق شی ره ندرُم که تُو د زیرِ چَتِ خانِه مه بییی. ^۷ امزی خاطر خود ره لایقِ ازی ندیدُم که د پیش تُو بییم. فقط امزونجی حُکم کُو و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ^۸ چراکه خود مه آدمِ زیرِ امرِ اَسْتُم و عسکرا زیرِ امرِ ازمه آسته؛ وختی د یگ شی مُوگُم، ’بورُو!‘ اُو موره و د دیگه شی مُوگُم، ’بیه!‘ اُو مییه و د غلامِ خُو مُوگُم، ’اینی کار ره بُکُو!‘ اُو مُوکنه.“

^۹ وختیکه عیسی ای تورا ره شنید، تعجب کد و رُوی خُو ره سُون جمعیتی که از پُشت شی میمد دور دد و گُفت: ”دز شُمو مُوگُم که حتی د مینکلِ مردُمِ اسرائیل امی رقم ایمان پیدا نکدیم.“ ^{۱۰} وختیکه نفرای ربی شده پس د خانِه قومندان رسید، دید که غلام جور شده.

زنده کدونِ باچه خاتونِ بیوه

۱۱ چند وخت بعد عیسیٰ د یگ شار د نام نائین رفت. یارای شی و یگ جمعیت کټه قد شی قتی رفت. ۱۲ امی که او نزدیک درگه شار رسید، دید که جنازه یگ مرد برده موشه. امو جنازه یگانه باچه آبه خو بود و آبه شی بیوه بود. غدر مردم امزو شار قد ازو قتی مورفت. ۱۳ وختیکه مولا عیسیٰ او ره دید، دل شی د حال خاتون بیوه سوخت و دزو گفت: "چخرا نکو." ۱۴ اوخته نزدیک آمده دست خو ره بله تابوت ایش و نفرای که تابوت ره موبرد ایسته شد و عیسیٰ گفت: "ای جوان، ما تو ره موگم که باله شو." ۱۵ امو مرده باله شده ششت و د گپ زدو شد. و عیسیٰ او ره د آبه شی تسلیم کد. ۱۶ اوخته، پگ مردم ره بیم گرفت و اونا خدا ره ستایش کده گفت: "یگ پیغمبر بزرگ د مینکل ازمو آمده." و ام گفت: "خدا د بله قوم

نظرِ لُطفِ کده. " ۱۷ و خبرِ دَ باره ازو دَ تمامِ
یهودیّه و پگ منطقه های چاردور تیت شد.

یحییٰ از بندی‌خانه نفرای خوره دَ پیشِ عیسیٰ ربی مونه

۱۸ شاگردای یحییٰ خبرِ پگِ امزی چیزا ره بلده
ازو رسند. اوخته یحییٰ دُو نفر از پیروای خوره
کوی کد ۱۹ و اونا ره دَ پیشِ عیسیٰ ربی کد که
پُرسان کنه: "آیا تُو امو کس آستی که آمدنی
یه یا مو چیم دَ راهِ کُدم کسِ دیگه بشی؟"

۲۰ وختی امو دُو نفر دَ پیشِ عیسیٰ رسید، اونا
گفت: "مو ره یحییای تعمید دهنده دَ پیشِ تُو
ربی کده تا پُرسان کنی که، 'آیا تُو امو کس
آستی که آمدنی یه، یا مو چیم دَ راهِ کُدم کسِ
دیگه بشی؟'"

۲۱ دَمزُو مَجَلِ عیسیٰ غدرِ مردُمِ ره که گرفتارِ
مَرَضِ ها، بلا ها و ارواحِ ناپاک بود شفا دده
بود و غدرِ کورا ره بینا کُدد. ۲۲ اوخته عیسیٰ

دَ جوابِ ازوا گُفت: ”بورید، چیزای ره که دیدید و شنیدید دَ یحییٰ خبر بدید؛ دَزُو بُگید که کورا پینا موشه، لَنگا راه مورِه، کولی گِرِفته ها پاک موشه، گر ها شِنوا موشه، مُرده ها دُوباره زنده موشه و دَ غریبا خوشخبری دده موشه. ۲۳ نیک دَ بختِ کسی که از مه دلخور نشنه.“

شاهدی عیسیٰ دَ باره یحییٰ

۲۴ وختیکه قاصدای یحییٰ رفت، عیسیٰ قد جمعیتِ مردم دَ باره یحییٰ دَ گپ زدو شد و گُفت: ”بلده توخ کدون چیزخیل دَ بیابو رفتید؟ بلده توخ کدون یگ نی که از باد میلرزه؟ ۲۵ خی بلده توخ کدون چیزخیل رفتید؟ بلده دیدون آدمی که کالای ابریشمی دَ جان شی آسته؟ اونه، کسای که کالای دُولی موپوشه و عیش-و-نوش مونه جای شی دَ قصر های پادشایو آسته. ۲۶ پس بلده دیدون چیزخیل بُرو رفتید؟ بلده دیدون یگ پیغمبر؟ ارے، ما دَز

شُمُو مُوگُم که یحییٰ از پیغمبر کده بزرگتر آسته.
۲۷ او امو کس آسته که د باره شی نوشته شده:
'اینه، ما رسول خور ره پیشلون تو
ربی مونم،

تا راه تو ره پیش روی تو آماده کنه.'
۲۸ ما دز شمو موگُم: د مینکل کسای که از
خاتونو زیده شده، هیچ کس از یحییٰ کده بزرگتر
نییه؛ و له ریزه‌ترین شخص د پادشاهی خدا ازو
کده بزرگتر آسته."

۲۹ تمام مردم که ای تورا ره شنید، د شمول
مالیه‌گیرا عدالت خدا ره تصدیق کد، چراکه اونا
از دست یحییٰ غسل تعمید گرفتند. ۳۰ لیکن
فریسیا و عالمای شریعت خاست-و-اراده خدا ره
بلده خو قبول نکد، چراکه غسل تعمید گرفتو
از دست یحییٰ ره رد کد. ۳۱ عیسیٰ ادامه دده
گفت: "مردم ای نسل ره قد چیز خیل برابر کنم؟
امیا مثل چی آسته؟ ۳۲ امیا مثل بچکیچای
آسته که د بازار ششته و یگدیگه خور ره کوی

کده مُوگیه: 'بلده شُمو سُرِنی زدی، شُمو بازی
 نکدید و نوحه خاندی، شُمو ماتم نکدید.'
 ۳۳ چُون یحیای تعمید دهنده که آمده، او نه
 نان مُوخوره و نه شراب وُچی مونه. ولے شُمو
 مُوگید، 'او جن دره.' ۳۴ و «باچه انسان» که
 آمده ام مُوخوره و ام وُچی مونه، ولے شُمو
 مُوگید: 'اونه، او آدم پُرخور و شرابی و رفیق
 مالیه گیرا و گناهکارا آسته!' ۳۵ لیکن حکمت
 دَ وسیله دوستدارای خُو ثابت موشه.

خاتون بدکار بخشیده موشه

۳۶ یکی از فریسیا عیسی ره بلده نان خوردو
 دعوت کد. پس عیسی دَ خانه فریسی رفت و
 دَ سر دسترخو ششت. ۳۷ دمزوو شار یگ خاتو
 زندگی مُوكد که گناهکار بود. او وختی شنید
 که عیسی دَ خانه فریسی دَ سر دسترخو ششته،
 او یگ بوتل سنگی پُر از عطر ره گرفته آورد.
 ۳۸ او دَ پشت سر عیسی دَ نزدیک پایای شی

چخرا کده ایسته شُد و قد آویدِه خُو پایای شی
ره دَ ششتو شُد و قد مُویای خُو خُشک کد. بعد
ازو پایای شی ره ماخ کده دَ عَطْر مَلیدو شُد.

^{۳۹} وختی اُمُو فَرِیسی که عیسی ره دعوت کُدد
ای کار ره دید، اُو دَ دِل خُو کُفت: ”اگه ای آدم
پِیغمبر موبُود، حتماً پی موبُرد که ای کی و چی
رقم خاتو آسته که دَزو دِست مِیزنه، چُون ای
یگ گناهکار آسته“ ^{۴۰} اوخته عیسی دَ جواب
ازو کُفت: ”شِمعون! ما یگ گپ دَرُم که باید
قد ازتو بگم.“

اُو کُفت: ”بگی اُستاد.“

^{۴۱} عیسی کُفت: ”از یگ آدم دُو نفر قرضدار
بُود، یگ شی پَنج صد دینار و دِیگه شی پَنجاه
دینار. ^{۴۲} ازی که اونا چیزی نَدشت که بدیه،
اُو قرض هر دُوی شی ره بخشید. آلی کُدم ازوا
کلوتر اُو ره دوست میدنه؟“

^{۴۳} شِمعون دَ جواب شی کُفت: ”دَ نظر مه
اُمُو کس که قرض شی کلوتر بخشیده شُد.“

عیسیٰ دَ زشی گُفت: ”قِضاوَتِ تُو دُرُست
 آسْتِه.“^{۴۴} اوخته رُوی خُو ره سُون امزُو خاتُو
 کده دَ شِمعون گُفت: ”امی خاتُو ره مینگری؟
 ما دَ خانِه تُو اَمَدُم؛ تُو بِلدِه شُشتونِ پایای مه او
 نَدَدی، مگم ای خاتُو پایای مَرِه قد آوِدیده خُو
 شُشت و قد مُوبای خُو خُشک کد.^{۴۵} تُو رُوی
 مَرِه ماخ نکدی، مگم ای از وختیکه ما دَ اینجی
 اَمدیم پایای مَرِه ماخ کده رِبی یِه و بس نَمونه.
^{۴۶} تُو سر مَرِه قد روغو چرب نکدی، مگم ای
 دَ پایای مه عَطَرِ مَلید.^{۴۷} پس دَ ز تُو مَوگُم که
 گُناهای ازی که کلو بُود بخشیده شُد، امزی
 خاطر ای مَرِه کلو مُحَبَت کد. لیکن از کسی که
 کَمتر بخشیده شُدِه، مُحَبَت شی کَمتر آسْتِه.“
^{۴۸} اوخته عیسیٰ دَ خاتُو گُفت: ”گُناهای تُو
 بخشیده شُدِه.“

^{۴۹} کسای که قد ازو دَ سرِ دِسترخو شِشتند،
 قد یگدیگِه خُو دَ گپ زِدو شُد و گُفت: ”ای
 کی آسْتِه که حتی گُناه ها ره مَوبخشه؟“

۵۰ بسم عیسیٰ دَمَزُو خاتُو کُفت: ”ایمان تُو، تُو ره نجات دده. بخیر-و-سلامت بورُو.“

خاتونوی که از عیسیٰ پیروی مَوکد

۱ بعد ازو عیسیٰ شار د شار و آغیل د
▲ آغیل رفته موعظه مَوکد و خوشخبری ره
د باره پادشاهی خُدا اعلان مَوکد و دوازده یار
شی ام قد شی قتی بُود. ۲ امچنان چند خاتُو که
از ارواحِ ناپاک و ناجوری ها شفا پیدا کُدد،
اُو ره همراهی مَوکد، یعنی: مریم مشهور د
مریمِ مَجَدَلِیه که ازو هفت جن بُر شُدُد، ۳ یونا
خاتونِ خُوزا رئیسِ قصرِ هیرودیس، سوسن و
غدر خاتونوی دیگه که قد مال-و-دارایی خُو د
عیسیٰ و یارای شی خدمت مَوکد.

مَثَلِ تُخْمِ زَدُونِ دِیغُو

۴ وختیکه جمعیتِ کُته مردُم جم شُد و هنوز ام
از هر شار د پیشِ عیسیٰ میمد، اُو مَثَلِ اُورده

گفت: ^۵ ”یگ دیغو بلده تُخم زِدو بُرو رفت. او
 دَ حالیکه تُخم پاش میدد یگ مقدار شی دَ راه
 اُفتده پایمال شد و مُرغکوی هوا اَمده اونا ره
 خورد. ^۶ یگ مقدار شی دَ زمینِ سنگلاخ اُفتد
 و سوز کد، مگم ازی که زمی نَم نَدشت، اونا
 خُشک شد. ^۷ یگ مقدار شی دَ مینکلِ خارا
 اُفتد و خارا قد ازوا قتی کُته شده اونا ره قپه
 کد. ^۸ مگم یگ مقدار شی دَ زمینِ خُوب اُفتد
 و سوز کده صد برابر حاصل دَد.“

وختیکه امی ره گفت، دَ آوازِ بلندِ اعلان کد:
 ”هر کسی که گوشِ شِنوا دَره گوشِ بگیریه!“
^۹ اوخته یارای شی ازو پُرسان کده گفت:
 ”معنای امزی مَثَل چی آسته؟“

^{۱۰} عیسی گفت: ”پی بُردونِ رازهای پادشاهی
 خُدا بلده شُمو بخشیده شده، مگم بلده دیگر
 دَ مَثَل گفته موشه تا

’اونا توخ کُنه، ولے نَنگره

و گوشِ بگیریه، لیکن پی نبره.“

تفسیرِ مَثَلِ دِیغُو

۱۱ معنای امزی مَثَلِ اینی آسته: تُخَم، کلامِ خُدا آسته. ۱۲ اَمُو تُخَمای که دَ راه اُفتَد، کسای آسته که گوش مُوکنه، مگم شیطو مییه و کلام ره از دِلهای ازوا گِرِفته مُوبره تا اونا ایمان نیره و نجات پیدا نکنه. ۱۳ اُونای که دَ زَمینِ سنگلاخ اُفتَد، کسای آسته که وختی کلام ره گوش مُونه اُو ره دَ خوشی قَبول مُوکنه، مگم امی کسا ریشه ندره. امزی خاطر تا یگ مَجَل ره ایمان دَره، ولے دَ وختِ آزمایش از راه بُر مُوشه. ۱۴ و تُخَمای که دَ بَینِ خارا اُفتَد، کسای آسته که گوش مُونه، لیکن رفته رفته تَشویش ها، مال-و-دولت و عیش-و-نوشِ زندگی اونا ره قَپه مُونه و ایمان^a ازوا دَ پُختگی نَمیرسه.

^a ۸:۱۴ دَ جای «ایمان» دَ زِبونِ یونانی «میوه» نوشته

۱۵ مگم اُونای که دَ زمینِ خُوب موفته کسای
 آسته که کلام ره میشنوه و قد دِلِ پاک و نِیّتِ
 نیک او ره نگاه مونه و قد صبر-و-خوصِله ثمر
 میره.

مَثَلِ چِراغِ

۱۶ هیچ کس چِراغِ ره روشو نمونه که او ره
 دَ زیرِ یگ کاسه یا چارپایی بیله، بلکه او ره دَ
 بله چِراغدان میله تا کسای که داخلِ مییه بتنه
 بِنگره. ۱۷ چُون هیچ چیزی نییه که تاشه بشه
 و معلومدار نشنه و هیچ چیزی نییه که پوشیده
 بشه و برَملا و بے پَرده نشنه.

۱۸ پس مُتَوَجِه بشید که دَ چی رقم چیزا گوش
 بدید؛ چُون کسی که دره، دَزُو کلوتر دده موشه،
 مگم کسی که ندره، حتی امو چیز ره که گمان
 مونه دره، ام از شی گرفته موشه.

آبه و برارای عیسیٰ

۱۹ دَ امزُو غَیت آبه و برارونِ عیسیٰ دَ پیش شی اَمَد که او ره بِنگره، لیکن اونا نَتَنست که دَ پیشِ ازو بَرَسه، چراکه مردُم غدر کَلو جم بُود. ۲۰ اوخته یِگو کس دَزُو گُفت: ”آبه تُو و برارون تُو دَ بُرو ایسته یه و میخایه که تُو ره بِنگره. “ ۲۱ مگم عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آبه و برارون مه کسای آسته که کلامِ خُدا ره گوش میگیره و دَز شی عمل مونه.“

آرام کدونِ طوفان

۲۲ یگ روز عیسیٰ قد یارای خُو دَ کِشتی سوار شُد و دَزوا گُفت: ”ببید که دَ او لبِ دریاچه بوری.“ پس اونا رَبی شُد. ۲۳ دَ حالیکه اونا رَبی بُود عیسیٰ خاو رفت. اوخته یگ طوفانِ شَدید دَ دریاچه پیدا شُد، دَ اندازه که کِشتی از او پُر موشُد و اونا دَ خطرِ غرق شُدو بُود.

۲۴ اونا د پیشِ عیسیٰ رفت و او ره بیدار کده
گفت: "اُستاد، اُستاد! مو نابود موشی."
پس عیسیٰ باله شُده د بِلَه طوفان و جلپه های
قوی هیبت کد و اونا ایسته شد و آرامش برقرار
شد. ۲۵ اوخته او د یارای خو گفت: "ایمان
شمو کجا یه؟" اونا ترس خورد و حیرت زده
قد یگدیگه خو موگفت: "ای چی رقم آدم آسته
که حتی د بِلَه باد و او حُکم مونه و اونا از آید
شی موشه."

بُر کدونِ چنیات از آدمِ چندی

۲۶ پس اونا د سرزمینِ جَدَریا^a رسید که د او
طرفِ دریاچه جلیلیه آسته. ۲۷ و امی که عیسیٰ
د خُشکی تاه شد، او قد یگ آدمِ چندی که
امزو شار بود روی د روی شد. او از کلو دیر

^a ۸:۲۶ د بعضی نُسَخه ها «جَرَسِیا» و د نُسَخه های
دیگه «جَرَسِیا» نوشته یه.

کالا نپوشیدد و د کُدم خانه زندگی نکُدد، بلکه
 د قبرستو بُود-و-باش دشت. ^{۲۸} وختیکه عیسی
 ره دید، او چیغ زده خود ره د پیش شی اندخت
 و د آواز بلند گُفت: ”ای عیسی باچه خُدا
 مُتعال، دز مه چی غرض دری؟ دز تو عذر موم
 که مَره عذاب نکو.“ ^{۲۹} چُون عیسی د روح
 ناپاک امر کُدد که از او نفر بُر شنه. امو روح
 ناپاک چندین دفعه او ره گِرِفْتد، اگرچه مردم
 او ره د زنجیرا و زولانه ها بسته کده از شی
 نِگاهوانی موكد، باز ام او زنجیرای خور ره مُنْثی
 موكد و جن او ره د بیابو موبُرد.

^{۳۰} پس عیسی از شی پُرسان کده گُفت: ”نام
 تو چی یه؟“

او گُفت: «لشکر». ^a چراکه جنیاتِ کلو د
 پوستِ ازو دَر اَمَدُد. ^{۳۱} اوخته اونا د پیش عیسی

^a ۸:۳۰ د جای «لشکر» د زبونِ یونانی «لجیون» نوشته

یه که «لشکر ۶۰۰۰ نفری» معنی میدیه.

عُذْر-و-زاری کد که دَزوا امر نَکُنه که اونا د چاهِ
بے آخرِ بوره.

۳۲ دَمَزُو غَيْتِ یِگِ گَلِه کَتِه خُوکِ دَ بَغْلِ تِپِه
مِیچَرِید. و جِنِیاتِ دَ پِیشِ عِیسیٰ عُذْر-و-زاری
کد که دَزوا اِجازِه بَدِیَه تا اونا دَ پُوستِ خُوکِ ها
دَاخِلِ شُنِه. پَسِ عِیسیٰ دَزوا اِجازِه دَد. ۳۳ اوختِه
جِنِیاتِ امَزُو آدَمِ بُرِ شُدِه دَ پُوستِ خُوکِ ها دَر
اَمَدِ و تَمَامِ گَلِه از دَا مَنِه تِپِه دَ مَنِه دَرِیاچِه هُجُومِ
بُرْدِه غَرَقِ شُد. ۳۴ وختی چوپونوی خُوکِ ها ای
واقِعِه رِه دِید، اونا دُوتا کد و ای خِبرِ رِه دَ شارِ
و آغِیلایِ اطرافِ تِیتِ کد. ۳۵ اوختِه مَرْدَمِ بُرُو
اَمَدِ تا بِنِگرِه که چی گپِ شُدِه. اونا وختی دَ
پِیشِ عِیسیٰ رَسِید، اَمُو آدَمِ رِه دِید که جِنِیاتِ
از شی بُرِ شُدُد؛ اُو دَ پِیشِ پایِ عِیسیٰ شِشْتُد و
کالا پُوشِیدُد و هُوشِیارِ شُدُد. اونا ای رِه دِیدِه
تَرَسِ خُورَد. ۳۶ و کَسایِ که ای واقِعِه رِه دِیدِه
بُود، دَزوا نَقْلِ کد که اَمُو آدَمِ جِنْدی چی رَقْمِ
جُورِ شُد. ۳۷ اوختِه پِگِ مَرْدَمِ آغِیلایِ چارَدُورِ

جَرَسِين از عيسی خواهش کد که از منطقه ازوا
بوره، چراکه اونا سخت گرفتار ترس-و-وحشت
شُدُد.

پس عيسی دَ کِشتی سوار شد تا پس بوره.
۳۸ اوخته امو آدم که از شی جنیات بُر شُدُد دَ
پیش عيسی زاری کد که او ره ام قد خو بُره.
مگم عيسی او ره ربي کده گُفت: ۳۹ ”پس دَ
خانه خو بورو و نقل کو که خدا چيقس کار کته
بلده تو کده.“

اوخته او رفته دَ تمام شار اعلان کد که عيسی
چيقس کار کته بلده شی کده.

جور شُدونِ خاتونِ مريض و زنده کدونِ دخترِ يايروس

۴۰ وختیکه عيسی پس دَ جليليه آمد، مردم
دَ دمِ راهِ شی آمد، چراکه پگِ ازوا منتظر شی
بُود. ۴۱ اوخته، يگ نفر دَ نامِ يايروس که رهبرِ
عبادت خانه بُود آمده خود ره دَ پیش پای عيسی

آندخت و عُذر-و-زاری کد که دَ خانه شی بییه،
۴۲ چون او فقط یگ دُختر دَشت که تقریباً دوازده
ساله بُود و او نزدیکِ مُردو بُود.

امی که عیسی خَرت کد مُردُم دَ بِلَه ازو دَ
تُشه-و-تیلَه کدو شُد. ۴۳ دَ اونجی یگ خاتو بُود
که مُدَتِ دوازده سال خُونریزی دَشت. باوجودِ که
او تمامِ دارایی خُو ره بَلدَه تداوی خُو خَرچ کُد،
هیچ کس نَتَنِسْتُد که او ره تداوی کُنه. ۴۴ امو
خاتو از پُشتِ عیسی آمده دَ دامونِ چَپَن شی
دِست زَد و فوراً خُونریزی شی بند شُد. ۴۵ اوخته
عیسی گُفت: "کی دَز مه دِست زَد؟" وختیکه
پگ انکار کد، پترُس گُفت: "اُستاد، جمعیتِ
مُردُم دَ گِرد تو جم شده و دَ بِلَه تو تُشه-و-تیلَه
مُونه." ۴۶ لیکن عیسی گُفت: "حتماً یگو کس
دَز مه دِست زَد، چون ما پی بُردُم که یگ قُدرت
از مه بُر شُد." ۴۷ وختی امو خاتو فامید که
تاشه شُدَه نَمِیتَنه، او لرزیده آمد و دَ پیشِ پای

شی اُفتده دَ حُضورِ پگِ مردُمِ گُفت که از چی
خاطر دَزو دِست زد و چی رقم فوراً شفا پيدا کد.
۴۸ عیسی دَزو گُفت: ”دُختر مه، ایمان تُو، تُو
ره شفا دَد. بخیر-و-سلامت بورُو.“

۴۹ عیسی هنوز توره موگُفت که یگو کس
از خانه رهبرِ عبادت خانه اَمده دَزشی گُفت:
”دُختر تُو فوت کد. آلی دیگه اُستاد ره زحمت
ندی.“ ۵۰ وختیکه عیسی ای توره ره شنید، او
دَ یایروس گُفت: ”ترس نخور؛ فقط ایمان دَشته
بَش و او جور موشه.“

۵۱ وختیکه عیسی دَ خانه یایروس رسید، او
بَغیر از پترُس، یوحنا، یعقوب و آته و آبه دُختر
دیگه کس ره نه ایشت که قد شی داخل بوره.
۵۲ پگ کسای که دَ اونجی بود بلده دُختر چخرا
و مخته موکد، لیکن عیسی دَزوا گُفت: ”چخرا
نکنید، او نمرده، بلکه خاوا آسته.“ ۵۳ اوخته
اونا دَ بله عیسی ریشخندی کد، چون اونا
میدنست که او مُرده. ۵۴ لیکن عیسی دِست

دُختر ره گِرفت و کوی کده گُفت: ”آی دُختر،
 باله شو!“^{۵۵} روح دُختر دَزشی پس آمد و او
 یگدم و رَخست. اوخته عیسیٰ امر کد که دَزو
 یگو چیز بدیه تا بُخوره. ^{۵۶} آته و آبه شی خیرو
 مَندد، مگم عیسیٰ دَزوا امر کد که د باره چیزی
 که رُخ دده د هیچ کس نقل نکنه.

وِظیفه دوازده رسُولِ عیسیٰ

۹ عیسیٰ دوازده یار خور ره کوی کد و دَزوا
 قُدرت و اِختیار دد تا جِنیات ره بُر کنه و
 مَرَض ها ره شفا بدیه. ^۲ بعد ازو اونا ره رِبی کد
 تا پادشاهی خُدا ره اِعلان کنه و ناجورا ره شفا
 بدیه ^۳ و دَزوا گُفت: ”بلده سَفر خُو هیچ چیز
 نَبَرید: نه تِیاق، نه تویره، نه نان، نه پیسه و نه
 ام کالای اِضافی. ^۴ د هر خانه که داخل موشید،
 د اُمونجی بُمَینید تا وختیکه امزو جای بُر نَشَدید.
^۵ اگه مردُم کُدم جای قد شُمو خوش آمد نکد، د

وختیکه امزو جای بُر مُوشید، خاک پایای خوره
 تَک بزید تا دَ خِلافِ ازو یگ شاهدی بشه. ”
 ۶ پس اونا ریی شده آغیل دَ آغیل گشت و
 خوشخبری ره اعلان کده دَ هر جای مردُم ره
 شفا دَد.

تشویشِ هیرودیسِ حُکمران

۷ دَ امزو غیت هیرودیسِ حُکمران دَ باره تمام
 کارای که مُوشد شنید و بیخی گیج شد، چون
 بعضی مردُم مُوگفت که یحیای تعمیر دهنده
 از مُرده ها دوباره زنده شده. ^۸ و بعضی کسا
 مُوگفت که ایاس پیغمبر ظُهور کده و بعضی
 های دیگه مُوگفت که یکی از انبیای زمانِ قدیم
 دوباره زنده شده.

۹ لیکن هیرودیس گفت: ”یحیای ره خود مه
 سر زدم. پس ای کی آسته که ما دَ باره شی ای
 رقم چیزا میشنوم؟“ و او کوشش کد که عیسی
 ره بنگره.

نان ددو د پنج هزار

۱۰ وختیکه رسولا پس آمد، اونا چیزای ره که انجام دده بود د عیسیٰ نقل کد. اوخته عیسیٰ اونا ره جدا کد و قد ازوا تنها د یگ شار د نام بیت صیدا رفت. ۱۱ ولے جمعیتِ مردم خبر شد و از پشت شی رفت. او قد ازوا منده نبشی کده د باره پادشاهی خدا قد ازوا توره گفت و کسای ره که د شفا ضرورت دشت، شفا دد.

۱۲ نزدیک آفتو ششتو امو دوازده رسول د پیش شی آمده گفت: ”مردم ره رخصت کو که د آغیلا و منطقه های گرد-و-بر رفته بلده خو شاو جای و نان پیدا کنه، چراکه مو د اینجی د یگ بیابو آستی.“

۱۳ عیسیٰ د جواب ازوا گفت: ”شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بخوره.“

اونا گفت: ”مو بغير از پنج نان و دو ماهی دیگه چیز ندری؛ ای بس نمونه جز که بوری

و بلده پگ امزی مردم نان بخری. ” ۱۴ چون
 اونا تقریباً پنج هزار مرد بود. پس عیسی د
 یارای خو گفت: ” اونا ره د دل های پنجاه نفری
 بشندنید. ” ۱۵ اونا امو رقم کد و پگ ره شند.
 ۱۶ اوخته عیسی امو پنج نان و دو ماهی ره
 گرفت و سون آسمو توخ کده شکرگزاری کد
 و اونا ره ٹوٹه کده د یارای خو دد تا د پیش
 مردم بیله. ۱۷ پس تمام مردم خورده سیر شد و
 اونا ٹوٹه-و-پرچه باقی منده شی ره که جم کد،
 دوازده سبد پر شد.

اقرارِ پترس د باره عیسی

۱۸ یگ روز وختیکه عیسی تنهای خو دُعا
 موکد و یارای شی قد شی قتی بود، او ازوا
 پُرسان کد: ” مردم چی موگیه، که ما کی
 استم؟ ” ۱۹ اونا د جواب شی گفت: ” بعضی ها
 موگیه که تو یحیای تعمید دهنده استی، بعضی
 های دیگه ایلاس پیغمبر و بعضی های دیگه ام

مُوگِیَه که یکی از پیغمبرای قدیم دُوباره زنده شده. " ۲۰ عیسیٰ دَزوا کُفت: " شُمو چی مُوگید که ما کی اَسْتُم؟ " پِترُس دَ جواب شی کُفت: " تُو مسیحِ خُدا^a اَسْتی. "

عیسیٰ دَ باره مرگِ خُو پیشگویی مونه

۲۱ لیکن عیسیٰ یارای خُو ره مَنع کد و دَزوا امر کد که ای توره ره دَ هیچ کس نگیه. ۲۲ او کُفت: " لازم اَسْتَه که «باچه انسان» رَنج-و-عذابِ کلو بَنگره و دَ وسِیلَه ریش سفیدا، پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین رد شده کُشته شُنه و دَ روزِ سِوَم دُوباره زنده شُنه. " ۲۳ اوخته او دَ پَگِ مردم کُفت: " اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه او باید خود خُو ره انکار کنه و صلیبِ خُو ره باله کده از پُشتِ ازمه

^a ۹:۲۰ یعنی «انتخاب شده خدا.»

بیه. ^{۲۴} چون هر کسی که بخایه جان خو ره نجات بیدیه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که بخاطر ازمه جان خو ره از دست بیدیه، او ره نجات میدیه. ^{۲۵} چون بلده انسان چی فایده دره که تمام دنیا ره د دست بیره، مگم جان خو ره از دست بیدیه یا تلف کنه؟ ^{۲۶} پس هر کسی که از مه و از تورای مه ننگ دشته بشه، «باچه انسان» ام وختیکه د بزرگی-و-جلال خود خو و د جلال آته آسمانی و ملایکه های مقدس مییه، ازو ننگ مونه. ^{۲۷} مگم ما حقیقت ره دز شمو موگم: بعضی کسای که د اینجی ایسته یه مزه مرگ ره نمیچشه تا پادشاهی خدا ره ننگره.

تبدیلی شکل مسیح

^{۲۸} هشت روز بعد امزی تورای عیسی پترس و یوحنا و یعقوب ره قد خو گرفته د بله یگ کوه رفت تا دعا کنه. ^{۲۹} د حالیکه او دعا موکد نمای چهره شی تغییر کد و کالای شی رقم

نور سفید شد. ^{۳۰} اوخته بے بلغه دُو مرد قد ازو دَ توره گفتو شد که اونا موسیٰ و ایلیاس بُود. ^{۳۱} اونا دَ بزرگی-و-جلال ظاهر شد و دَ باره رفتونِ مسیح از ای دُنیا که دَ اورشلیم واقع شدنی بُود، توره موگفت.

^{۳۲} دَمزُو غیت چیمای پترُس و رفیقای شی از خاو گِرنگ شد. مگم وختیکه اونا کاملاً بیدار شد، بزرگی-و-جلالِ عیسیٰ و امو دُو مرد ره که قد شی ایسته بُود، دید. ^{۳۳} دَ حالیکه امو دُو نفر از عیسیٰ جدا موشد، پترُس دَزُو گفت: ”اُستاد، کلو خوب آسته که مو دَ اینجی آستی. اجازه بدی که سه سایبان جور کنی: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسیٰ و یگ ام بلده ایلیاس.“ پترُس هیچ نَموفامید که چی موگه. ^{۳۴} او دَرُو توره موگفت که یگ اُور آمده دَ بله ازوا سایه کد و غیتیکه اونا دَ اُور داخل موشد، یارا ره وهم گرفت. ^{۳۵} اوخته از اُور یگ آواز آمده گفت:

”اینمی باچه مه آسته، اِنْتِخابِ شُدِه مه؛ از آید
شی شُنید!“

۳۶ وختیکه آواز بَندِ شُد، عیسیٰ تنهای خُو دَ
اُونجی بُود. ولے اونا دان خُو ره گِرفت و دَمزُو
روزا دَ هیچ کس دَ باره چیزِی که دیدد نقل نکد.

جورِ شُدونِ آدمِ چندی

۳۷ روزِ دِیگِه شی وختیکه اونا از کوه تاه شُد،
یگ جمعیتِ کُتِه مردُم دَ دَمِ راهِ عیسیٰ اَمَد.
۳۸ اوخته یگ نفر از مینکلِ مردُم چیغ زده گُفت:
”اُستاد، ما دَ پیشِ تُو زاری مُونم که دَ بله باچه
مه یگ نظرِ لُطفِ کُو، چراکه امی یگ اولاد ره
دَرُم و بَس. ۳۹ بے بلغه اُو ره یگ روحِ ناپاک
میگیره و اُو یگدم چیغ میزنه و دَ سر شی حمله
مییه، دَ اندازه که از دان شی قف بُر موشه؛ امو
روح اُو ره کلو فشار میدیه و دَ سختی ایله مونه.
۴۰ ما دَ پیشِ یارای تُو عذر-و-زاری کدم که امو
روح ره بُر کنه، مگم اونا نَتَنست.“ ۴۱ عیسیٰ دَ

جواب شی گُفت: ”آی نسلِ بے ایمان و گمراه،
تا کی قد شُمو بَشُم و شُمو ره تَحْمَل کُنْم؟ باچه
خُو ره اینجی بیر.“

^{۴۲} غیبتیکه باچه میمد جن او ره د زمی زد و
سر شی حمله اُورد، لیکن عیسیٰ د بله روح
ناپاک هیبت کده باچه ره شفا دد و او ره تسلیم
آته شی کد. ^{۴۳} و پگ از بزرگی خُدا خیر و مند.

عیسیٰ بسم د باره مرگ خُو پیشگویی مونه

د حالیکه پگ مردُم از کارای عیسیٰ حیرت
زده شُد، او د یارای خُو گُفت: ^{۴۴} ”ای توره
ها ره د گوش خُو بگیریید: «باچه انسان» د
دستِ مردُم تسلیم موشه. “ ^{۴۵} مگم اونا مقصدِ
توره شی ره نفامید و ای توره ازوا تاشه مند تا
پی نبره. و اونا ترس خورد که د ای باره ازو
پُرسان کنه.

کی د مینکلِ مردُم بزرگ آسته؟

۴۶ یگ بحث د مینکلِ ازوا باله شد که کدمِ ازوا بزرگتر آسته. ۴۷ اوخته عیسی فکر های دلِ ازوا ره پی بُرد و یگ بچکیچه ره گرفته د پالوی خو ایستلجی کد ۴۸ و دزوا گفت: ”هر کسی که امی بچکیچه ره د نامِ ازمه قبول کنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کنه، امو ره قبول کده که مَره ربی کده. پس کسی که د مینکل شمو از پگ کده ریزه تر بشه، بزرگترین آسته.“

کسی که د ضدِ شمو نبشه، او قد شمو آسته

۴۹ اوخته یوحنا گفت: ”استاد، مو یگ نفر ره دیدی که د نامِ ازتو جنیات ره بر موكد و مو او ره منع کدی، چراکه او از جمِ ازمو نبود.“
۵۰ لیکن عیسی دزو گفت: ”او ره منع نکنید، چون کسی که د ضدِ شمو نییه او قد شمو یه.“

تعصّبِ مردمِ سامِره

۵۱ وختیکه زمانِ رفتونِ عیسیٰ دَ عالمِ باله نزدیک موشُد، اُو قد اِرادِه محکم رُخ سُون اورشَلیم کده رَبی شُد. ۵۲ اُو قاصِدا ره پیشلون خُو رَبی کد و اونا رفته دَ یکی از آغیلای سامِره داخل شُد تا بلده ازو تیاری بگیریه. ۵۳ مگم مردمِ سامِره قد عیسیٰ خوش آمد نکد، چراکه رُخ ازو سُون اورشَلیم بُود و دَ اُونجی مورفت. ۵۴ وختی یارای شی یعقوب و یوحنا ای کار ره دید، گُفت: ”یا مولا، آیا میخاهی که مو درخاست کنی که آتش از آسمو تا بییه و امیا ره از بین بُبره، [امو رقم که اِلیاس کد]؟“^a

۵۵ لیکن عیسیٰ دَور خورده اونا ره سرزنش کد [و گُفت، ”شمو نَمیدنید که از کدَم روح اَسْتید. ۵۶ چُون «باچه اِنسان» نَمده که نابُود

^a ۹:۵۴ متنِ داخلِ قوسِ دَ بعضی نُسَخه ها وجود ندره.

کنه، بلکه آمده که نجات بدیه. ”^a اوخته اونا
د یگ آغیل دیگه رفت.

شرط های پیروی از عیسی

^{۵۷} وختیکه اونا د راه ریی بود، یگ نفر د
عیسی گُفت: ”هر جای که بوری ما از پُشت
تو مییم. ”^{۵۸} ولے عیسی دزُو گُفت: ”روباه
غار دَره و مُرغکوی آسمو وور دَره، مگم «باچه
انسان» جای سر ایشتو ام ندره. ”

^{۵۹} و او د یگ نفر دیگه گُفت: ”از پُشت مه
بیه. ” مگم او گُفت: ”یا مولا، بیل که اوّل
رفته آته خوره دَفن کُئم. ”^{۶۰} لیکن عیسی دزُو
گُفت: ”بیل که مُرده ها، مُرده های خوره دَفن
کنه، ولے تو بورُو و خوشخبری پادشاهی خدا
ره اعلان کو. ”

^a ۹:۵۶ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها وجود ندره.

۶۱ و یگ نفرِ دیگه گُفت: ”یا مَولا، ما از پُشت تُو مییم، لیکن اِجازه بَدی که اوّل رفته از خانوار خُو خُداحافِظی کُنم.“

۶۲ مگم عیسی دَزُو گُفت: ”کسی که دِست شی دَ قلبه بَشه و پُشتِ سر خُو تُوخ کُنه، اُو دَ پادشاهی خُدا سَم نَمییه.“

رَبی کدوِنِ هفتادِ پِیرو

۱ بعد ازو مَولا هفتاد نفرِ دیگه ره تعیین کد و اونا ره دُو دُو نفر پِیشلون خُو دَ هر شار و جایی که خود شی رفتنی بُود رَبی کد. ۲ پِیش از رَبی کدو اُو دَزوا گُفت: ”حاصِل کَلو آسته، لیکن کارگر کم. امزی خاطر از صاحبِ حاصِل خاهش کُنید که کارگرا ره بلده جم کدوِنِ حاصِل خُو رَبی کُنه. ۳ حَرَکت کُنید. اینه، ما شُمور ره مِثلِ باره‌گو دَ مینکلِ گرگا رَبی مُونم. ۴ خَلطَه پِیسه، بوغچه و چپلی قد

خُو نَبْرِيد و قد هیچ کس دَ راه سلام-و-علیک
نکنید.

۵ دَ هر خانه که داخل موشید، اول بگید:
'سلامتی-و-آرامش دَمزی خانه بشه. ' ۶ اگه دَ
اُونجی یگ آدمِ صلح طلب بشه، سلام شُمو دَ بله
ازو قرار میگیره؛ لیکن اگه نبشه، سلام شُمو
پس دَ خودون شُمو مییه. ۷ دَمزو خانه بُمَید و
هر چیزی که میدیه بُخورید و وُچی کُنید، چراکه
کارگر حقدارِ مُزد خُو آسته. پس خانه دَ خانه
نگردید.

۸ دَ هر شارِ که داخل موشید و مینگرید که قد
شُمو خوش آمد مونه، اوخته هر چیزی ره که دَ
پیش شُمو ایشت، بُخورید؛ ۹ و ناجورای ره که دَ
اُونجی آسته شفا بدید و دزوا بگید که 'پادشاهی
خدا دز شُمو نزدیک شده. ' ۱۰ مگم دَ هر شارِ که
داخل موشید و مینگرید که قد شُمو خوش آمد
نمونه، اوخته دَ کُوچه های شی رفته بگید:
'حتی خاکِ شارِ شُمو ره که دَ بله پایای مو

شِشْتَه، دَ خِلافِ شُمُو تَك مِيزَنِي. مِگَم بَدَنِيد
 كِه پادشاهِي خُدا نَزديك شُدِه. ۱۲ ما دَز شُمُو
 مُوگَم كِه دَ رُوزِ قِضاوتِ بِلدِه سَدُومِ مَجازاتِ
 سُبُكْتَرِ مُوشِه نِسبَتِ دَ امزُو شارِ.

سرزنشِ مردُمایِ بے ایمان

۱۳ وای دَ حالِ تُو آي خورزین! و وای دَ حالِ تُو
 آي بِيَت-صَيِدا! چُونِ مُعْجِزايِ كِه دَ مَنِه از شُمُو
 ظاهِرِ شُد، اگِه دَ صُورِ و صَيِدونِ ظاهِرِ مُوشُد،
 اونا غَدِرِ وختِ پيشِ پلاسِ مُوپوشيدِ و دَ خِگِشْتَرِ
 شِشْتِه توبِه مُوكَد. ۱۴ مِگَم آلي دَ رُوزِ قِضاوتِ
 بِلدِه صُورِ و صَيِدونِ مَجازاتِ سُبُكْتَرِ مُوشِه
 نِسبَتِ دَزِ شُمُو. ۱۵ و تُو، آي كَفَرِناحُومِ، آيا تا
 آسْمو سِر تُو بِلندِ مُوشِه؟ نِه، تُو دَ قارِ عَالِمِ مُردِه
 ها سِرنگونِ مُوشِي!

۱۶ كِسي كِه از آيدِ شُمُو شُنِه، از آيدِ ازمِه
 شُدِه و كِسي كِه شُمُو رِه رَدِ كُنِه، مَرِه رَدِ كَدِه

و کسی که مره رد کُنه، اموره رد کده که مره
ری کده.

پس آمدونِ هفتاد پیرو

۱۷ و او هفتاد پیرو د خوشی پس آمده گفت:
”یا مولا، د نام از تو حتی جنیات ام از آید مو
موشه.“ ۱۸ عیسی دزوا گفت: ”ما شیطوره
دیدم که مثل آتشک از آسموتاه افتد. ۱۹ اینه،
ما دز شمو قدرت-و-اختیار ددیم که د بله مار
ها و گزدم ها لغه کنید و د بله تمام قدرت
های دشمو زور بشید؛ و هیچ چیز دز شمو ضرر
رسنده نمیتنه. ۲۰ مگم بلده ازی خوشی نکنید
که ارواح ناپاک از آید شمو موشه، بلکه بلده
ازی خوشی کنید که نام های شمو د عالم باله
نوشته شده.“

اِخْتِیَارَاتِ مَسِیْحِ

۲۱ دَ امزُو غَیْتِ عِیْسَى دَ وَسِیْلِهِ رُوحِ اَلْقُدْسِ
خوشی کده گُفت: ”آی آته، صَاحِبِ اَسْمُو و
زَمی، از تُو شُکْرگُزاری مُونُم که ای چِیزا ره
از آدمای دانا و هُوشیار تاشه کده و بَلدِه
بچکِیچای ریزه بَرَمَلا کده. ارے آی آته، چُون
خاست-و-اراده ازتو امی بُوَد.

۲۲ آته مه تمام چِیزا ره دَز مه تَسْلِیْم کده؛ هیچ
کس نَمِیْدَنه که باچه کی آسته بَغِیر از آته و امی
رَقْم هیچ کس نَمِیْدَنه که آته کی آسته بَغِیر از
باچه و بَغِیر از کسای که باچه بِخایه دَزوا بَرَمَلا
کُنه.

۲۳ اوخته رُوی خُو ره سُون یارای خُو دُور دَد
و تاشکی دَزوا گُفت: ”نیک دَ بَخْتِ چِمای
شُمُو که اَمُو چِیز ره مِیَنگره که شُمُو مِیَنگرید.
۲۴ چُون ما دَز شُمُو مُوگُم که غَدْر پِیغَمبرا
و پادشایو آرزو دَشت که چِیزی ره که شُمُو

مِينگريد بِنگره، ولے نَدِيد و چيزی ره که شُمو
ميشنويد بَشَنوَه، مگم نَشَنِيد.

مُهَمِّتَرِين حُکَم

۲۵ دَ امزُو غَيت يگِ عَالِمِ شَرِيعَتِ بَالِه شُدِه
بَلَدِه آزمايش از عيسی سوال کد: ”اُستاد، ما
چی کار کُنم تا صَاحِبِ زَندگِی اَبَدِی شُنم؟“
۲۶ اُو دَز شِی گُفت: ”دَ تَوَراتِ چِی نِوِشْتِه يَه؟
و تُو اُو ره چِی رَقْمِ مِیخَانِی؟“ ۲۷ اُو دَ جِوابِ
عِيسِی گُفت: ”خُداوند، خُدايِ خُو ره قَدِ تَمَامِ
دِلِ و تَمَامِ جَانِ و تَمَامِ قُوْتِ و تَمَامِ عَقْلِ خُو
مُحَبَّتِ کُو و هَمسَايِه خُو ره رَقْمِ خُودِ خُو اَلِی
دوست دَشْتِه بَش. “ ۲۸ † عِيسِی دَزُو گُفت: ”تُو
جِوابِ دُرُست دَدِی. امی ره اَنجَامِ بَدِی و تُو
زَندِه مُومَنِی. “ ۲۹ لِيکِن اُو که مِیخَاسْتِ خُودِ

† ۲۷: ۱۰ لایویا ۱۸: ۱۹

ره حق ثابت کُنه از عیسی پُرسان کد: ”همسایه
مه کی آسته؟“

قِصّه عیسی دَ باره یگ سامری نیکوکار

۳۰ عیسی دَ جواب شی گُفت: ”یگ آدم از اورشَلیم طرفِ شارِ اریحا مورفت که دَ دِسْتِ دُزا اُفتَد. اوخته اونا او ره لُچ کده لٹ-و-کوب کد و نیم جان ایله کده رفت. ۳۱ تصادُفی، یگ پیشوا امزُو راه تیر مُوشُد. وختیکه امو نفر ره دید، از دیگه بغلِ راه تیر شُد. ۳۲ امی رقم یگ لاوی^a ام وختیکه دَ اُونجی اَمَد و او ره دید، از دیگه بغلِ راه تیر شُد. ۳۳ لیکن یگ مُسافر وختیکه دَ نزدیکِ ازُو اَمَد و او ره دید، دِل شی دَ حالِ ازُو سوخت. ۳۴ اوخته دَ پیش شی اَمده زخمای ازُو ره قد شراب شُشت و روغو چرب کده بسته کد. بعد ازُو او ره دَ بِلَه اُلاغ خُو سوار

^a ۱۰:۳۲ لاویا خِدمتگرای خانه خدا بُود.

کده دَ مُسافرِخانه اُورد و از شی نِگاهداری کد.
۳۵ روزِ دِیگه شی نفرِ سامری دُو دینار ره بر کده
دَ صاحبِ مُسافرِخانه دَد و دَزُو گُفت: 'ای آدم
ره خُوب نِگاه کُو و هر قدر که کلوتر ازی خَرچ
کنی، وختیکه پس اَمدم دَز تُو میدم.'

۳۶ آلی دَ نظر تُو کُدمِ امزی سه نفر همسایه
امزو آدم بُود که دَ دِستِ دُزا اُفتدُد؟ " ۳۷ عالمِ
شربعت گُفت: "امو کسی که دَزُو دِلسوزی
کد. " اوخته عیسی دَزُو گُفت: "بورُو، تُو ام
امو رقم کُو."

ملاقاتِ عیسی دَ خانه مَرتا و مریم

۳۸ دَ حالیکه اونا مورفت، عیسی دَ یگ آغیل
داخل شد و دَ اُونجی یگ خاتو دَ نامِ مَرتا اُو ره
دَ خانه خُو مهمو کد. ۳۹ مَرتا یگ خوار دشت
دَ نامِ مریم. مریم دَ پیشِ پای عیسی شِشتد و
توره شی ره گوش مُوکد.

۴۰ لیکن مرتا که بخاطرِ کارای گلو هوشپرک
شُد د پیش عیسی آمدہ گفت: ”یا مولا، آیا
مُتوجہ نیستی کہ خوار مه مرہ تنہا ایلہ کدہ تا
تمامِ کار رہ ما انجام بدم؟ پس او رہ تَش کو کہ
قد مه کومک کنہ.“

۴۱ مگم عیسی د جواب شی گفت: ”مرتتا،
مرتتا! تو د وسیلہ چیزای گلو هوشپرک و ورخطا
موشی، ۴۲ لیکن فقط یگ چیز لازم آستہ؛ و
مریم امو حصہ خوب رہ انتخاب کدہ کہ ازو
گرفته نموشہ.“

عیسی دُعا کدو رہ د یارای خویاد میدیہ

۱ یگ روز عیسی د یگ جای دُعا
مُوکد. وختیکہ دُعا شی خلاص
شد، یکی از یارای شی دزو گفت: ”یا مولا،
دُعا کدو رہ دز مو یاد بدی، امو رقم کہ یحیی
د پیروای خویاد دد.“ ۲ عیسی دزوا گفت: ”هر
وختیکہ دُعا مونیید اینی رقم بگید:

آی آتِه آسمانی، نام تُو مُقَدَّس باد؛

پادشاهی تُو بییه؛

۳ نانِ روزانِه مو ره هر روز دَز مو بدی؛

۴ گناهای مو ره بُبخش،

چون مو ام قرضدارای خُو ره مُوبخشی^a

و مو ره دَ آزمایش قرار ندی.

۵ اوخته عیسی دَزوا گُفت: "فرض کُنید که

یکی از شُمویگ رفیق دَشته بَشه و دَ نیمِ شاو دَ

پیش ازو رفته بُگیه: 'برار، سه نان دَز مه قرض

بدی. ۶ چون یکی از دوستای مه از سفر دَ خانه

مه آمده و ما هیچ چیز نَدَرُم که دَ پیش شی بیلم.'

۷ اوخته او از منِه خانه بُگه: 'مَره آزار ندی! آلی

درگه قُلف شُدِه و ما و بچکِیچای مه دَ جاگه دَر

آمدے؛ ما نَمیتنم که باله شُدِه دَز تُو یگو چیز

بِدُم.' ۸ مگم ما دَز شُمو مُوگم: حتی اگه او از

رُوی دوستی باله نَشنه و دَزو یگو چیز ندیه،

^a ۱۱:۴ یعنی مو ام کسای ره که دَز مو بدی کده

مُوبخشی.

ولے از خاطرِ شلّہ شُدون شی، اُو باله موشه و
 هر چیزی که دوست شی ضرورت دشته بشه،
 دزشی میدیه. ^۹ امزی خاطر ما دز شمو موگم:
 طلب کُنید و دز شمو دده موشه؛ بپالید و شمو
 پیدا مَونید؛ تَخَنَخ کُنید و درگه بلده شمو واز
 موشه. ^{۱۰} چُون هر کسی که طلب کُنه د دست
 میره و هر کسی که بپاله پیدا مونه و هر کسی
 که تَخَنَخ کُنه، درگه بلده شی واز موشه.

^{۱۱} آیا د مینکل شمو اوطور آته پیدا موشه که
 اگه باچه شی ازو ماهی طلب کُنه، اُو د جای
 ماهی دزو مار بدیه؟ ^{a ۱۲} یا اگه خِیگینه طلب
 کُنه، بلده شی دُمکَجک بدیه؟ ^{۱۳} پس اگه شمو
 که آدمای شریر استید، موفامید که چی رقم
 تحفه های خوب د بچکیچای خو بدید، چیقَس

^{a ۱۱:۱۱} د بعضی نسخه ها اینی رقم نوشته یه: "اگه
 باچه شی از او نان طلب کُنه، اُو بلده شی سنگ بدیه؟ یا
 اگه ماهی طلب کُنه، د جای ماهی بلده ازو مار بدیه؟"

کَلوتر آتِه آسمانی روح اَلْقُدس ره بَلدِه کسای
میدیه که از شی طلب مونه.

تُهَمَت دَ بِلِه عیسیٰ

۱۴ یگ روز عیسیٰ یگ جن ره که دَ یگ
نفر گنگه بُود بُر مُوکد. وختیکه جن بُر شد،
امو گنگه دَ توره گفتو شد و مردُم حیرو مند.
۱۵ لیکن بعضی ازوا گفت: ”او جنیات ره دَ
وسیلِه بعلزبُول سردستِه جنیات بُر مونه.“

۱۶ و یگ تعدادِ دیگه از رُوی آزمایش ازو
تقاضای مُعجزه آسمانی کد. ۱۷ لیکن عیسیٰ
فکرای ازوا ره پی بُرد و دزوا گفت: ”هر مَمَلکَت
که دَ ضِدِ خود خُو تقسیم تقسیم شنه، بیرو موشه
و هر خانوار که دَ ضِدِ خانوار خُو تقسیم شنه
سرنگون موشه. ۱۸ اگه شیطو دَ ضِدِ خود خُو
تقسیم تقسیم شنه، پس پادشاهی شی چطور
برقرار مومنه؟ چون شمو مُوکید که ما دَ وسیلِه
بعلزبُول جنیات ره بُر مومم. ۱۹ اگه ما دَ وسیلِه

بعلزبُول جِنیات ره بُر مُونْم، پیرِوای از شُمو دَ
 و سِیلِه چیز خیل اونا ره بُر مُونه؟ امزی خاطر
 اونا دَ بِلِه شُمو قضاوت مُونه. ^{۲۰} لیکن اگه ما
 قد قُدرتِ^a خُدا جِنیات ره بُر مُونْم، بدَنید که
 پادشاهی خُدا دَ بَین شُمو اَمده.

^{۲۱} وختیکه یگ آدم زور تُو و مُسَلَح از قلعه
 خُو نِگاهوانی مُونه، مال-و-دارایی ازُو محفوظ
 آسته. ^{۲۲} لیکن وختیکه یگ آدم زور توتر دَ بِلِه
 شی حمله کُنه، دَ بِلِه ازُو زور مُوشه و سَلاح ازُو
 ره که دَ بِلِه شی اِعتماد مُوکد، گِرِفته مُوبره و
 وُلجه شی ره تقسیم مُونه.

^{۲۳} هر کسی که قد از مه نییه، دَ ضِد مه آسته
 و هر کسی که قد از مه جم نَمو کُنه، اُو تیت پَرک
 مُونه.

^a ۱۱:۲۰ دَ جای «قُدرت» دَ زیون یونانی «کَلک» نوشته

۲۴ وختیکه روح ناپاک از یگ آدم بُر موشه
 بلده آرام گِرفتو دَ جای های خُشک مورِه، مگم
 پیدا نَمیتنه. اوخته اُو مَوگیه: 'پس دَ خانه خُو
 مورُم، امزُو جای که اَمدم.' ۲۵ وختیکه پس
 مییه، اُو امو خانه ره جارو شُده و مُنظَم مینگره.
 ۲۶ اوخته اُو رفته هفت روح دیگه ره که بدتر از
 خود شی آسته میره و اونا دَ اُونجی داخل شُده
 جای-د-جای موشه؛ و آخِرکار حالتِ امزُو نفر
 بدتر از اوّل شی موشه.

۲۷ دَمزُو مَجَل که عیسی توره مُوگفت یگ
 خاتو از مینکل جمعیت آواز خُو ره بلند کد و
 دَزُو گُفت: "نیک دَ بَخْتِ امزُو آبه که تُو ره
 زیده و دَز تُو شیر دده!" ۲۸ لیکن عیسی گُفت:
 "نه، نیک دَ بَخْتِ کسای که کلامِ خُدا ره گوش
 میگیره و دَزُو عمل مونه."

درخواست بلده مُعجزه

۲۹ وختیکه مردُم دَ گِردِ عیسیٰ کَلو جم شُد،
اُو دَ توره خُو اِدامه دَده گُفت: ”ای نسلِ
شَریر مُعجزه طلب مونه. مگم هیچ مُعجزه دزوا
نِشو دَده نَموشه بَغیر از مُعجزه یونس پیغمبر.
۳۰ چُون اُمُو رقم که یونس بلده مردُم نینوا از
طرفِ خُدا یگ علامت بُود، اُمُو رقم «باچه
انسان» ام بلده امزی نسل یگ علامت موشه.
۳۱ مَلِکِه جنُوب دَ روزِ قضاوتِ قد مردُم امزی
نسل باله موشه و امیا ره محکوم مونه، چُون اُو
از دُورترین منطقه دُنیا اَمَد تا حِکمتِ سُلیمان ره
گوش بَگیره؛ و آلی یگو کس بزرگتر از سُلیمان
دَ اینجی آسته. ۳۲ دَ روزِ قضاوتِ مردُم نینوا قد
امزی نسل ایسته موشه و ای نسل ره محکوم
مونه، چراکه مردُم اُو زمان بخاطرِ موعِظَه یونس
توبه کد؛ و آلی یگو کس بزرگتر از یونس دَ
اینجی آسته.

تعلیم دَ بارِه نُوْرِ باطنی

۳۳ هیچ کس چراغِ ره روشو نَمونه که او ره دَ یگ جای تاشه یا دَ زیرِ کاسه بیله، بلکه دَ بله چراغدان میله تا کسای که داخلِ مییه روشنی شی ره بِنگره. ۳۴ چیم چراغِ جان آسته. پس اگه چیم تُو پینا بَشه، تمامِ وُجودِ تُو روشو آسته. لیکن اگه چیم تُو فاسِدِ بَشه، وُجودِ تُو ام دَ تریکی آسته. ۳۵ امزی خاطر هُوش خُو ره بَگیر، نَشنه روشنی که دَ وُجودِ تُو آسته دَ تریکی تبدیل شنه. ۳۶ پس اگه تمامِ وُجودِ تُو روشو بَشه و هیچ حِصّه شی دَ تریکی نَبَشه، اوخته کاملاً روشو آسته، مِثلِ روشنیِ چراغی که قد نُوْرِ خُو دَز تُو روشنی میدیه.

عیسی رهبرای مذهبی ره سرزنش مونه

۳۷ وختیکه تورای عیسی خلاص شد یکی از فریسیا او ره بلده چاشت مهمو کد. پس عیسی

رفت و سرِ دسترخونِ ازو شِشت. ^{۳۸} مگم امو
 فریسی وختی دید که عیسی پیش از نان دستای
 خورِه نَشِشت، او تعجب کد. ^{۳۹} اوخته مولا
 عیسی دَزُو کُفت: ”شمو فریسیا برونِ پیله و
 مشقاب ره پاک مونید، ولے درونِ خودون شمو
 پُر از حرص و شرارت آسته. ^{۴۰} آی آدمای بے
 عقل! آیا، امو که برو ره جور کده، درون ره ام
 جور نکده؟ ^{۴۱} پس از چیزی که درید خیرات
 بدید و بنگرید که تمام چیزا بلده شمو پاک
 موشه.

^{۴۲} وای دَ حال شمو آی فریسیا، چُون شمو از
 نعناع و اسپند و از هر رقم سوزی ده-یگ میدید،
 مگم عدالت و مُحَبَّتِ خُدا ره نادیده میگیرید.
 اینمیا ره شمو باید انجام میددید بدُونِ که دیگای
 شی ره نادیده میگرفتید. ^{۴۳} وای دَ حال شمو آی
 فریسیا! چُون شمو چوکی های مُهم ره دَ عبادت
 خانه ها و سلام-و-احترام ره دَ بازار خوش درید.
^{۴۴} وای دَ حال شمو، چُون شمو مثلِ قبر های

نامعلوم اَسْتِید که مردُم دَ بِلَه ازوا راه موره و
نَمُوفامه که دَ اُونجی چی اَسْتَه.

^{۴۵} یکی از عالِمای شریعت دَ جوابِ عیسیٰ
گُفت: "اُسْتاد، تُو قد امزی تورای خُو دَز مو
بے اِحْتِرامی مُونی." ^{۴۶} اوخته عیسیٰ گُفت:
"وای دَ حالِ از شُمُو ام آی عالِمای شریعت،
چُون بار های ره دَ بِلَه مردُم بار مُونید که
بُرَدون شی سخت اَسْتَه، مگم خودون شُمویگ
کِلک خُو ره ام دَز شی دَ که نَمِیدید. ^{۴۷} وای دَ
حال شُمُو، چراکه شُمُو قبر های پیغمبرای ره
آباد مُونید که بابَه کَلونای شُمُو اونا ره کُشته.
^{۴۸} و دَمزی رقم شُمُو دَ باره بابَه کَلونای خُو
شاهِدی مِیدید و اعمالِ ازوا ره تایید مُونید،
چراکه اونا پیغمبرا ره کُشت و شُمُو قبر های
ازوا ره آباد مُونید. ^{۴۹} امزی خاطر حکمتِ خُدا
مُوگیه: 'ما بِلَدَه ازوا پیغمبرا و رَسُولا ره رَبی
مُونُم و اونا بعضی های شی ره مُوکُشه و بعضی
های شی ره آزار-و-اَذیت مونه. ^{۵۰} ای ره گُفت

تا خُونِ پَگِ پَیغَمبرای که از شُرُوعِ دُنیا رِیختَنده
 شُدِه امزِی نسل بازخاست شُنه: ^{۵۱} از خُونِ هابیل
 گِرِفْتِه تا خُونِ زِکریا که او دَ بَیْنِ قُربانگاہ و
 خانِه خُدا کُشته شُد. اَرے، ما دَز شُمو مُوگُم
 که امزِی نسل بازخاست مُوشه. ^{۵۲} وای دَ حال
 شُمو، آی عالِمای شریعت! شُمو کِلِی شِناختِ
 پادشاهی خُدا ره گِرِفْتِید. خودون شُمو داخلِ
 نَمُوشِید و کسای که میخایه داخلِ شُنه، اونا
 ره مَنع مُوکِنِید.

^{۵۳} وختیکه عیسی ازونجی بُر شُد، عالِمای
 دین و فریسیا قد ازو سخت دَ مُخالِفَت کدو شُد
 و دَ باره چیزای کَلو ازو سوال کد؛ ^{۵۴} اونا دَ
 گیتِه شی بُود که یگو توره از دانِ ازو بُر شُنه تا
 او ره دَ دام بِنَدَزِه.

پرهیز از ریاکاری

^۱ دَمزُو غَیت که هزارها نفر جم شُدَد
 و دَ اندازِه کَلو بُود که دَ بِلِه پای
 ۱۰۳

یگدیگه خو بُر موشُد، عیسیٰ اوّل قد یارای خو دَ گب زدو شُد و گُفت: ”از خمیرمایه فریسیا یعنی از ریاکاری ازوا احتیاط کُنید. ^۲ هیچ چیزی پوشیده نیسته که برملا نشنه و هیچ چیزی تاشه نییه که معلومدار نشنه. ^۳ امزی خاطر چیزی که دَ تریکی گُفتید، دَ روشنی شنیده موشه و چیزی ره که دَ پشتِ درگه های بند شُک زده گُفتید از بله بام ها اعلان موشه.“

از انسان ترس، بلکه از خدا ترس

^۴ ”دوستای مه، دز شمو موگم، از کسای که جسم ره موکشه و بعد ازو هیچ چیز نمیتنه ترس نخورید. ^۵ مگم ما دز شمو موگم که از کی بترسید: امزو بترسید که بعد از کشتو قدرت دره که دَ دوزخ بندزه. ارے، ما دز شمو موگم که ازو بترسید! ^۶ آیا پنج مرغک دَ دو پیسه سودا نموشه؟ باوجود ازی ام یکی ازوا از نظر خدا پرمشت نموشه. ^۷ حتی موی های سر شمو

پگ شی دَ پیش ازو حساب شُدِه. پس ترس
نخورید، چون آرزیش از شُمو باله تر از هزاران
مُرغک آسته.

اقرارِ پیمانِ قدِ مسیح

^۸ ما دَز شُمو مَوگُم: هر کسی که مَرِه دَ پیشِ
مردُم اقرار کُنه، «باچه انسان» ام او ره پیشِ
ملایکه های خُدا اقرار مونه. ^۹ مگم هر کسی
که مَرِه پیشِ مردُم انکار کُنه، ما ام او ره دَ پیشِ
ملایکه های خُدا انکار مومم.

^{۱۰} هر کسی که دَ ضِدِ «باچه انسان» توره
بُگیه، بخشیده موشه. لیکن هر کسی که دَ ضِدِ
روح اَلْقُدس کُفرگویی کُنه، بخشیده نموشه.

^{۱۱} وختیکه شُمو ره دَ عبادت خانه ها و دَ پیشِ
حُکرانا و آدمای قُدرتمند موبره، غُصّه نَکنید
که چی رقم از خود دِفاع کُنید و چی بُگید.

^{۱۲} چون دَ امزُو غَیت روح اَلْقُدس دَز شُمو یاد
میدیه که شُمو باید چی بُگید.

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَد

۱۳ یگِ آدَمِ از مینکلِ مردُمِ دَ عیسیٰ گُفت: “اُستاد، دَ بَرارِ مِه بُوگی که میراثِ آتِه مو ره قد ازمه تقسیم کنه.” ۱۴ عیسیٰ دَ جوابِ ازو گُفت: “او آدَمِ، کی مَره دَ مینکل شُمو قاضی یا تقسیمِ گَر مُقَرَّر کده؟”

۱۵ اوخته عیسیٰ دَ مردُمِ گُفت: “خبردار بشید! از حِرص-و-طَمعِ دُوری کُنید، چراکه زندگی انسان دَ مال-و-دَوْلتِ پَریمو بَسَتگی ندره.” ۱۶ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَزوا گُفت: “زَمینِ یگِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَد بِلِدِه شی حاصِلِ کَلو دَد. ۱۷ اوخته او قد خود خُو فِکَر کده گُفت: ‘ما چیز کار کُنم، چُون جای نَدَرُم که حاصِلاتِ خُو ره دَ اُونجی دَخیره کُنم.’ ۱۸ پس او گُفت: ‘ما اینی کار ره مُونم: دَی خانه های خُو ره خراب کده دَی خانه های کُتَه تر جور مُونم و تمام حاصِلاتِ و مال های خُو ره دَ اُونجی دَخیره مُونم؛ ۱۹ و دَ

خود خُو مُوگم: ” او آدم، مالِ پَریمو ذَخیره کدے
 کہ بلده چندین سال بس آسته. آلی آرام ششته
 عیش و نوش کُو و خوش بش. ”^{۲۰} مگم خُدا
 دَزُو گُفت: ’ای آدمِ بے عقل! امشاو جان تُو از
 تُو گِرَفته مُوشه و چیزای ره که جم کدے از
 کی مُوشه؟‘

^{۲۱} امی آسته عاقبتِ کسی که بلده خُو
 مال-و-دولت ذَخیره مُونه، مگم دَ پیشِ خُدا
 دولتَمند نیسته.

تَوَكَّل و اِعْتِمَاد دَ خُدا

^{۲۲} بعد ازُو عیسیٰ دَ یارای خُو گُفت: ” امزی
 خاطر دَز شُمو مُوگم: دَ باره زندگی خُو تَشویش
 نَکُنید که چی بُخورید یا دَ باره جِسَم خُو که چی
 بپوشید،^{۲۳} چون زندگی از خوراک و جِسَم از
 پوشاک کده مُهمتر آسته.^{۲۴} زاغ ها ره بَنگَرید:
 اونا نَه کِشت مُونه و نَه دِرُو و نَه دَی خانه
 دَره و نَه کَندُو، ولے باز ام خُدا روزی ازوا

ره میدیه. پس آرزیش از شُمو از مُرغکو کده
 چندین برابر کلوتر آسته. ^{۲۵} کُدم از شُمو میتنید
 که قد غَم-و-غُصّه خورد و یگ ساعت عُمر خُو
 ره دراز کُنید؟ ^{۲۶} پس اگه شُمو امی کارِ ریزه
 ره انجام دده نَمیتنید، چرا دَ باره چیزای دیگه
 غَم-و-غُصّه مُخورید؟ ^{۲۷} گُل های سوسن ره
 بِنگرید که چی رقم کُته مُوشه: اونا نه زحمت
 میکشه و نه میریشه، ولے ما دَز شُمو مُوگیم
 که حتی سُلیمان ام قد تمامِ شان-و-شوکت خُو
 رقم یکی امزوا کالا نپوشید. ^{۲۸} پس اگه خُدا
 علفِ دشت ره که امروز آسته و صَباح دَ تندور
 اندخته مُوشه ای رقم مُپوشنه، آیا شُمو ره غُدر
 کلو خُوبتر نَمُپوشنه، ای کم ایمانا؟ ^{۲۹} پس دَ
 طلبِ ازی نَبشید که چی بُخورید و چی وُچی
 کُنید، و غَم-و-غُصّه ام نَخورید، ^{۳۰} چراکه تمامِ
 مِلّت های دُنیا دَ طلبِ پگِ امزی چیزا آسته،
 مگم آتِه آسمانی شُمو میدنه که شُمو دَ امزی

چیزا ضرورتِ دَرید؛ ^{۳۱} بلکه دَ طلبِ پادشاهی
خُدا بشید و امی چیزا ام دز شُمو دده مُوشه.

دولتِ آسمانی

^{۳۲} ای دَلِ ریزه، ترس نخورید، چُون ای
رضایتِ آتِه آسمانی شُمو آسته که پادشاهی ره
دز شُمو عطا کُنه. ^{۳۳} هر چیزی که دَرید سَودا
کده خیراتِ بَدید. بَلدِه خُو خلطه های جور کُنید
که کُهنه نَموشه و بَلدِه شُمو خزانه های خلاص
ناشَدنی دَ عالمِ باله آسته، دَ جایی که دُز دز
شی نزدیک نَموشه و کوبه او ره از بَین نَمُوره.
^{۳۴} چُون دَ هر جای که خزانه شُمو آسته، دِل شُمو
ام دَ اُمونجی یه.

تِیاری بَلدِه پس اَمَدونِ مسیح

^{۳۵} کمر خُو ره بسته کُنید و چراغ های خُو ره
داغ کده تِیار بشید. ^{۳۶} مِثلِ کسای بشید که
مُنْتَظِرِ بادار خُو آسته تا او از توی بییه و هر

غَیْتِیکه اُو اَمَدِه درگه ره تُخُّخ کنه اونا دِستی
 بلده شی واز کنه. ^{۳۷} نیک د بختِ غلامای که
 بادرِ ازوا اَمَدِه اونا ره چیم د راه بِنگره. ما
 حقیقت ره دز شُمو مُوگم، اُو کمر خُو ره بسته
 کده اونا ره سرِ دِسترخو میسَنه و دزوا خدمت
 مونه. ^{۳۸} حتی اگه اُو نیمِ شاو یا پسِ شاو مییه
 و اونا ره چیم د راه مینگره، نیک د بختِ امزو
 غلاما.

^{۳۹} مگم ای ره بدنید که اگه صاحبِ خانه
 میدنست که دز د کدم ساعت مییه، اُو
 نمی ایشت که دز د خانه شی داخل شنه.
^{۴۰} پس شُمو ام آماده بشید، چون «باچه انسان»
 د ساعتی مییه که شُمو انتظار شی ره ندرید.

مَثَلِ نوکرِ وفادار و بے وفا

^{۴۱} پترُس د عیسیٰ گفت: ”یا مولا، ای مَثَل
 ره تنها بلده ازمو گُفتی یا بلده پگ؟“ ^{۴۲} مولا
 عیسیٰ گفت: ”کی آسته اُمونَاظِرِ صادق و دانا

که بادر شی او ره د بِلِه دِیگِه خِدمتگارا مُقَرَر
 کنه تا او حقِ خوراکِ ازوا ره د سِرِ وختِ دَزوا
 بَدیه؟ ^{۴۳} نیک د بَخْتِ امزُو غُلامِ که وختی بادر
 شی مییه، او ره سِرِ کارِ مینگره. ^{۴۴} ما حقیقت
 ره دَز شُمُو مُوگِیم، بادر شی او ره سرپرستِ
 تمامِ داراییِ خُو مُقَرَر مونه. ^{۴۵} لیکن اگه امو
 غُلامِ قد خود خُو بُگیه، 'اَمَدونِ بادر مه طال
 خورده،' و شُرُوعِ دَلتِ-و-کوبِ غُلاما و کنیزا
 کُنه و خورده و وُچی کده نِشه کنه، ^{۴۶} اوخته
 بادر امزُو غُلامِ مییه، ولِ دِ روزی که او هیچ
 اِنْتِظارِ شی ره ندره و دِ ساعتی که او هیچ خبر
 ندره، و او ره تِکه تِکه کده قد خیانتکارا دِ یگ
 جای پورته مونه.

^{۴۷} امو غُلامِ که خاست-و-اراده بادر خُو ره
 میدنه، ولِ خود ره آماده نُمونه و مُطابِقِ
 خاست-و-اراده ازو رفتار نُمونه، او غدرِ قَمچی
 زده موشه. ^{۴۸} مگم کسی که نَمیدنه و نافامیده
 کاری مونه که لایقِ قَمچی خوردو آسته، او کم

قَمچى مُخوره. دَ كسى كه كَلو دَدَه شُنه، ازُو
 كَلو بازخاست مُوشه؛ و دَ عُهُده كسى كه كَلو
 وظيفه ايشته شُنه، ازُو كَلوتر پُرسان مُوشه.

اِخْتِلافات

۴۹ ما اَمديم كه دَ رُوى زمى آتِش بَرِبزَنُم
 و چِيقس ميخايُم كه گاه ريختنده مُوشُد!
 ۵۰ يگ غُسلِ تَعْمِيد^a آستَه كه ما بايد بَگيرُم و
 چِيقس زيرِ فِشارِ اَسْتُم تا وختيكه اُو تَكْمِيلِ شُنه.
 ۵۱ آيا گُمانِ مُونيد كه ما اَمديم تا صُلح-و-آشتى
 ره دَ زمى بِيرُم؟ نَه، بَلَكِه ما دَز شُمُو مُوگِيم كه
 ما بَلَدِه تَفْرِقَه اَندختو اَمديم! ۵۲ ازى بعد پَنج نفر
 كه دَ يگ خانه بَشَه جدا مُوشه؛ سِه دَ خِلافِ دُو
 و دُو دَ خِلافِ سِه قرار ميگيره. ۵۳ آتَه جدا شُدِه
 دَ خِلافِ باچه قرار ميگيره و باچه دَ خِلافِ آتَه؛

^a ۱۲:۵۰ عيسىٰ مسيح دَ اينجى دَ باره ميخكوب شُدون
 خُو دَ صليبِ توره مُوگَه.

آبِه دَ خِلَافِ دُخْتَرِ و دُخْتَرِ دَ خِلَافِ آبِه؛ خُسْرَمَادَر
دَ خِلَافِ بِيرِي و بِيرِي دَ خِلَافِ خُسْرَمَادَر.

مَثَلِ فَصْلِ هَايِ سَالِ و قِضَاوَتِ از طَرَفِ خُدَا

۵۴ اوخته عیسیٰ دَ جَمَعِیَّتِ مَرْدُمِ گُفَت: ” شُمُو
وختی مینگرید که آوَر دَ طَرَفِ غَرَبِ پَیْدَا مُوشِه
فَوْرِي مُوگَیْد، ’بَارِشِ مُوبَارِه‘ و اَمُوَطُورِ مُوشِه.
۵۵ وختی مینگرید که باد از طَرَفِ جَنُوبِ مِییه
شُمُو مُوگَیْد، ’گَرْمِي کَلُو مُوشِه‘ و اَمُو رَقْمِ
مُوشِه. ۵۶ او رِیَاکَا رَا! شُمُو مِیْدَنِیْدِ که رُخِ زَمِي
و آسْمُو رِه چِي رَقْمِ تَشْخِیصِ بَدِیْدِ، پَس چِطُورِ
زَمَانِ حَاضِرِ رِه تَشْخِیصِ دَدِه نَمِیْتَنِیْدِ؟

مَثَلِ دَ بَارِه تَوْبِه کَدُو و قِضَاوَتِ از طَرَفِ خُدَا

۵۷ و چَرَا شُمُو بَلَدِه خُودُونِ خُو قِضَاوَتِ نَمُوْنِیْدِ
که چِي دُرُستِ اَسْتِه؟ ۵۸ دَ حَالِیکِه قَدِ مَدْعٰی خُو
سُونِ مَحْکَمِه مَوْرِي، کُوشِشِ کُو که دَ رَاهِ قَدِ اَزُو
صُلْحِ کُنِي؛ اگِه نِه، اُو تُو رِه دَ پِیْشِ قَاضِي کَش

مُونه و قاضی تُو ره دَ دِسْتِ عَسْکَرِ تَسْلِیْمِ مُونه
 و عَسْکَرِ تُو ره دَ بَنَدِی خَانه مِیْنَدَزَه. ^{۵۹} ما دَز
 تُو مُوگَم، تا که آخِرین پِیسه ره نَدی، ازونجی بُر
 شُدِه نَمِیْتَنی.

توبه یا مرگ

۱۳ دَمَزُو غِیْتِ بَعْضِی هَای که دَ
 اُونجی حَاضِر بُود، اونا دَ عِیسی دَ
 باره نفرای خبر دَد که از جَلِیلِیه بُود و پِیلا توس
 خُونِ ازوا ره قَد خُونِ قُرْبانِی هَای ازوا گُت کُود.
 ۲ عِیسی دَزوا گُفت: «آیا شُمُو خِیال مُونِید که
 امی جَلِیلی ها بخاطری که از پِگِ جَلِیلی هَای
 دِیگه کده گُناه کارتر بُود امی رَقْمِ رَنج-و-عذاب
 ره دِیده کُشته شُد؟ ^۳ نه! ما دَز شُمُو مُوگِیم، اُو
 رَقْمِ نَبُود، بَلْکِه اگه از گُناه هَای خُو توبه نَکِنِید،
 پِگِ شُمُو رَقْمِ ازوا اَلّی نَابُود مُو شِید. ^۴ یا امو
 هژده نفری که بُرَجِ «سِیلو حَا» دَ بَلِه ازوا چِپه
 شُد و اونا کُشته شُد، آیا خِیال مُونِید که اونا از

تمام باشندده های اورشلیم کده گناهکارتر بود؟
 ۵ نه! ما دز شمو موگیم، او رقم نبود، بلکه اگه
 از گناه های خو توبه نکنید، پگ شمو رقم ازوا
 آلی نابود موشید.

مَثَل دَ بَارِه صَبْر و حَوْصِلِه خُدا

۶ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَل ره گُفت: ”یگ آدم
 دَ باغِ خُو درختِ انجیر شندُد. وختی او آمد که
 از شی میوه بچینه چیزی پیدا نتنست. ۷ اوخته
 او دَ باغوان گُفت: ’اینه سه سال آسته که ما
 مییم تا امزی درختِ انجیر میوه بچینم و هنوز
 ام چیزی دز شی پیدا نمیتنم. ای ره بزَن! زمی
 ره عَبَثِ گِرِفْتِه. ۸ باغوان دَ جواب شی گُفت:
 ’صاحب، یگ سالِ دیگه ام او ره بیل تا گرد
 شی ره پای بیل کده او ره پارو بدم. ۹ اگه سالِ
 دیگه میوه کد، خوب؛ ولے اگه نکد، اوخته او
 ره بزَن.’“

شفا دَدونِ مَرِيضِ دَ روزِ آرام

۱۰ یگ روزِ آرام عیسیٰ دَ یکی از عِبادتِ خانه ها تعلیم مِیدَد. ۱۱ دَ اُونجی یگ خاتو بُود که مُدَتِ هژده سال گِرِفَتارِ یگ روح بُود که اُو ره ضعیف و ناتوان کُدد؛ پُشتِ ازو کُوب شُدَد و راست ایسته شُدِه نَمی تَنِست. ۱۲ وختیکه عیسیٰ اُو ره دِید، اُو ره کُوی کد و دَزُو گُفت: ”ای خاتو، تُو از ضَعف-و-ناتوانی خُو خلاص شُدی!“ ۱۳ اوخته عیسیٰ دِستای خُو ره دَ بِلِه ازو اِیشت و اُو فَوَری راست ایسته شُدِه خُدا ره شُکر-و-سِپاس کد.

۱۴ مگم رهبرِ عِبادتِ خانه قار شُد، چراکه عیسیٰ اُو خاتو ره دَ روزِ آرام شفا دَدَد. پس سِرِ قار دَ مَرْدُم گُفت: ”شَش روز آسته که باید دَزُوا کار انجام دَدِه شُنه. دَمَزُو روز ها بَیید و شفا پَیدا کُنید، نَه دَ روزِ آرام.“

۱۵ مَولا عیسیٰ دَ جوابِ ازو گُفت: ”ای آدمای
 ریاکار! آیا هر کُدم شُمو گاویا اَلاغ خُوره دَ روزِ
 آرام از آخور واز کده نَمُوبرید تا دَ زشی آو بیدید؟
 ۱۶ پس ای خاتُو که اولادِه ابراهیم آسته و مُدَتِ
 هژده سال شیطو ای ره دَ بند خُو گِرِفْتُد، نَباید
 ازی بند دَ روزِ آرام آزاد موشُد؟“ ۱۷ وختیکه او
 امی توره ره گُفت، پگِ مُخالِفین شی شرمندِه
 شُد، مگم باقی مردُم پگ شی بخاطرِ کارای
 عجیبی که دَ وسیله ازو انجام شُد، خوشی
 مَوکد.

کُته شُدونِ پادشاهی خُدا دَ دُنیا

۱۸ اوخته عیسیٰ گُفت: ”پادشاهی خُدا رقمِ
 چیزخیل آسته؟ و او ره قد چیزخیل مانند کُنم؟
 ۱۹ رقمِ تَخَمِ شَرشَم آسته که یگ آدم گِرِفْتِه دَ
 باغِ خُو کِشت کد و او کُته شُدِه یگ درخت جور
 شُد و مُرغکوی هوا دَ مَنِه شاخه های شی وور
 جور کد.“

۲۰ اُو بَسْمِ گُفْت: ”پادشاهی خُدا ره قد چیز خیل
مانند کُنْم؟ ۲۱ اُو رَقْمِ خَمیر مایه آسته که یگ
خاتُو اُو ره گِرِفْت و قد سِه کاسه آرد گُت کد تا
تمامِ خَمیر رَسید.“

مَثَلِ رَاهِ تَنگ

۲۲ عیسیٰ دَ شارا و آغیلا تعلیم دَدَه سُون
اورشَلیم مورفت. ۲۳ اوخته یَگو کس ازو پُرسان
کد: ”یا مَولا! آیا تنها تعدادِ کمِ مَرْدُمِ نِجات پَیدا
مُونه؟“ عیسیٰ دَزوا گُفْت: ۲۴ ”کوشش کنید
که از درگه تَنگ داخِل شَنید؛ چُون ما دَز شُمو
مُوگیَم، غَدَر کسا کوششِ مُونه که داخِل شَنه،
مَگم نَمیْتَنه. ۲۵ و لِه و ختیکه صَاحِبِ خانِه باله
شُدِه درگه ره بسته کُنِه و شُمو دَ بَرُو ایسته
شُدِه شُرُوعِ دَ تَخِ تَخِ کدُونِ درگه کُنید و بُوگید،
'صَاحِبِ، درگه ره بَلَدِه مو واز کُو، ' اُو دَ جَوَابِ
شُمو مُوگیه: 'ما شُمو ره نَمینَخِشُم که از کُجا
آستید.' ۲۶ اوخته شُمو مُوگید که 'مو قد تُو

خوردی و وُچی کدی و تُو دَ کوچه های مو
 تعلیم ددی. ' ۲۷ لیکن او بسم مُوگه: 'ما شُمو
 ره نَمینَخشم که از کُجا آستید. ای بدکارا، از مه
 دُور شُنید! ' ۲۸ دَ او زمان شُمو اِبراهیم، اسحاق،
 یعقوب و تمامِ انبیا ره دَ پادشاهی خُدا مینگرید
 و خودون شُمو بُرو پورته مُوشید، دَ جایی که
 چخرا و دندوخیی آسته. ۲۹ اوخته مردُم از شرق
 و غرب و از شمال و جنوب آمده دَ پادشاهی
 خُدا دَ یگ دسترخو میشینه. ۳۰ اینه، کسای
 که آخر آسته، اوّل مُوشه و کسای که اوّل آسته،
 آخر مُوشه. "

غَم و غُصّه عیسیٰ بِلده شارِ اورشَلیم

۳۱ دَمزُو غَیت چند نفر فریسی آمده دَزُو
 گُفت: "خود ره بُر کده از اینجی بورُو، چراکه
 هیرودیس پادشاه میخایه تُو ره بُکُشه. "

۳۲ عیسیٰ دَزُوا كُفْتُ: ”بورید و دَمَزُو روباه^a بگید که ما امروز و صَباح جِنیات ره از مردُم بُر مُونُم و ناجورا ره شفا میدیم و دَ روزِ سِوَم کار خُو ره تَکْمیل مُونُم. ۳۳ لیکن امروز و صَباح و دیگه صَباح باید دَ راهِ خُو سُون اورشَلیم اِدامه بدیم، چُون ناممکن آسته که پیغمبر بُرو از اورشَلیم کُشته شنه.

۳۴ ای اورشَلیم، ای اورشَلیم که پیغمبرا ره مُوکشی و رسولای ره که دَ پیش تُو ری موشه سنگسار مونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تُو ره یگجای کنم، رَقْمیکه یگ مُرغ چوچه های خُو ره زیرِ بالِ خُو جم مونه، مگم تُو نَخاستی. ۳۵ اینه، خانه شمو بلده شمو بیرو باقی مومنه. و ما دَز شمو مُوگیم که دیگه مَره نَمینگرید تا وختیکه بگید، ’مبارک آسته کسی که دَ نامِ خُداوند مییه.’“

^a ۱۳:۳۲ «روباه» یعنی آدمِ مکار.

عیسیٰ دفعهٔ دیگر دَ روزِ آرام شفا میدیه

۱۴
۱ یگ روزِ آرام عیسیٰ دَ خانه یکی از
رهبرای فریسیا بلده نان خورد و رفتد
و اونا دَ دِقَت او ره زیرِ نظر دَشت. ۲ دَ اونجی
دَ پیشِ رُوی عیسیٰ یگ نفر شِشته بُود که جان
شی اَماس دَشت. ۳ اوخته عیسیٰ از فریسیا و
عالمای شریعت پُرسان کد: ”آیا شفا دَدو دَ روزِ
آرام رَوا آسته یا نه؟“

۴ اونا چُپ مند. اوخته عیسیٰ امو نفر ره گِرِفته
شفا دَد و دَ راهِ شی رَبی کد. ۵ بعد ازو رُوی
خُوره سُون ازوا کده کُفت: ”اگه باچه یا گاو
یکی از شُمو دَ روزِ آرام دَ مَنه یگ چاه بُفته، آیا
فَوری او ره بُر نَمونید؟“

۶ اونا بسم نَتَنِست دَزو یگ جواب بدیه.

درسِ فروتنی و بے کبری

۷ وختی عیسیٰ دید کہ مہمونا جای های بالہ
رہ د مہمونخانہ از خود مُونہ، اُو یگ مثل
اُورده دزوا گُفت: ^۸ ”ہر وختیکہ تُو رہ د توی
دعوت مُونہ د بالہ جای نشی. موشہ کہ از تُو
کدہ مہمونِ مہمتر دعوت شدہ بشہ ^۹ و صاحبِ
خانہ کہ ہر دوی شمو رہ دعوت کدہ بیہ و
دز تُو بگیہ، ’جای خُو رہ دمزی نفر بدی.
اوختہ تُو شرمندہ شدہ د دانِ درگہ میشینی.
۱۰ پس وختیکہ تُو دعوت موشی، رفتہ د دانِ
درگہ بشی تا غیتیکہ صاحبِ خانہ بیہ و دز
تُو بگیہ، ’برار، بالہ تر بشی. ’ اوختہ تُو د پیشِ
مہمونا سربلند موشی. ^{۱۱} چُون ہر کسی کہ
خود رہ کٹہ نشو بدیہ، خار-و-ذلیل موشہ و ہر
کسی کہ خود رہ خار-و-ذلیل نشو بدیہ، سربلند
موشہ.“

۱۲ بعد از و دَمَزُو کس که او ره دعوت کد د ام
 گُفت: ”هر وختیکه یگ مهمانی بلده نان چاشت
 یا شاو میدی، دوستا، برارو، قوما و همسایه
 های پیسه دار خور ره دعوت نکو؛ موشه که اونا
 ام د عَوْض شی تو ره مهمانی بدیه و قرض تو
 ادا شنه. ۱۳ پس وختیکه مهمانی مونی غریبا،
 لنگا، شل ها و کورا ره دعوت کو. ۱۴ اوخته تو
 برکت پیدا مونی، چون اونا توان شی ره ندره
 که دز تو پس مهمانی بدیه. و اجر تو د روز
 قیامت عادلا دز تو دده موشه.“

مهمانی د پادشاهی خدا

۱۵ یکی از مهمونا وختیکه امی توره ها
 ره شنید، او گُفت: ”نیک د بخت کسی که
 د پادشاهی خدا دعوت شده نان بخوره.“
 ۱۶ اوخته عیسیٰ اینی مثل ره دز شی گُفت:
 ”یگ آدم یگ مهمانی کته ترتیب دد و غدر
 مردم ره دعوت کد. ۱۷ د وخت نان شام او غلام

خوره ریبی کد تا د کسای که دعوت شُد بُگیه،
'ببید که تمام چیزا تیار آسته.' ۱۸ مگم پگ ازوا
یگ بعد از دیگه شروع د عذر-و-بانه کد. یگ
شی گُفت: 'ما یگ ٹوٹه زمی خریدیم که باید
بورم و اوره بنگرم. لطفاً عذر مَره قبول کو.'
۱۹ دیگه شی گُفت: 'ما پنج جوره نرگا و خریدیم
و مورم که اونا ره آزمایش کنم. لطفاً عذر مَره
قبول کو.' ۲۰ نفر دیگه گُفت: 'ما نوتوی کدیم
و ازی خاطر آمده نمیتئم.'

۲۱ غلام پس آمد و اموی پیغام ها ره د بادار خو
گُفت. اوخته صاحب خانه قار شُدِه د غلام خو
گُفت: 'فوری د کوچه ها و بازار های شار بورو
و غربیا، لنگا، شلها و کورا ره گِرِفْتِه بیرو.'
۲۲ غلام پس آمده گُفت: 'صاحب، چیزی ره
که امر کددی انجام ددم، ولے هنوز ام جای
آسته.' ۲۳ اوخته بادار د غلام خو گُفت: 'د راه
ها و اطراف شار بورو و مردم ره شله شُدِه بیرو
تا خانه مه پُر شنه.' ۲۴ ما دز شمو موگم، امو

نفرای که دعوت شده بود، هیچ کدم شی مزه
نان مره نمیچشه. ”

آرزشِ پیروی مسیح

۲۵ یگ روز یگ جمعیت کثه قد عیسی قتی
مورفت و او روی خو ره دور دده دزوا گفت:
۲۶ ” هر کسی که پیش ازمه بییه و از آته و آبه،
خاتو و اولاد، برارو و خوارو و حتی از جان
خو تیر نشنه، نمیتنه پیرو مه شنه. ۲۷ هر کسی
که صلیب خو ره باله نکنه و از پشت مه نییه،
نمیتنه پیرو مه شنه. ۲۸ کی آسته د مینکل شمو
که قصد آباد کدون یگ برج ره دشته بشه و
اول ششته خرچ شی ره سنجش نکنه تا بنگره
که توانایی تکمیل کدون شی ره دره یا نه؟
۲۹ اگه نه، وختیکه او تادو شی ره بیله و توانایی
تکمیل کدون شی ره ندشته بشه، هر کسی که
بنگره، ریشخند کده ۳۰ موگه: ای آدم آباد کدو

رہ شروع کد، مگم توانایی تکمیل کدون شی
رہ ندشت.

۳۱ یا کڈم پادشاه آسته که د خِلافِ دِیگه
پادشاه جنگ دَر بَدیه، بَدونِ ازی که اول خُوب
فِکر کنه که آیا میتنه قد لشکرِ ده هزار نفری
دَ مُقابلِ لشکرِ بیست هزار نفری که دَ خِلافِ
ازو مییه ایسته شنه؟ نه. ۳۲ چُون اگه دید که
وَس شی نَمیکشه، دَ حالیکه دِیگه پادشاه هنوز
دُور آسته اُو قاصِد خُو ره رِبی مونه و شَرطهای
صُلاح ره پُرسان مَوکنه. ۳۳ دَمزی رقم هیچ کُدم
ازشمو ام نَمیتنید که پِیروِ ازمه شنید تاکه تمام
دارایی خُو ره ایله نَکنید.

مَثَلِ نَمکِ بے مَزِه

۳۴ نَمکِ خُوب آسته؛ لیکن اگه نَمکِ مَزِه خُو
ره از دِست بَدیه، چَطور میتنه که مَزِه شی پس
بییه؟ ۳۵ اُو نه بلده زمی کار مییه و نه بلده پارو،

بلکہ مردُم اُو رہ دُور پورته مُونہ. ہر کسی کہ
گوشِ سَنُوا دَرہ، گوشِ بَگیرہ!“

مَثَلِ گوسپونِ گُمُشدہ

۱ دَ امزُو غَیتِ مالِیہِ گَیرا و گُناہکارا
پگ شی جم مُوشُد تا دَ تورای عیسیٰ
گوشِ بَدیہ. ۲ مگم فریسیا و عالمای دینِ نِقِ نِقِ
کدہ مُوگُفت: ”ای آدم گُناہکارا رہ دَ پیشِ خُو
میله و قد ازوا نان مُوخورہ.“

۳ اوختہ عیسیٰ اینی مَثَلِ رہ دَزوا گُفت:
۴ ”اگہ یکی از شُمو صد دانہ گوسپو دَشتہ بَشہ
و یکی ازوا گُم شُنہ، آیا امُو نُوَد-و-نُه گوسپو رہ
دَ بیابو ایله نَمونہ و بَلدہ پالیدونِ امزُو گوسپونِ
گُم شُدہ نَمورہ تا اُو رہ پَیدا کُنہ؟ ۵ وختیکہ اُو رہ
پَیدا کد، خوشی کدہ اُو رہ دَ شانہ خُو بالہ مُونہ
۶ و غَیتیکہ خانہ رسید، اُو دوستا و ہمسیاہ گون
خُو رہ جم کدہ دَزوا مُوگہ: ’قد مہ خوشی کُنید،
چراکہ ما گوسپونِ گُمُشدہ خُو رہ پَیدا کدیم.’

۷ دَزی حِسَابِ مَا دَز شُمُو مُوگَم که دَ عَالِمِ بِالِه
 کَلوتر خوشی مُوشِه وَخَتیکِه یِگ گُناهِکار توبِه
 مُونِه نِسَبَتِ دَ نَوَد-و-نُه نَفَرِ عَادِلِ که اِحْتیاجِ دَ
 توبِه نَدَرِه.

مَثَلِ پِیْسِه گُمُشْدِه

۸ یا کُدَم خاتُو اَسْتِه که دِه سِکِه نُقرِه دَشْتِه
 بَشِه وَ غِیْتیکِه یِگ شی رِه گُم کَنِه، چِراغِ رِه
 روشو نَکَنِه وَ خانِه رِه جَارُو کَدِه خُوبِ نِپالِه تا
 اُو رِه پِیْدا کَنِه؟ ۹ وَخَتیکِه اُو رِه پِیْدا کَد، اُو
 دوستا وَ هِمسایِه گون خُو رِه جَم کَدِه مُوگِه: 'قَد
 مِه خوشی کُنِید، چِراکِه ما سِکِه گُمُشْدِه خُو رِه
 پِیْدا کَدِیم.' ۱۰ ما دَز شُمُو مُوگَم که دَمزِ رِقْمِ
 دَ حُضُورِ مِلایکِه های خُدا بِخاطِرِ یِگ گُناهِکار
 که توبِه مُونِه خوشحالی مُوشِه."

مَثَلِ باچه گمراه شده

۱۱ عیسیٰ اِدامه دده گُفت: ”یگ آدم بُود که دُو باچه دشت. ۱۲ یگ روز باچه ریزه د آته خُو گُفت: ’آتی، حِصّه که از مال-و-دارایی حق مه میرسه، دز مه بدی. ’ پس آته شی مال-و-دارایی خُو ره د بَینِ دُو باچه خُو تقسیم کد.

۱۳ کلو روز تیر نَشُد که باچه ریزه هر چیزی که دشت جم کد و د یگ سرزمینِ دُور رفت و د اُونجی مال-و-دارایی خُو ره د عیاشی برباد کد. ۱۴ وختیکه تمامِ دارایی خُو ره خرچ کد، یگ قحطی سخت دَمزُو سرزمی پیدا شد که او سخت مُحتاج شد. ۱۵ پس او رفته مُزدُور یکی از باشنده های امزُو سرزمی شد؛ و او آدم امُو باچه ره د دشت رَبی کد تا خُوک های شی ره بچَرنه. ۱۶ او باچه حتی خوش بُود که از خوراکِ خُوک ها کوره خُو ره سیر کنه، لیکن هیچ کس دزُو چیزی نَمیدد.

۱۷ مگم یگ روز وختیکه او دَ خود آمد، او
 قد خود خُو گفت: 'مزدورای آته مه چیقس نانِ
 پَریمو دره و حتی اِضافی؛ ولے ما دَ اینجی از
 گشنگی مومرم. ۱۸ باله موشم و دَ پیش آته خُو
 مورم و دزشی موگم: "آتی، ما دَ حُصورِ خدا^a
 و دَ پیش ازتو گناهکار استم؛ ۱۹ ما دیگه آرزش
 ازی ره ندرم که باچه تو گفته شنم. مَره بحیث
 یکی از مزدورای خُو قبول کو. " ۲۰ اوخته او
 چابک باله شد و سون خانه آته خُو ربی شد.

دَ حالیکه او هنوز دُور بود، آته شی او ره دید
 و دل شی دزو سوخت و دَویده او ره دَ بغل خُو
 گرفت و او ره ماخ کد. ۲۱ باچه شی دزو گفت:
 'آتی، ما دَ حُصورِ خدا و دَ پیش ازتو گناهکار
 استم؛ ما دیگه آرزش ازی ره ندرم که باچه تو
 گفته شنم. ' ۲۲ مگم آته شی دَ خدمتگاری خُو

^a ۱۵:۱۸ دَ جای «خدا» دَ زیونِ یونانی «آسمو» نوشته

گفت: 'زود کنید! خوبترین کالا ره بیرید و د جان شی بیدید، انگشتی د دست شی کنید و چپلی ها ره د پای شی بیدید. ۲۳ و گوسله چاغی ره آورده حلال کنید تا بخوری و خوشحالی کنی، ۲۴ چراکه ای باچه مه مرده بود و پس زنده شده، گم شد و آلی پیدا شده.' و اونا د خوشحالی کدو شد.

۲۵ مگم باچه کته شی د کشت-و-کار بود. وختیکه او نزدیک خانه آمد، آواز ساز و بازی ره شنید. ۲۶ اوخته او یکی از خدمتگارا ره کوی کده پرسان کد: 'چی گپ آسته؟' ۲۷ خدمتگار د جواب شی گفت: 'برار تو آمده و آته تو گوسله چاغی ره حلال کده اوماغ گرفته،' چراکه او ره صحیح-و-سلامت دوباره پیدا کده. ۲۸ برار کته قار شد و نخاست که د خانه داخل شنه. اوخته آته شی برو آمد و پیش ازو زاری کد که خانه بییه. ۲۹ مگم او د جواب آته خو گفت: 'توخ کو، سال ها آسته که ما مثل یگ غلام

دَز تُو خِدْمَتِ كَدِيمِ و هَرگِزِ از اَمْرِ تُو سِر كَشِي نَكْدِيمِ. مِگَم تُو دَ تَمَامِ اَمزِي و خَتِ هَا حَتِي يِگ بَزغَلِه اَم دَز مِه نَدَدِي تَا قَد دُوسْتَايِ خُو مِيلِه كُنَم. ^{۳۰} لِيكِنِ و خَتِيكِه اِي بَاچِه تُو پَس اَمَد، اَمِي كَسِي كِه مَال-و-دَارَايِي تُو رِه قَد خَا تُونُوي بَد كَار كَم كَد، تُو بَلَدِه شِي گُوسَلِه چَاغِي رِه حَلَال كَدِي. ^{۳۱} 'اُو خْتِه آتِه شِي كُفْت: 'بَاچِه مِه، تُو هَمِيشِه قَد مِه اَسْتِي و هَر چِيْزِي كِه دَرَمِ از تُو يِه. ^{۳۲} اَلِي بَايَدِ خُوشِ بَشِي و خُوش حَالِي كَنِي، چِرَاكِه بَرَارِ تُو مُرْدِه بُوَد و پَس زِنْدِه شُدِه، كَم شُدَد و اَلِي پِيْدَا شُدِه!''

مَثَلِ نَاظِرِ هُوشِيَارِ

۱۶ بعد از و عيسى ايني مثل ره د ياراي خو گفت: "يگ آدم دولت مند بود كه يگ ناظر دشت؛ و دزو خبر دده شد كه ناظر شي مال-و-دارايي ازو ره برباد موكنه. ^۲ پس او ناظر ره طلب كد و دز شي گفت: 'اي

چی گپا آسته که دَ باره تُو میشنوم! حسابِ کار
 خوره دَز مه بدی، چراکه تُو دیگه نمیتنی ناظر
 مه بشی. ^۳ ناظرِ قد خود خُو گُفت: 'چیز کار
 کنم، چون صاحبِ کار مه کارِ ناظری ره از مه
 میگیره؟ ما قوتِ بیل زدوره ندرم و از گدایگری
 ام شرم مه مییه. ^۴ آه! فامیدم که چیز کار کنم،
 تا بعد از برطرف شدن مه از کارِ ناظری، مردم
 مره دَ خانه خُو روی بدیه.'

^۵ پس او قرضدارای صاحبِ کار خوره یگ
 یگ نفر کوی کده از نفرِ اول پُرسان کد: 'تُو از
 صاحبِ کار مه چِقس قرضدار آستی؟' ^۶ او دَ
 جواب شی گُفت: 'صد خُم^a روغو.' ناظرِ دزو
 گُفت: 'سند خوره بگیر و ششته دَ زودی پنجاه
 خُم نوشته کو.'

^a ۱۶:۶ دَ جای خُم دَ زبونِ یونانی «باتوس» نوشته یه که
 یگ باتوس تقریباً ۲۳ لِتر موشه.

۷ بعد از او از یگِ دیگره ازوا پُرسان کد: 'تو
چِقیس قرضدار اَستی؟' او دَ جواب شی گفت:
'صد بارِ خَر گندُم.' ناظِر دَزُو گفت: 'سَنَد خُو
ره بِگِیر و هشتاد خروار نوشته کُو.'

۸ پس صاحبِ کار دَ ناظِرِ خاین آفرین گفت،
چراکه او کارِ هوشیارانه کد؛ چُون مردُمِ امزی
دُنیا^a دَ داد-و-گِرِفت دَ بَینِ نسلِ خُو از مردُمِ
خُدایشناس^b کده هوشیارتر اَسته. ۹ ما دَز شُمُو
مُوگِیم که دَ وسیله مال-و-دَوْلتِ بے وَفا دوستا
پیدا کنید؛ تا دَ غَیتیکه مال-و-دَوْلتِ ره از دِست
میدید، اُمُو دوستا شُمُو ره دَ خانه های اَبَدی
خوش آمدید بُگیه.

۱۰ کسی که دَ کارِ ریزه صادق بشه، دَ کارِ کُته
ام صادق اَسته و کسی که دَ کارِ ریزه ناراست

^a ۸:۱۶ دَ جای «مردُمِ امزی دُنیا» دَ زِیونِ یونانی
«بچکیچای امزی زمان» نوشته یه. ^b ۸:۱۶ دَ جای
«مردُمِ خُدایشناس» دَ زِیونِ یونانی «بچکیچای نُور» نوشته
یه که یگِ لقبِ بلده ایماندارای عیسیٰ مسیح اَسته.

بشه، د کار کټه ام ناراست آسته. ۱۱ پس اګه
 د باره مال-و-دولت بے وفا ناراست بشید، کی
 مال-و-دولت حقیقی ره دز شمو اعتبار مونه؟
 ۱۲ و اګه شمو د باره مال دیگر و صادق نبشید،
 کی مالی ره که د آینه باید دز شمو تعلق بگیره
 دز شمو میدیه؟

۱۳ هیچ غلام نمیتنه که دُو بادار ره خدمت
 کنه، چُون حتماً از یگ شی بد موبره و دیگره
 شی ره دوست میدنه، و یا د یگ شی وفادار
 مومنه و دیگره شی ره خار-و-حقیر حساب مونه.
 دمزی رقم شمو نمیتنید که ام بنده خدا بشید و
 ام بنده مال-و-دولت.

۱۴ فریسیا که پیسه-دوست بُود، وختی پګ
 امزی تورا ره شنید، او ره ریشخند کد.
 ۱۵ عیسی دزوا گُفت: ”شمو کسای آستید که
 د نظرِ مردم خودون ره دیندار نشو میدید، مګم
 خدا از دلهای شمو باخبر آسته؛ چُون چیزی که

دَ پِيشِ اِنْسَانِ اَرزِشِ كَلو دَرِه، دَ نَظَرِ خُدا زِشْت
اَسْتِه.

۱۶ تورات و نوشته های انبیا تا زمان یحیی
راهنمای شمو بود، لیکن از زمان یحیی ایسو
خوشخبری د باره پادشاهی خدا اعلان شده ربی
استه و هر کس سخت کوشش مونه که دز شی
داخل شنه. ۱۷ مگم نابود شدن آسمو و زمی
آسوتر استه نسبت دزی که یگ حرف تورات
باطل شنه.

۱۸ هر کسی که خاتون خو ره طلاق بدیه و
دیگه خاتو بگیره، او زنا مونه و هر کس قد
خاتونی که از شوی خو طلاق شده توی کنه، او
ام زنا مونه.

مَثَلِ اَدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ و غَرِيبِ

۱۹ عیسی اِدَامِه دَدِه كُفْت: ” یگ اَدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ
بُود كِه كَالای اَرغَوانی و كَتانِ نَرَمِ مُوِپوشید و
هر روز خُو ره قَد خوشی دَ عِیشِ-و-نوش تیر

مُوكد . ۲۰ دَ اُونجی یگِ آدَمِ غَرِیبِ دَ نَامِ ایلعازر
 که جان شی پُر از دانه بُود، دَ دانِ درگِه ازوِ خاو
 بُود . ۲۱ ایلعازر دَ آرزو بُود که از ٹوٹه-و-پَرچِه
 دِسترخونِ آدَمِ دَوْلتمندِ خود ره سیر کنه . حتی
 سگا آمده زخمای ازو ره می لیسید .

۲۲ یگِ روز امو آدَمِ غَرِیبِ فَوْتِ کد و ملایکه
 ها او ره دَ پالوی ابراهیم بُرد . اوخته آدَمِ دَوْلتمند
 ام فَوْتِ کد و دَفنِ شُد . ۲۳ مگم او دَ عالمِ مُردا
 دَ جای که دَ عذاب بُود، چیمای خُو ره واز کد
 و از دُور ابراهیم ره دید که ایلعازر دَ پالوی شی
 شِشته . ۲۴ اوخته او دَ آواز بلند کوی کده گُفت:
 'ای آتِه مه ابراهیم! دَز مه رَحْمِ کُو و ایلعازر ره
 رِبی کُو تا کِلکِ خُو ره دَ آو تر کده زبون مَره
 بَیخِ کُنِه، چُون ما دَ مَنِه امزی آتِشِ دَ عذاب
 اَسْتُم . ' ۲۵ مگم ابراهیم گُفت: 'باچه مه، دَ یاد
 خُو بَیرو که تُو دَ دَورونِ زندگی خُو چیزی خُوب
 ره نصیب شُدی و ایلعازر چیزای بد ره نصیب
 شُد، لیکن آلی ای آسُوده یه و تُو دَ عذاب اَسْتی .

۲۶ علاوه ازى دَ مینکلِ ازمو و ازتو یگِ عَوُجى
 کُتِه آسته، دَ اندازه که هر کس بِخایه ازینجى
 سُون ازتو تیر شُنه، تیر شُدِه نَمیتنه و ازونجى ام
 هیچ کس نَمیتنه سُون ازمو تیر شُنه. ' ۲۷ اوخته
 او گُفت: 'اى آته مه ابراهیم، ازتو خواهش مُونم
 که ایلعازر ره دَ خانه آته مه رِبى کنى، ۲۸ چُون
 ما پَنج برار دَرَم. او ره رِبى کُوتا اونا ره باخبر
 کنه، نَشنه که اونا ام دَ امزى جای رَنج-و-عذاب
 بیه. ' ۲۹ ابراهیم دَزو گُفت: 'اونا نوشته های
 موسی و انبیا ره دَره؛ پس باید دَ تورای ازوا
 گوش بدیه. ' ۳۰ او گُفت: 'اونا گوش نَمیدیه،
 اى آته مه ابراهیم؛ لیکن اگه یگو کس از مُرده
 ها دَ پیش ازوا بوره، اونا از گناه های خُو توبه
 مونه. ' ۳۱ ابراهیم دَزشى گُفت: 'اگه دَ تورای
 موسی و انبیا گوش ندیه، حتی اگه یگو کس
 از مُرده ها ام زنده شُنه، اونا تورِه شی ره قَبول
 نَمونه. '

بَخْشِش و ایمان

۱ یگ روز عیسیٰ د یارای خو گُفت: **۱۷** "اِمکان ندره که گُمراهیا نیه، مگم وای د حالِ کسی که گُمراهی د وسیله ازو مییه! ۲ بلده ازو بهتر آسته که سنگِ آسیا د گردون شی اوزو شنه و او د چُقوری دریا پورته شنه نِسبت دزی که یکی امزی ریزه گینا ره گُمراه کنه. ۳ پس احتیاط کُنید.

اگه یگ برارِ ایماندار تُو گناه کنه، او ره سرزنش کو؛ و اگه توبه کد، او ره بَبخش. ۴ حتی اگه او روزِ هفت دفعه د ضد تُو گناه کنه و هفت دفعه د پیش تُو آمده بگه: 'ما توبه مُونم، تُو او ره بَبخش.'

۵ اوخته رسولا د مولا عیسیٰ گُفت: "ایمان مو ره کلو کو."

۶ مولا گُفت: "اگه شمو د اندازه یگ تَخم شَرشم ایمان میدشتید، میتنستید که دَمزی

درخت توت بگوید، 'از ریشه خو کنده شده د
دریا شنده شو،' و درخت از آید شمو موشد.

مثل غلام و بادار

۷ "کی د مینکل شمو د غلام خو که نو از قلبه
کدو یا از گوسپو چرندو آمده موگیه، 'زود شو،
بیه د سر دسترخو بشی؟' ۸ آیا دز شی نموگیه:
'نان شاو ره بلده مه تیار کو و کمر خو ره بسته
کده مره خدمت کو تا بخورم و وچی کنم؛ و بعد
ازو خود تو بخور و وچی کو؟' ۹ آیا شمو از
غلام خو بخاطری که امر شمو ره د جای آورده
تَشکری مونیید؟ نه. ۱۰ پس شمو ام وختی پگ
چیزای ره که دز شمو امر شده انجام میدید،
بگوید: 'مو غلام های ناچیز آستی؛ مو فقط
چیزی ره که وظیفه مو بود، انجام ددی.'

مردِ سامِری شکرگزار

۱۱ عیسیٰ کہ سُون اورشَلیم رَیی بُود، اُو دَ وختِ تیر شُدو از سرحدِ سامِرہ و جَلیلیہ ۱۲ دَیگ آغیلِ داخلِ شُد. دَمزُو غَیت دَہ نفرِ کولیِ گَرفتہ دَ دَمِ رُویِ شیِ آمَد و دُور ایستہ شُدہ ۱۳ دَ آوازِ بلندِ گُفت: ”یا مَولا عیسیٰ، دَز مو رَحَم کُو!“

۱۴ عیسیٰ سُون ازوا توخ کدہ گُفت: ”بورید و خودون رَہ دَ پیشوایو نِشو بَدید.“ اونا دَ حالیکہ مورفت از مَرَضِ کولیِ پاک شُد. ۱۵ یکی ازوا وختی دَید کہ جور شُدہ، دَور خورد و قد آوازِ بلند خُدا رَہ حمد-و-ثنا گُفت. ۱۶ و خود رَہ دَ پیش پایِ عیسیٰ پورته کدہ از شیِ شکرگزاری کد. ای آدمِ یگِ سامِری بُود.

۱۷ عیسیٰ پُرسان کدہ گُفت: ”آیا دَہ نفر نَبُودید کہ پاک شُدید؟ پس اَمونہ نفرِ دیگہ کُجا آستہ؟“

۱۸ آیا هیچ کس دَ مینکلِ ازوا پیدا نَشُد کہ دَور خوردہ خُدا رَہ حمد-و-ثنا بُگیہ بغیرِ امزی

بیگنه؟” ۱۹ اوخته عیسیٰ دَزُو کُفت: ”باله شو و بورُو. ایمان تُو، تُو ره جور کد.“^a

پیشگویی ظهُورِ مسیح

۲۰ یگ روز فریسیا از عیسیٰ پُرسان کد که پادشاهی خُدا چی وخت مییه؟ او دَ جوابِ ازوا کُفت: ”پادشاهی خُدا قد نشانی ها نَمییه که دیده شُنه؛ ۲۱ و نه ام مردُم مُوگه که ’اینه، دَ اینجی آسته‘ یا ’اونه، دَ اُونجی آسته،‘ چُون دَ حقیقت پادشاهی خُدا دَ مینکل شُمُو آسته.“

۲۲ بعد ازُو دَ یارای خُو کُفت: ”روزای مییه که آرزو مُونید یکی از روزای «باچه انسان» ره بِنگرید، ولے دیده نَمیتنید. ۲۳ مردُم دَز شُمُو مُوگه، ’اینه، دَ اینجی آسته‘ یا ’اونه، دَ اُونجی آسته،‘ نَرَوید و اونا ره دُمبال نَکنید، ۲۴ چُون

^a ۱۹:۱۷ دَ جای «جور کد» دَ زیونِ یونانی «نجات دَد»

نوشته یه.

رقمی که آتَشک میزنه و آسمو ره از یگ طرف تا دیگه طرف شی روشو مونه، «باچه انسان» ام دَ روزی اَمَدون خُو امو رقم آسته. ۲۵ مگم اوّل لازم آسته که «باچه انسان» کلو رنج-و-عذاب بِنگره و دَ وسیله امزی نسل رد شنه. ۲۶ امو رقم که دَ روزای نوح بُود، دَ روزای «باچه انسان» ام امو رقم موشه. ۲۷ دَ روزای نوح مردُم مُوخورد و وُچی مُوکد و خاتو میگیرفت و شوی مُوکد تا روزی که نوح دَ کِشتی داخل شد و طوفان اَمده پگ ازوا ره نابود کد. ۲۸ دَ روزای لوط ام امو رقم بُود: مردُم مُوخورد و وُچی مُوکد و مشغول خرید و فروش، کِشت-و-کار و خانه آباد کدو بُود. ۲۹ لیکن دَ روزی که لوط از شارِ سدوم بُر شد، آتَش و گوگرد از آسمو بارید و پگ ازوا ره نابود کد. ۳۰ دَ روزی که «باچه انسان» ظاهر موشه ام امو رقم موشه.

۳۱ دَمزُو روز کسی که دَ بِلِه بام آسته و یگو چیز شی دَ مَنه خانه مندِه، بِلده گِرفتون شی تاه

نَشْنَه و کسی که دَ سِرِ کِشْتِ اَسْتَه، ام پَس دَ
 خانَه نَرَوَه. ^{۳۲} سِرْگُذْشْتِ خَاتُونِ لوطِ رَه دَ یَاَد
 خُو بَیْرِیْد! ^{۳۳} هِر کَسِی کِه بَخایِه جَانِ خُو رَه
 حِظْ کَنَه، اُو رَه اَز دِستِ مِیْدِیَه، مِگَم هِر کَسِی
 کِه جَانِ خُو رَه اَز دِستِ بَیْدِیَه، اُو رَه دَ دِستِ
 مِیْرَه. ^{۳۴} مَا دَز شُمُو مُوگِیْم، دَ اَمزُو شَاو دُو
 نَفِرِ کِه دَ یِگِ جَاگَه خَاو اَسْتَه، یِگِ شِی بُرْدَه
 مُوشَه و دِیگِه شِی مُومَنَه. ^{۳۵} دُو خَاتُو کِه دَ
 یِگِ جَایِ دِستاسِ مُونَه، یِگِ شِی بُرْدَه مُوشَه و
 دِیگِه شِی مُومَنَه. ^{۳۶} [دَ اَمزِی رَقْمِ دُو نَفِرِ کِه
 دَ سِرِ کِشْتِ اَسْتَه، یِگِ شِی بُرْدَه مُوشَه و دِیگِه
 شِی مُومَنَه.] ^a

^{۳۷} اوخته یارایِ شِی پُرسانِ کَد: ”دَ کُجَا،
 یَا مَولا؟“ عِیْسِی دَ جَوَابِ اَزوا کُفْت: ”دَ هِر

^a ۱۷:۳۶ متنِ داخِلِ قَوسِ دَ بَعْضِی نُسْخَه هَا نَوشْتَه نِیْبِه.

جای که لاش بشه، لاشخورا ام د امونجی جم
موشه. " a

مَثَلِ خَاتُونِ بیوه و قاضی بی انصاف

۱ عیسیٰ د یارای خو یگ مثل اُورده
۸ ۱ اونا ره تشویق کد که اونا همیشه
دُعا کنه و نا امید نشنه. ۲ او گُفت: " د یگ
شاریگ قاضی بُود که نه از خدا ترس دشت و
نه د غمِ مردُم بُود. ۳ د امزو شاریگ خاتونِ بیوه
بُود که همیشه د پیش ازو میمد و موگفت: ' د
برابرِ مُخالفِ مه د حق مه انصاف کو. ' ۴ قاضی
تایگ مُدت د غم شی نشد، مگم د آخر قد خود
خو گُفت: ' اگرچه از خدا ترس ندرُم و د غمِ مردُم
ام نییم، ۵ ولے بخاطری که امی خاتو بلده مه
درِد سر شده، ما د داد شی میرسُم تا دایم آمده

a ۱۷:۳۷ یعنی امو رقم که لاشخورا موفامه لاش د کجا

یه، دمزو روز مردُم ام موفامه که د کجا برده موشه.

مَرِه دَ تَنگ نَکنه. ”^۶ بعد ازو مَولا عیسیٰ
 گُفت: ”شُمو شَنِیدید که قاضی بے انصاف چی
 گُفت! ^۷ پس آیا خُدا دَ حَقِ اِنْتِخاب شُدِه های خُو
 که شاو و روز دَ پیشِ ازو ناله-و-فریاد مُونه،
 انصاف نَمُونه؟ آیا او دَ انصاف کدو دَ حَقِ ازوا
 دیر مُونه؟ ^۸ ما دَز شُمو مُوگیم که او زُود دَ حَقِ
 ازوا انصاف مُونه. مگم وختیکه «باچه انسان»
 مییه، آیا او ایمان ره دَ مَرْدُمِ رُوی زمی پیدا
 میتنه؟”

مَثَلِ دُعایِ آدَمِ فَرِیسی و یگِ مالیه‌گیر

^۹ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَ بعضی کسای
 که دَ بِلَه خود خُو اِطْمینان دَشت و دِیگرو ره
 خار-و-حَقیر حساب مُوكد، گُفت: ^{۱۰} ”دُو نفر دَ
 خانِه خُدا رفت که عِبادت کنه، یگِ شی فَرِیسی
 بُود و دِیگِه شی یگِ مالیه‌گیر. ^{۱۱} اوخته فَرِیسی
 تنهای خُو ایسته شُدِه اینی رقم دُعا کد: ’آی
 خُدا، تُو ره شُکر مُونم که ما مِثَلِ دِیگِه مَرْدُمِ

آلی حریص، ظالم و زناکار نییم و نه ام مثل
امزی مالیه‌گیر آستم. ۱۲ ما هفته دُو دفعه روزه
میگیرم و از هر عاید خو ده-یگ میدم.

۱۳ مگم مالیه‌گیر دُور ایسته شُد و حتی سون
آسمو ام توخ نموکد، بلکه دَ سینه خو زده
موگفت: 'خدایا، دز مه گناهکار رحم کوا!'
۱۴ ما دز شمو موگم که ای آدم مالیه‌گیر عادل
حساب شده دَ خانه خو رفت نسبت دزو آدم
دیگه. چون هر کسی که خود ره باله حساب
کنه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره
خار-و-ذلیل حساب کنه، سربلند موشه."

عیسیٰ بچکیچای ریزه ره برکت میدیه

۱۵ مردم حتی بچکیچای ریزه ره دَ پیش عیسیٰ
میورد تا دَ سر ازوا دست بکشه. مگم وختیکه
یارای شی ای کار ره دید، اونا مردم ره سرزنش
کد. ۱۶ لیکن عیسیٰ بچکیچای ریزه ره کوی کد
و دَ یارا گفت: "بیلید که بچکیچای ریزه پیش

ازمه بیه و اونا ره مَنع نَکُنید، چراکه پادشاهی
 خُدا دَمزی رقم کسا تعلق دَره. ^{۱۷} ما حقیقت ره
 دَز شُمو مُوگم، هر کسی که پادشاهی خُدا ره
 رقم یگ بچکیچه قَبُول نَکنه، او هرگز دزشی
 داخل نَمُوشه.

آدم دَوْلَتَمَند و زِندگی اَبَدی

^{۱۸} یکی از رهبرای از عیسیٰ سوال کده گُفت:
 ”ای اُستادِ نیک، ما چیز کار کُنم تا صاحبِ
 زِندگی اَبَدی شُنم؟“ ^{۱۹} عیسیٰ ازو پُرسان کد:
 ”چرا مَره نیک مُوگی؟ هیچ کس نیک نییه بَغیر
 از خُدا و بَس. ^{۲۰} تُو احکامِ شریعت ره میدنی که
 مُوگه: ’زنا نَکو، قتل نَکو، دُزی نَکو، شاهیدی
 دروغ نَدی، آته و آبه خُو ره اِحترام کُو.“

^{۲۱} امو آدم دَ جواب شی گُفت: ”ما پگِ امزیا
 ره از ریزگی دَ جای اُوردیم.“

^{۲۲} عیسیٰ وختیکه ای ره شنید، دَزو گُفت:
 ”هنوز یگ چیز کم دَری؛ تمام دارایی خُو ره

سودا کُو و پيسِه شى ره دَ غَرِيبا بَدِى؛ اوخته تُو
دَ عَالِمِ بَالِه صَاِحِبِ يِگ گنج موشى. بعد ازو
بیه و از مه پيروى کُو. ” ۲۳ وختیکه ای توره ره
شَنِید اُو غَمگى شُد، چراکه غَدَر دَوْلَتَمَنَد بُود.
۲۴ عيسى که اُو ره غَمگى دِید، گُفت: ” چِيقَس
سخت آسته که آدمای دَوْلَتَمَنَد دَ پادشاهی خُدا
داخِل شُنه! ۲۵ تير شُدونِ اَشْتُر از نيفه سيزو
آسوتر آسته نِسَبَت دَ داخِل شُدونِ اَدَمِ دَوْلَتَمَنَد دَ
پادشاهی خُدا. ” ۲۶ کسای که ای توره ره شَنِید،
گُفت: ” پَس کى مِيتنه نِجات پيدا کُنه؟ ”
۲۷ مگم عيسى گُفت: ” چِيزى که بَلَدِه اِنسان
نَا مُمکِن آسته، بَلَدِه خُدا مُمکِن آسته. ”
۲۸ پِترُس گُفت: ” اينه، مو خانه-و-زندگى خُو
ره ايله کدے و از تُو پيروى مُونى. ”
۲۹ عيسى دَزوا گُفت: ” ما حَقِيقَت ره دَز شُمو
مُوگم، هِيچ کسى ره پيدا نَمِيتنيد که خانه يا
خاتُو يا بچکيچا يا برارو و يا آته-و-آبه خُو ره
بخاطرِ پادشاهی خُدا ايله کنه ۳۰ و چندين برابر

شی ره دَ امزی دُنیا پس دَ دِست نیره و دَ عالمی
که مییه صاحبِ زندگی اَبَدی نَشْنه.

سِوَمنه پیشگویی عیسیٰ دَ باره
مَرگ و دُوباره زنده شُدون شی

۳۱ بعد ازو عیسیٰ امُو دوازده یار خُوره دَ یگ
گوشه بُرد و دَزوا کُفت: ”اینه، مو دَ اورشَلیم
موری و هر چیزی که دَ و سِیلِه اَنبیا دَ باره «باچه
انسان» نوشته شُدِه، پُوره مُوشه. ۳۲ چُون اُو دَ
دِستِ مَرْدُمای غَیر یَهُود دَدِه مُوشه و اونا اُو ره
رِیشخند و تَوهِین مُونه و دَ بِلِه شی تُف اَندخته
۳۳ اُو ره قَمچی مِیزنه و اُو ره مُوکُشه. ولے اُو
دَ روزِ سِوَم دُوباره زنده مُوشه. ” ۳۴ مگم یارای
شی هیچ کُدمِ امزی چیزا ره نَفامید و امی توره
شی ازوا پوشیده مند، یعنی چیزای که کُفته
شُد، اونا پی نَبُرد.

شفای گدایگرِ کور

۳۵ وختیکه عیسیٰ دَ نزدیکِ شارِ اریحا رسید،
یگ آدمِ کور دَ بغلِ راهِ شِشته بُود و گدایی
مُوکد. ۳۶ وختی آوازِ جمعیتی ره که تیر مُوشد
شنید، او پُرسان کد: ”چی گپ آسته؟“
۳۷ بعضی ها دَزو گُفت: ”عیسایِ ناصره تیر
مُوشه.“ ۳۸ اوخته او چیغ زده گُفت: ”آی عیسیٰ
باچه داوود، دَ بِلِه مه رَحِم کُو!“
۳۹ کسای که پیش پیش مورفت دَ بِلِه ازو
هیبت کد که چُپ شنه. مگم او دِیگه ام بلندتر
چیغ زده گُفت: ”آی باچه داوود، دَ بِلِه مه رَحِم
کُو!“
۴۰ اوخته عیسیٰ ایسته شد و امر کد که او
نفر ره دَ پیش شی بیره. و غیتیکه او نزدیک
آمد، عیسیٰ از شی پُرسان کد: ۴۱ ”از مه چی
میخواهی که بلده تُو انجام بدیم؟“

آدم کور گُفت: ”یا مولا، ما میخایم که بسم
بینا شنم.“

۴۲ عیسیٰ دز شی گُفت: ”بینا شو! ایمان تو،
تو ره شفا دد.“

۴۳ او فوراً دوباره بینا شد و خدا ره ستایش
کده از دُمبالِ عیسیٰ ربی شد. وختیکه مردم ای
کار ره دید پگ شی خُدا ره حمد-و-شنا گُفت.

زکای مالیه‌گیر

۱ عیسیٰ د اریحا داخل شد تا از مننه
شار تیر شنه. ۲ د اونیجی یگ آدم د
نام زکا بود که او رئیس مالیه‌گیرا و آدم دولت‌مند
بود. ۳ او میخواست بنگره که عیسیٰ کی آسته،
مگم بخاطر بیر-و-بار مردم نتنست که بنگره،
چون قد شی کوتاه بود. ۴ اوخته او پیش دَویده د
یگ درخت انجیر باله شد که عیسیٰ ره بنگره،
چراکه او امزو راه تیر موشد.

۵ وختیکه عیسیٰ دَ امزُو جای رسید، اُو باله
توخ کد و دَ ز شی گُفت: ”زکا، زود از درخت
تاه شو، چُون امروز باید دَ خانه تُو بشینم.“
۶ پس اُو دِستی تاه اَمده قد خوشی عیسیٰ ره دَ
خانه خُو بُرد. ۷ اوخته پگِ کسای که ای واقعه
ره دید، نقِ نقِ کده گُفت: ”اُو دَ خانه یگِ آدمِ
گناهکار رفته مهمو شد.“

۸ مگم زکا ایسته شده دَ مولا عیسیٰ گُفت:
”یا مولا، اینه، ما نیمِ دارایی خُو ره دَ غربا
مُوبخشم و اگه از یگو کس کُدم چیز ره بازی
دده گِرِفته بَشَم، چار چند شی ره پس میدم.“
۹ عیسیٰ دَ زو گُفت: ”امروز نجات دَ ای خانه
اَمد، چراکه ای نفر ام اولاده ابراهیم آسته.
۱۰ چُون «باچه انسان» اَمده تا گم شده ها ره
بُپاله و نجات بدیه.“

یگ مثل د باره مسیح و پادشاهی آینده شی

۱۱ د حالیکه اونا د امزی توره گوش میدد، عیسی ادا مه دده یگ مثل اورد، چراکه او د نزدیک اورشلیم بود و اونا فکر موكد که پادشاهی خدا د امزو زمان قد داخل شدون عیسی د اورشلیم ظاهر موشه. ۱۲ و او گفت: ”یگ آدم نامتو د یگ سرزمین دور ری بود تا مقام پادشاهی ره بلده خو حاصل کنه و پس د جای خو بییه. ۱۳ اوخته او ده نفر از غلامای خو ره کوی کد و بلده ازوا ده خلطه پیسه^a دده گفت: ’قد امزیا تجارت کنید تا وختیکه ما پس بییم. ۱۴’ لیکن باشنده های ملک شی امزو آدم بد موبرد و اونا قاصدا ره از پشت شی ری کده

^a ۱۳:۱۹ د جای «ده خلطه پیسه» د زبون یونانی «ده منا» نوشته یه که ده منا تقریباً برابر سه ماه مزد ده کارگر بود.

دَ شهنشاه گُفت: 'مُو نَمیخواهی که ای آدم دَ سرِ
ازمو پادشاهی کنه.'

^{۱۵} وختیکه او مقامِ پادشاهی ره حاصل کده
پس آمد، او امر کد تا امو غلاما کوی شنه
که او دزوا پیسه دده بود. او میخواست پی بیره
که هر کدم شی چِیقس فایده کده. ^{۱۶} اوخته
اولنه آمده گُفت: 'صاحب، خلطه پیسه تو ده
خلطه پیسه دیگه فایده کده.' ^{۱۷} پادشاه دزو
گُفت: 'آفرین، ای غلامِ خوب. ازی که تو د باره
چیزِ کم راست-و-صادق بودی، تو حکمرانِ ده
شار بش.' ^{۱۸} دوّمنه شی آمده گُفت: 'صاحب،
خلطه پیسه تو پنج خلطه پیسه دیگه فایده
کده.' ^{۱۹} پادشاه دزو گُفت: 'تو د بله پنج شار
حُکمرانی کو.'

^{۲۰} بعد ازو سوّمنه آمده گُفت: 'صاحب، اینه
خلطه پیسه تو. ما ای ره د یگ رخت پیچنده
نگاه کدم، ^{۲۱} چون از تو ترس خوردُم، چراکه
تو یگ آدمِ سختگیرِ استی؛ چیزی ره که د پیشِ

کس نه‌ایشته، از شی میگیری و چیزی ره که
 کشت نکده، درو مونی. ۲۲ پادشاه دزو گفت:
 'ای غلام شیر! ما تو ره قد توره های خود
 تو قضاوت مونم! تو میدنستی که ما سختگیر
 استم، چیزی ره که نه‌ایشتیم میگیرم و چیزی ره
 که کشت نکدیم درو مونم؛ ۲۳ پس چرا پیسه
 مره د صراف نددی تا وختیکه پس آمده بودم،
 او ره قد فایده شی میگرفتیم؟'
 ۲۴ اوخته د حاضر باشا گفت: 'خلطه پیسه
 ره ازو بگیرد و د کسی بدید که ده خلطه
 پیسه دره. ۲۵ اونا گفت: 'صاحب، او فعلاً ده
 خلطه پیسه دره. ۲۶ پادشاه گفت: 'ما دز شو
 موگیم، هر کسی که دره دزو دیگه ام دده موشه،
 مگم هر کسی که ندره، چیزی ره که دره ام از
 شی گرفته موشه. ۲۷ و آلی دشمنای مره که
 نمیخاست ما د بله ازوا حکمرانی کنم، اونا ره
 د اینجی بیرید و د حضور مه بکشید.'

داخلِ شُدونِ عیسیٰ دَ شارِ اورشَلیم

۲۸ بعد از گفتونِ امزی مَثَل، عیسیٰ پیش
شده سُون اورشَلیم رَبی شد. ۲۹ وختیکه او دَ
بیت-فاجی و دَ بیت-عَنیا رسید، دَ جایی که کوه
زیتون گفته مُوشد، دُو نفر از یارای خُوره رَبی
کده ۳۰ دَزوا گُفت: ”دَ آغیلی که رُوی دَ رُوی
آسته بورید. وختیکه دَز شی داخلِ شُنید، یگ
کُره ألاغ ره پیدا مُونید که دَ اُونجی بسته یه
و هرگز کس دَ بله ازو سوار نَشده؛ او ره واز
کده بیرید. ۳۱ اگه یگو کس از شُمو پُرسان کنه
که ‘چرا ای ره واز مُونید؟’ فقط دَزو بُگید که
‘مولا ای ره لازمِ دَره.’”

۳۲ پس نفرای ره که رَبی کدُ حَرَکت کد و
امو رقم که دَزوا گُفتد، کُره ألاغ ره پیدا کد.
۳۳ وختیکه کُره ألاغ ره واز مُوکد، صاحبای شی
ازوا پُرسان کده گُفت: ”چرا کُره ألاغ ره واز
مُونید؟” ۳۴ یارا گُفت: ”مولا ای ره لازمِ دَره.”

۳۵ پس اونا کُره اُلاغ ره دَ پیشِ عیسیٰ اُورد و
چَپن های خُو ره دَ بِلَه شی اَندخته عیسیٰ ره
دَ بِلَه شی سوار کد. ۳۶ و امی که عیسیٰ رَبی
شُد، مردُم چَپن های خُو ره دَ راهِ شی دَ اوار
کدو شُد.

۳۷ وختیکه دَ نزدیکِ سرشیوکی کوهِ زیتون
رسید، پگِ جمعیتِ پیروای شی دَ خوشحالی
کدو شُد و خُدا ره بِلده تمامِ مُعجزای که دیدد
قد آوازِ بلند ستایش کده ۳۸ گُفت:

”مُبارک اَسته پادشاهی که دَ نامِ
خُداوند مییه!

صُلح-و-سلامتی دَ عالمِ باله
و بزرگی-و-جلال دَ بلندترین جای
عالمِ باله!”

۳۹ اوخته بعضی از فریسیا از مینکل جمعیتِ
مردُم گفت: ”استاد، پیروای خُو ره سرزنش کُو
که چُپ شنه!“ †

۴۰ عیسی دَ جوابِ ازوا گفت: ”ما دَز شُمو
مُوگیم، اگه اونا چُپ شنه، سنگا دَ صدا مییه.“

۴۱ وختیکه عیسی دَ اورشَلیم نزدیک شده
شار ره دید، دَ چخرا کدو شد ۴۲ و گفت:

”کشکِه تُو ام اِمروز پَی موبُردی که چیزخیل
صُوح-و-سلامتی میره؛ مگم آلی امو چیزا از
چیمای تُو تاشه منده. ۴۳ پس روزای دَ بله تُو

مییه که دُشمنای تُو دَ گرداگرد تُو سَنگر جور
مونه و گرد تُو ره گِرِفته از هر طرف تُو ره
محاصِره مونه. ۴۴ اونا تُو ره دَ خاک برابر کده

بچکیچای تُو ره دَ مَنه تُو نابود مُوکنه و نميله
که دَ مَنه تُو یگ سنگ ام دَ بله دیگه سنگ

† ۱۹:۳۹ یوحنا. ۱۱:۴۸

باقی بمانه، چون تو زمانی ره که خدا د بِلِه تو
نظر کد، پی نبردی.

بُر کدون سَوداگرا از خانه خُدا

^{۴۵} بعد ازو عیسیٰ داخلِ خانه خُدا رفت و
د بُر کدون کسای شروع کد که د اُونجی
خرید-و-فروش مَوکد ^{۴۶} و کُفت: ”نوشته شده
که

‘خانه مه جای عبادت آسته، مگم شمو

ای ره غارِ دُزا جور کدید!“

^{۴۷} ازو بعد عیسیٰ هر روز د خانه خُدا تعلیم
میدد، مگم پیشوایونِ عالی مقام، عالمای دین
و کُنه کَلونای قوم پُشتِ یگ فرصت میگشت
که او ره از بین بیره، ^{۴۸} لیکن هیچ فرصت پیدا
نَتَنست، چراکه تمامِ مردمِ دلبسته تورای شُدُد
که ازو میشنید.

قُدْرَت و اِخْتِياراتِ عِيسَى

۲۰ یگ روز دَ حَالِیکه عِيسَى دَ خانِه
خُدا مُردَم ره تَعْلِیم مِیدَد و خوشخبری
ره اِعلان مُو کد، پِیشوا یونِ عالی مقام، عالِمای
دِین و رِیش سفید اَمَد^۲ و سوال کده کُفت: ”دَز
مُو بُگی که قد کُدم اِختِیار ای کارا ره مُونی و
کِی ای اِختِیار ره دَز تُو دَدَه؟“
۳ اُو دَ جوابِ ازوا کُفت: ”ما ام از شُمویگ
سوال پُرسان مُونم و شُمو دَز مه جواب بَدید:
۴ آیا غُسلِ تَعْمِیدِ یحییٰ از عالِمِ باله بُود یا
از اِنسان؟“^۵ اونا قد یگدیگه خُو مشوره کده
کُفت: ”اگه بُگی که از عالِمِ باله بُود، اوخته اُو
مُوگیه، پَس چرا دَزو اِیمان نُور دِید؟“^۶ و اگه
بُگی که از اِنسان بُود، مُردَم پگ شی مو ره
سنگسار مُونه، چُون اونا عَقِیده دَره که یحییٰ
پِیغمبر بُود.“^۷ پَس اونا دَ جواب شی کُفت:
”مو نَمِیدنی که از کُجا بُود.“

اُوخته عیسیٰ دَزُوا کُفت: ”ما ام دَز شُمو
نَمُوگُم که قد کُدم اِختیار ای کارا ره انجام
میدیم.“

مَثَلِ باغوانای ظالم

۹ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَ مردُم کُفت:
”یگ آدم یگ باغِ انگور جور کد و او ره دَ
باغوانا اِجاره دَد و خود شی بَلدِه کَلو وخت دَ
سَفر رفت. ۱۰ دَ فصلِ انگور او یگ غُلام خُو
ره دَ پیشِ باغوانا رَیی کد تا اونا حق شی ره
از حاصلِ باغِ انگور بَدیه؛ مگم باغوانا غُلام ره
لَت-و-کوب کده دِست خالی رَیی کد. ۱۱ اُوخته
او یگ غُلامِ دِیگه ره رَیی کد؛ مگم اونا او
ره ام لَت-و-کوب کده تحقیر کد و دِست خالی
رَیی کد. ۱۲ بعد ازو غُلامِ سِوم خُو ره رَیی کد؛
مگم اونا او ره ام زخمی کده از باغِ بُرو پورته
کد. ۱۳ پس صاحبِ باغِ قد خود خُو کُفت: ‘چیز
کار کُنم؟ بیه، باچه دوست دَشتنی خُو ره رَیی

مُونُم؛ شاید اونا دَزُو اِحْتِرام کنه! ^{۱۴} مگم وختی باغوانا او ره دید، اونا دَ بَین خُو مشوره کده گُفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکُشی تا میراث شی از مو شُنه. ^{۱۵} پس اونا او ره از باغ انگور بُرو پورته کد و کُشت.

آلی صاحبِ باغ قد ازوا چیز کار مونه؟ ^{۱۶} او مییه و امو باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور ره دَ دیگه نفرا تسلیم مونه. " وختیکه مردم ای تورا ره شنید، اونا گُفت: "خُدا نکنه."

^{۱۷} عیسی سُون ازوا توخ کده گُفت: "پس مقصدِ امزی نوشته چی آسته که مَوگیه: 'سنگی ره که اُستاکارا رد کد سنگِ مَهْم تادو شُده.'

^{۱۸} هر کسی که دَ بله امزو سنگ بفته تکه-و-پرچه موشه؛

و اگه امو سنگ دَ بله کدم کس بفته، او ره جو جو مونه."

۱۹ وختی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین
 پی بُرد که ای مثل ره دَ ضدِ ازوا گُفته، اونا
 قَصَد کد که او ره دَ امزُو ساعتِ دِستگیر کنه،
 مگم اونا از مردم ترس خورد.

جوابِ عاقلانه

۲۰ پس نظرِ ازوا دَ عیسیٰ بُود و اونا جاسوسای
 خُوره ام ریی کد. امو جاسوسا خود ره راستکار
 نشو میدد تا عیسیٰ ره قد توره خود شی دَ دام
 بندزه و تا او ره دَ حکمران و اختیاردارای والی
 تسلیم کنه. ۲۱ اوخته اونا ازو پُرسان کده گُفت:
 ”اُستاد، مو میدنی که توره تُو و تعلیم تُو دُرست
 آسته و از کس طرفداری نمونی، بلکه راهِ خدا
 ره دَ راستی تعلیم میدی. ۲۲ آیا مالیه دَدو دَ
 قیصر بلده مو روا آسته یا نه؟“

۲۳ لیکن عیسیٰ که حیلِه-و-مَکَرِ ازوا ره
 فامید، دَزوا گُفت: ۲۴ ”یگ سِکِه یگ دیناری

ره دَز مه نِشو بَدید. امی عکس و نشان از
کی آسته؟

اونا گُفت: "از قیصر. " ۲۵ عیسی دزوا گُفت:
"پس چیزی ره که از قیصر آسته د قیصر بَدید
و چیزی ره که از خُدا آسته د خُدا."

۲۶ خلاصه، اونا نَتَنست که او ره د پیشِ مرْدُم
قد توره شی د دام بِنَدزه و اونا از جوابِ ازو
خِرو شده چُپ مند.

بَحْث د بَارِه قِیامت

۲۷ اوخته بعضی از صدوقیا که مُنکرِ قیامت
آسته د پیشِ عیسی اَمَد ۲۸ و ازو سوال کده
گُفت: "اُستاد، مُوسیٰ بَلَدِه ازمو نِوِشته کده که
اگه برارِ یگ آدم بُمَره و خاتون شی بے اولاد د
جای شی بُمَنه، او آدم باید قد امزو خاتو توی
کنه و بَلَدِه برارِ خُو اولاد پَیدا کنه. ۲۹ یگ زمان
هفت برار بُوَد؛ اولِنه شی خاتو گِرِفته بے اولاد
مُرد. ۳۰ بعد ازو دوْمنه ۳۱ و سوْمنه ام امو خاتو

ره گرفت تا برارِ هفتم و پگ شی بے اولاد مُرد.
۳۲ دَ آخِرِ اُمُو خاتُو ام مُرد. ۳۳ پس دَ روزِ قیامت
اُو خاتُونِ کُدَمِ ازوا مُوشه؟ چُون هر هفت شی اُو
ره خاتُو کُدَد.

۳۴ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: «مردُمای امزی
عالم خاتُو میگیره و شُوی مُونه. ۳۵ مگم کسای
که لایقِ عالمِ باله و قیامتِ مُرده ها آسته، نه
خاتُو میگیره و نه شُوی مُوکنه. ۳۶ دَ حقیقت
اونا نَمومِرِه، چراکه اونا مِثلِ ملایکه ها آسته و
بچکیچای خُدا گُفته مُوشه و مردُمای آسته که
قیامت ره تجربه مُونه. ۳۷ a مگم دَ باره قیامتِ
مُرده ها، مُوسیٰ خود شی دَ مَوْضوعِ «بُوته
سوزان» واضح کد وختیکه خُداوند ره خُدا
ابراهیم، خُدا یِ اسحاق و خُدا یِ یعقوب گُفت.

a ۲۰:۳۶ دَ جای «مردُمای آسته که قیامت ره تجربه
مُونه» دَ زبونِ یونانی «بچکیچای قیامت آسته» نوشته
یه.

۳۸ پس او خدای مُرده ها نییه، بلکه خدای زنده
ها آسته، چُون دَ پیشِ ازو پگ زنده یه.

۳۹ اوخته بعضی از عالمای دین دَ جواب شی
گفت: ”اُستاد، خُوب گُفتی.“ ۴۰ و بعد ازو
اونا دیگه جُرأت نکد که ازو سوال کنه.

۴۱ اوخته عیسیٰ دَزوا گُفت: ”مردُم چطور
میتنه بُگیه که مسیح اولاده داوود آسته،
۴۲ دَ حالیکه داوود خود شی دَ کتابِ زبور
مُوگیه:

’خداوند دَ مولای مه گُفت:

”دَ دِستِ راست مه بَشی،

۴۳ تا دُشمنای تُو ره تی پیی زیرِ پای

تُو جور کنم.“

۴۴ پس اگه داوود مسیح ره مولا مُوگه، چطور

میتنه که باچه شی بَشه؟”

ریاکاری

۴۵ دَ حَالِيْكَه پَگِ مَرْدُمِ گُوشِ مُوَكِد، عِيسَى
دَ يَارَايِ خُو كُفْت: ۴۶ ”از عَالِمَايِ دِيْنِ خُودِ
رِه اِحْتِيَاطِ كُنِيْد، از كَسَايِ كِه خُوشِ دَرِه
قَد چَپَنِ هَايِ دِرَازِ اِي سُو-و-اُوسُو بَگَرْدِه و دَ
كُوچِه-و-بَازَارِ اِحْتِرَامِ شُنِه؛ اُونَا خُوشِ دَرِه كِه
دَ عِبَادَتِ خَانِه هَا چُوكِي هَايِ مُهْمِ رِه دَشْتِه بَشِه
و دَ مِهْمَانِي هَا دَ بَالِه-جَايِ بَشِيْنِه. ۴۷ اُونَا خَانِه
هَايِ خَاْتُونِي بِيُوِه رِه قُورْتِ مُونِه و از رُويِ
رِيَاكَارِي نِمَازِ خُو رِه دِرَازِ مُونِه. اُونَا مَحْكُومِيَّتِ
سَخْتَرِ رِه مِيْنِگَرِه.“

هدیه بیوه غریب

۱ عِيسَى تُوخِ كَدِ و دِيْدِ كِه مَرْدُمَايِ
دَوْلْتَمَنْدِ هَدِيَه هَايِ خُو رِه دَ صَنْدُوقِ
بِيَّتِ اَلْمَالِ مِيْنْدَزِه. ۲ دَمَزُو غَيْتِ يِگِ خَاْتُونِ بِيُوِه
غَرِيْبِ رِه دِيْدِ كِه دُو سِكِه دَ اُونَجِي اَنْدَخْتِ.

۳ اوخته عیسیٰ گفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو
 مُوگُم، امی خاتُونِ بیوهِ غریب از پگِ ازوا
 کده کَلوتر اَندخت، ۴ چراکه پگِ ازوا از کَلونی
 دارایی خُو اَندخت، مگم اُو از غریبی خُو تمام
 دار-و-نَدارِ زندگی خُو ره اَندخت.“

خرابی خانِه خُدا و بلا های آخِر زمان

۵ دَ حالیکه بعضی کسا دَ باره خانِه خُدا گپ
 میزد و مُوگفت که چطور قد سنگای نُوربند و
 تَحفه های وَقف شده نَقش-و-نِگار شده، عیسیٰ
 گُفت:

۶ ”پگ روز مییه که امزی چیزای که
 مینگرید، یگ سنگ ام دَ بِلِه دیگه سنگ باقی
 نَمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زبر مُوشه.“

۷ اونا ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، ای واقعه
 چی وخت رُخ میدیه و نشانی نزدیک شُدون
 امزی واقعه چی اُسته؟“

^۸ عیسیٰ گفت: "هُوش خُورِه بَگیرید که کس
 شُمورِه گُمراه نَکنه. چُون غَدِر کَسا دَ نامِ
 ازمِه مییه و مُوگیه که 'ما امُو اَسْتُم' و ام
 مُوگیه 'آخِرِ زمانِ نَزدِیکِ اَسْتِه،' از پُشتِ ازوا
 نَرَوید. ^۹ وختیکه خَبرِ جَنگِ ها و شورشِ ها ره
 میشنوید، ترسِ نَخورید؛ چُون لَازِمِ اَسْتِه که اوّل
 امی واقعه ها رُخِ بَدیه، لیکن آخِرِ زمانِ دِستی
 نَمییه."

^{۱۰} و اِدامه دَدِه دَزوا کُفت: "یگِ قَوْمِ دَ ضِدِ
 قَوْمِ دِیگِه و یگِ مَمَلکَتِ دَ ضِدِ مَمَلکَتِ دِیگِه
 باله مُوشه؛ ^{۱۱} زلِزلِه های سَخْتِ رُخِ مِیدیه و دَ
 جای های مُخْتَلِفِ قَحطی ها و مَرَضِ وُبا پِیدا
 مُوشه و نشانی های ترسناک و علامت های
 بُزُرگِ از آسَمو ظاهِرِ مُوشه. ^{۱۲} مگم پِیشِ از
 تمامِ امزی واقعه ها مَرْدُمِ شُمورِه دِستگیرِ کده
 آزار-و-اَذیتِ مُونه و بخاطرِ نامِ ازمِه شُمورِه دَ
 شورایِ عِبادتِ خانه ها تسلیمِ مُونه، دَ بَنَدیِ خانه
 ها مِیندَزِه و دَ حُضُورِ پادشایو و والی ها مُوبره.

۱۳ مگم ای بلده شمو یگ فرصت آسته که د
 باره ازمه شاهدی بدید. ۱۴ د فکر شمو بشه که
 پیش از پیش آمادگی نگیرید که بلده دفاع از
 خود چی بگید، ۱۵ چون ما دز شمو قدرت بیان^a
 و حکمت میدیم، تا هیچ کدم از مخالفین شمو
 توان مقاومت و رد کدون توره شمو ره ندشته
 بشه. ۱۶ حتی آته و آبه، برارو، قوما و دوستای
 شمو، شمو ره د دشمو تسلیم مونه و بعضی های
 شمو ره د قتل میرسنه. ۱۷ پگ مردم بخاطر
 نام ازمه از شمو بد موبره. ۱۸ مگم یگ تار
 موی از سر شمو ضایع نموشه. ۱۹ شمو د وسیله
 صبر-و-حوصله جان های خوره نجات میدید.

^a ۲۱:۱۵ د جای «قدرت بیان» د زیون یونانی «دان»

نوشته یه.

پیشگویی دَ باره تباهی شارِ اورشلیم

۲۰ "وختی مینگرید که اورشلیم دَ وسیله لشکر ها محاصره شده، بدنید که تباهی شی نزدیک آسته. ۲۱ اوخته کسای که دَ یهودیه آسته دَ کوه ها دوتا کنه و کسای که دَ شار آسته بُر شنه و کسای که دَ اطراف آسته دَ شار داخل نشنه؛ ۲۲ چون امو روزا، روزای انتقام آسته تا تمام چیزای که نوشته شده پوره شنه. ۲۳ وای دَ حالِ خاتونوی که شکامتو بشه یا نلغه شیرخور دشته بشه، چراکه مُصیبتِ سخت دَ بله زمی مییه و غَضَبِ خُدا دَ سرِ امزی قوم نازل مُوشه. ۲۴ اونا دَ دمِ شمشیر موفته یا دَ مینکل تمام ملت های غیر یهود اسیر بُرده مُوشه و اورشلیم دَ وسیله مردمای غیر یهود پایمال مُوشه تا وختیکه دورونِ مردمای غیر یهود تیر شنه.

پس آمدونِ مسیح

۲۵ بعد از و د آفتو، ماهتو و ستاره ها نشانی
ها ظاهر موشه و د رُوی زمی پریشانی د
مینکلِ مِلَّت‌های مییه که د وسیله غُرش و جلیه
های دریا گنگس-و-گیج شده. ۲۶ مردُم د باره
چیزی که د بِلِه دُنیا آمدنی آسته بوی بر شده از
ترس بے حال موشه، چُون قُدرت های آسمونا
تکان مُوخوره. ۲۷ اوخته اونا «باچه انسان»
ره مینگره که د بِلِه اُور خُن قُدرت و جلال
بُزرگ مییه. ۲۸ پس وختیکه رُخ دَدونِ امزی
چیزا شروع موشه، ایسته شُنید و سرهای خُوره
باله کُنید، چراکه نجات شُمو نزدیک آسته.

پند از مَثَلِ دِرختِ انجیر

۲۹ بعد از و عیسیٰ بِلِده ازوا اینی مَثَل ره
گُفت: ”دِرختِ انجیر و دِیگه دِرختا ره بِنگرید.
۳۰ امی که بِلگای ازوا بُر موشه، شُمو مینگرید

و مُوفامید که آلی تایستو نزدیک آسته.
۳۱ امی رقم شُمو ام وختی مینگرید که ای چیزا
واقع موشه، بُمفامید که پادشاهی خُدا نزدیک
شُدّه.

۳۲ ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، تا تمام
امزی چیزا واقع نَشنه، ای نسل از بین نَموره.
۳۳ آسمو و زمی از بین موره، ولے کلام ازمه
هرگز از بین نَموره.

اِنْتِظارِ بَلَدِه پَس اَمَدونِ مَسِیح

۳۴ پَس هُوش خُو ره بَگیرید، نَشنه که دِل
های شُمو زبِر بارِ عِیاشی، نِشه و تَشویشای
زِندگی بوره و اُمُو روز بے بلغه شُمو ره رقم
یگ دام گِرِفْتار کُنه. ۳۵ چُون اُو روز دَ بِلَه پَگ
باشنده های رُوی زمی مییه. ۳۶ پَس همیشه
آماده بَشید و دُعا کُنید تا تَوانایی شی ره دَشته
بَشید که از تمام امزی چیزای که رُخ دَدَنی آسته

خلاصی پیدا کنید و دَ حُضُور «باچه انسان»
ایسته شنید.

۳۷ دَمزِی رِقْمِ عِیْسِی دَ غِیْتِ رِوزِ دَ خَانِه خُدا
تَعْلِیْمِ مِیْدَد و دَ وِخْتِ شَاوِ اَز شَارِ بُر شُدِه شَاوِ
رِه دَ یِگ کَوِه کِه کَوِه زَبْتُونِ کُفْتِه مُوشُد، تِیر
مُوکَد. ۳۸ و مَرْدُم صَبَاح گَاه دَ پِیْشِ اَزُو دَ خَانِه
خُدا مِیْمَد تا تَعْلِیْمِ شِی رِه گُوشِ بَگِیْرِه.

تصمیم قتلِ عیسی

۲۲ ۱ عِیدِ فَطِیْر کِه عِیدِ پِصَحِ ام کُفْتِه
مُوشُد، نَزْدِیْکِ بُوْد. ۲ پِیْشَوایِوِنِ
عَالِی مَقَامِ و عَالِمایِ دِیْنِ دَ تَلَاشِ اَزِی بُوْد کِه
عِیْسِی رِه خَپ-و-چَپ دَ قَتْلِ بَرَسْنِه، چُونِ اَوْنَا
اَز مَرْدُمِ تَرَسِ مُوْخُورَد.

۳ دَمزُو غِیْتِ شَیْطُو دَ پُوسْتِ یَهُودَا کِه
اِسْخَرِیُوطِی کُفْتِه مُوشُد و یِکِی اَز دَوَازْدِه یَارایِ
عِیْسِی بُوْد، دَر اَمَد؛ ۴ و اُو رَفْتِه قَدِ پِیْشَوایِوِنِ
عَالِی مَقَامِ و قَوْمَنْدَانایِ مُحَافِظِیْنِ خَانِه خُدا

مشوره کد که چی رقم عیسیٰ ره دزوا تسلیم کنه. ^۵ اونا خوشحال شد و قول دد که بلده ازو پیسه میدیه. ^۶ یهودا قبول کد و پشت یگ فرصت میگشت تا د نبود مردم عیسیٰ ره دزوا تسلیم کنه.

آخری شام عیسیٰ قد یارای شی

^۷ پس روز عید فطیر که دمزو روز باره پصح باید قربانی شنه رسید. ^۸ اوخته عیسیٰ پترس و یوحنا ره ری کده گفت: "بورید و نان پصح ره بلده مو تیار کنید تا بخوری." ^۹ اونا پرسان کد: "د کجا میخاهی که نان ره تیار کنی؟" ^{۱۰} او دزوا گفت: "وختیکه د شار داخل موشید، یگ آدم قد شمو روی د روی موشه که یگ کوزه او ره موره. از پشت ازو بورید و د خانه که او موره داخل شنید ^{۱۱} و د صاحب خانه بگید، 'استاد مویه، مهمونخانه مه د کجا یه تا نان پصح ره قد یارای خود اونجی بخورم؟'

۱۲ اوخته اویگ اُتاقِ کُته ره دَ باله‌خانه دَز شُمو
نِشو مِیدیه که فرش شُده آسته. دَ اُونجی بَلدِه
مو تِیاری بَگیرید.

۱۳ پس اونا رفت و اُمو رقم که عیسی دَزوا
گُفتُد، تمام چیزا ره پِیدا کد و نانِ پِصَح ره تِیار
کد.

۱۴ وختیکه ساعتِ نان خوردو رسید عیسی
قد دوازده رَسول خُو دَ سرِ دِستَرخو شِشت.
۱۵ اوخته اُو دَزوا گُفت: ”ما کَلو شوق دَشْتُم که
امی نانِ پِصَح ره پِیش از رَنج-و-عذاب خُو قد
شُمو بُخورُم. ۱۶ چُون ما دَز شُمو مُوگُم که دیگه
نانِ پِصَح ره نَمُوخورُم تا غَیتیکه ای قُربانی دَ
پادشاهی خُدا پُوره شُنه.“

۱۷ اوخته اُو جام ره دَ دِست خُو گِرِفته
شُکرگزاری کد و گُفت: ”ای ره بَگیرید و دَ
مِینکل خُو تقسیم کنید، ۱۸ چُون ما دَز شُمو
مُوگُم که بعد ازی از میوه تاگِ انگُور دیگه
وُچی نَمُونُم تا وختیکه پادشاهی خُدا بییه.“

۱۹ بعد ازو نان ره گِرفت و شُکرگزاری کده
 ثوئه کد و د یارای خُو دده گُفت: "ای جسم مه
 آسته که بلده نجات شُمو دده موشه. ای مَراسِم
 ره د یادِ ازمه د جای بیرید. " ۲۰ د عینِ رقم، بعد
 از نان خوردو جام ره گِرفت و گُفت: "ای جام
 عهدِ نو آسته که قد خُون مه بسته موشه؛ خُون
 مه بلده بخششِ گناهای شُمو ریختنده موشه.
 ۲۱ مگم اینه، دِستِ کسی که مَره تسلیم مونه
 قد ازمه قتی د دسترخو دراز موشه. ۲۲ «باچه
 انسان» امو رقم که بلده شی تعیین شده، ازی
 دُنیا موره، مگم وای د حالِ کسی که د وسیله
 ازو تسلیم موشه!"
 ۲۳ اوخته یارا از یگدیگه خُو د پُرسان کدو شد
 که کُدم شی دِست دَمزی کار میزنه.

بَحْث د بَارِه بُّرگی

۲۴ د امزُو عَیت د بَینِ یارا جنجال پیدا شد که
 د مینکلِ ازوا کی بُّرگتر آسته؟

۲۵ عیسیٰ دَزُوا کُفْتُ: ”پادشاه های مردُمای
 غَیْرِ یَهُود دَ بِلِه ازوا باداری مُونه و
 صاحبای قُدرت خودون ره آدمای سَخی میدَنه.
 ۲۶ مگم شُمو ای رقم نَبَشید، بَلکِه بُّزرگترین دَ
 بَین شُمو باید مِثل ریزه تَرین بَشه و رهبر مِثل یگ
 خِدمتگار. ۲۷ چُون کِی بُّزرگ آستَه: کسی که دَ
 سِر دِسترخو مِیشینه یا کسی که خِدمت مُونه؟
 آیا کسی که دَ سِر دِسترخو مِیشینه بُّزرگتر نییه؟
 مگم ما دَ مینکل شُمو مِثل یگ خِدمتگار آستُم.
 ۲۸ شُمو کسای آستید که دَ آزمایش ها قد مه
 ایسته بُودید. ۲۹ پس امو رقم که آتِه مه دَز مه
 یگ پادشاهی عطا کد، ما ام دَز شُمو عطا مُونُم
 ۳۰ تا شُمو دَ پادشاهی مه دَ دِسترخون مه شِشسته
 بُخورید و وُچی کِنید و دَ تَخْت ها شِشسته دَ بِلِه
 دوازده طایفه اسرائیل قضاوت کِنید.
 ۳۱ ای شِمعون، ای شِمعون، شِیطو تقاضا کده
 که شُمو ره مِثل گندُم از ایلگِ وِسوسه تیر کُنه،
 ۳۲ مگم ما بِلده تُو دُعا کدُم، تا ایمان تُو از بَین

نَرَوَه. و غَیْتیکَه تُو پَس سُون خُدا مییی، برارونِ
ایماندار خُو ره تقویَت کُو. ”

۳۳ پِترُس دَزشی گُفت: ”یا مَولا، ما حاضرِ
اَسْتُم که قد تُو دَ بَنَدی خانَه بورُم و حتی بُمُرَم.“
۳۴ عیسی گُفت: ”پِترُس، ما دَز تُو مَوگُم که
امروز خَروس بَنگ نَمیدیه تاکه تُو سِه دفعه مَره
انکار کده نگی که مَره نَمینَخشی.“

پیشگویی عیسی دَ باره خطر های آینده

۳۵ بعد ازو عیسی ازوا پُرسان کد: ”وختیکه
ما شُمورَه بدونِ خَلطَه پیسه، خُرچین و چپلی
رَبی کدُم، آیا دَ کدَم چیز مُحتاج شُدید؟“
اونا گُفت: ”نه، دَ هیچ چیز مُحتاج نَشدی!“
۳۶ اوخته او دَزوا گُفت: ”مگم آلی هر کسی
که خَلطَه پیسه دَره، باید او ره بَگیره و امچنان
خُرچین خُو ره. و کسی که شمشیر نَدَره،
باید چپن خُو ره سَودا کده یگ شمشیر بَخَره.
۳۷ چُون ما دَز شُمور مَوگیم که ای نوشته باید

دَ باره ازمه پوره شنه که موگیه: 'أُو از جُمَلِه
 خطاکارا حساب شد. 'أَرِ، هر چیزی که دَ باره
 ازمه نوشته شده، دَ حالِ پوره شدو آسته."
 ۳۸ یارا گُفت: "یا مولا، اینه، دَ اینجی دُو
 شمشیر آسته."

مگم عیسی گُفت: "بَس کُنید!"

دُعای عیسی دَ کوه زیتون

۳۹ بعد ازو عیسی بُرو آمد و مُطابقِ عادت
 خُو دَ کوه زیتون رفت و یارای شی از پشت ازو
 رفت. ۴۰ وختیکه اُو دَ امزو جای رسید، دزوا
 گُفت: "دُعا کُنید تا دَ آزمایش قرار نگیرید."
 ۴۱ اوخته اُو دَ اندازه یگ سنگرس راه ازوا
 دُورتر رفته زانو زد و دُعا کده گُفت: ۴۲ "آی
 آته آسمانی، اگه خاست تُو آسته، ای جام ره
 از مه دُور کو؛ مگم نه دَ خاستِ ازمه، بلکه
 دَ خاست-و-اراده خود خُو." ۴۳ دَمزو غیت از
 عالم باله یگ ملایکه بلده شی ظاهر شد و اُو

ره قُوت دَد. ^{۴۴} پس عیسیٰ دَ حالیکه سخت
کوئیوبار بُود قد قُوتِ کلو دُعا کد و عَرَق شی
مِثلِ قطره های خُون دَ زمی میچَقید.

^{۴۵} وختیکه او از دُعا کدو باله شُدِه دَ پیشِ
یارای خُو اَمَد و دید که اونا از غَم-و-غُصّه خاو
رفته، ^{۴۶} او دَزوا کُفت: ”چرا خاو کدید؟ باله
شُنید و دُعا کُنید تا دَ آزمایش قرار نَگیرید.“

گرفتار شُدونِ عیسیٰ

^{۴۷} دَ حالیکه عیسیٰ هنوز توره مُوگُفت،
بے بلغه یگ دَل رَسید و یهُودا که یکی از دوازده
یارا بُود، پیشِ پیشِ ازوا میَمَد. او دَ بیخِ عیسیٰ
اَمَد تا قد شی رُوی ماخی کنه. ^{۴۸} مگم عیسیٰ
دَزو کُفت: ”آی یهُودا، آیا «باچه انسان» ره قد
یگ رُوی ماخی تسلیم مونی؟“

^{۴۹} وختی نفرای گِرد-و-بَر شی فامید که چی
مُوشه، اونا کُفت: ”یا مولا، آیا مو قد شمشیرای
خُو حَمله کنی؟“ ^{۵۰} اوخته یکی ازوا غُلام

پیشوای بزرگ ره زد و گوشِ راست شی ره
مُنْطی کد.

۵۱ مگم عیسیٰ گُفت: ”بَس کُنید ای کارا ره!“
و گوشِ ازو ره دِست زده او ره شفا دَد.

۵۲ بعد ازو عیسیٰ د پیشوایونِ عالی مقام،
قومندانای پیردارای خانِه خُدا و رِبش سفیدای
که بلده دِستگیر کدون شی اَمُد گُفت: ”آیا
ما راهزنِ اَسْتُم که قد شمشیر و سوْته پُشت مه
اَمَید؟“ ۵۳ ما هر روز قد شُمو د خانِه خُدا بُوْدُم
و شُمو د بِلِه مه دِست دِراز نَکدِید. مگم ای
ساعتِ از شُمو و ساعتِ قُدرتِ تریکی اَسْتِه.“

پِتْرُس عیسیٰ ره اِنکارِ مونه

۵۴ اوخته اونا عیسیٰ ره گِرِفت و او ره پیش
اَندخته د خانِه پیشوای بزرگ اُورد و پِتْرُس از
دُور او ره دُمبال مُوکد. ۵۵ پیره دارا د مَنِه حولی
اَتش دَر دده د گِرد شی شِشْتد؛ اوخته پِتْرُس
ام قد ازوا شِشْت. ۵۶ اوخته یگ کَنیز او ره د

روشنی آتش دید و دزو چیم دوخته گفت: ”ای آدم ام قد ازو بود.“

۵۷ مگم پترس انکار کده گفت: ”او خاتو، ما او ره نمینخشم.“

۵۸ بعد از کم وخت یگ نفر دیگه او ره هوش کده گفت: ”تو ام یکی امزوا آستی.“

پترس گفت: ”او آدم، ما نیستم.“

۵۹ تقریباً بعد از یگ ساعت یگ نفر دیگه تاکید کده گفت: ”یقیناً، ای آدم ام قد ازو بود، چون ای ام از جلیلیه آسته.“

۶۰ پترس گفت: ”او آدم، ما هیچ نموفامم که تو چیزخیل موگی.“

د امزو لحظه، د حالیکه او هنوز توره موگفت، خروس بنگ دد. ۶۱ اوخته مولا عیسی روی

خو ره دور دد و سون پترس توخ کد؛ و پترس توره مولا ره د یاد خو آورد که دزشی گفتد:

”امروز پیش از بنگ خروس سه دفعه مره انکار

مُونی. " ۶۲ پس پترُس ازونجی بُرو رفت و زار زار چخرا کد.

بے احترامی دَ عیسیٰ

۶۳ نفرای که عیسیٰ ره دَ بَندِ نِگاهِ مُوکد دَ ریشخند کدو و زدونِ ازو شروع کد. ۶۴ اونا چیمای شی ره بسته کُدد و پُرسان کده مُوگفت: "نَبوت کُو، کی تُو ره زد؟" ۶۵ و اونا او ره غدر تحقیر-و-توهینِ دیگه ام کد.

عیسیٰ دَ پیشِ شورایِ یهودیا

۶۶ امی که روز واز شُد، شورایِ ریش سفیدای قوم، یعنی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین جَم شُد و عیسیٰ ره دَ شورا آورده ۶۷ دَز شی گُفت: "اگه تُو مسیحِ آستی، دَز مو بُگی." او دَ جوابِ ازوا گُفت: "اگه دَز شُمو بُگم، شُمو باورِ نمونید، ۶۸ و اگه از شُمو سوال کنم،

شُمُو جواب نَمِيدِيد. ^{۶۹} مگم ازی اوسُو «باچه
انسان» دَ دِسْتِ راسْتِ خُدایِ قَادِر^a مِیشِینِه. ”
^{۷۰} پِگِ ازوا چِیغِ زده گُفت: ”پس تُو باچه
خُدا اَسْتی؟“

اُو دَزوا گُفت: ”خودون شُمُو مُوگِید که ما
اَسْتُم.“

^{۷۱} اوخته اونا گُفت: ”دیگه مو دَ شاهدی
چی ضرورتِ دَری؟ مو خودون مو از دان شی
شِنیدی!“

عیسی دَ مَرگِ مَحکُومِ مُوشِه

^۱ اوخته تمامِ شورا باله شُد و عیسی
ره دَ پِیشِ پِیلا تَس بُرد ^۲ و دَ بِلِه ازُو
دَ تَهْمَتِ کدو شُد و گُفت: ”مو ای آدم ره دیدی
که قوم مو ره از راه بُر مونه و مو ره از مالیه

^a ۲۲:۶۹ دَ جای «خُدایِ قَادِر» دَ زِیونِ یونانی «قُدْرَتِ
خُدا» نِوشْتِه یِه.

دَدُو بَلَدِه قَيْصِر مَنَع مُوَكْنِه و مُوَكِه كِه خُود شِي
«مسیح» و پادشاه آسته.

۳ پیلاتُس از عیسیٰ پُرسان کد: «آیا تُو پادشاهِ
یهودیا آستی؟»

عیسیٰ دَ جواب شِي کُفت: «خُود تُو مُوگی.»
۴ اوخته دَ پیشوایونِ عالی مقام و جمعیتِ
مردُم کُفت: «ما هیچ دَلیل نَمینگرم کِه ای آدم
ره محکوم کُئم.» ۵ لیکن اونا پای خُورِه بَند
کده کُفت: «اُو دَ سراسرِ یهودیه مردُم ره دَ
وسیلِه تعلیم خُورِ شور میره، از جلیلیه شروع
تا اینجی.» ۶ وختی پیلاتوس ای توره ره شنید،
پُرسان کد: «آیا ای آدم از جلیلیه آسته؟»

۷ و غیتی فامید کِه عیسیٰ از جلیلیه و مرَبوطِ
سَمَتِ هیروودیس آسته، اُو ره دَ پیشِ هیروودیس
رَبی کد کِه اُو دَمزُوروزا دَ اورشَلیم بُود.

۸ امی کِه هیروودیس عیسیٰ ره دید، اُو غَدَر
خُوش شُد، چُون از کَلو وخت میخواست کِه اُو
ره بَنگره، چراکِه اُو دَ بارِه شِي شَنِیدد و اُمید

دشت یگو مُعجزه شی ره بِنِگره. ^۹ او سوال
های کلو از عیسی پُرسان کد، مگم عیسی دَزُو
هیچ جواب نَدَد. ^{۱۰} اوخته پیشوایونِ عالی مقام
و عالِمای دین ایسته شده سخت دَ بِلِه عیسی
تُهَمَت کد.

^{۱۱} هیروودیس و عسکرای شی او ره
تحقیر-و-توهین کده دَ بِلِه شی ریشخندی کد
و کالای شاهی دَزُو پوشنده او ره دُوباره
پیش پیلاتس ریی کد. ^{۱۲} دَمَزُو روز پیلاتس و
هیروودیس قد یگدیگه خُو دوست شُد، چُون اونا
پیش ازُو دَ بَین خُو دُشمنی دشت.

^{۱۳} اوخته پیلاتس پیشوایونِ عالی مقام، ریش
سفیدا و مردُم ره طلب کده ^{۱۴} دَزُوا کُفت: ”شُمُو
ای آدم ره دَ پیشِ ازمه اُورده ادعا کدِید که مردُم
ره دَ شور میره؛ و ما دَ حُضُور شُمُو از شی
تحقیق کُدم و دَ امزی آدم هیچ اثری از ادعای
که شُمُو دَ بِلِه شی مُونِید پیدا نَکُدم ^{۱۵} و نَه ام
هیروودیس پَیدا کد، امزی خاطر ای ره بسم دَ

پیشِ اَزمو رَی کد. اینه، ای آدم کاری نَکده
 که سزاوارِ مَرگ بَشه. ^{۱۶} پس ما او ره قَمچی
 مِیزَنم و بعد ازو ایله مُونم. ^{۱۷} [چُون او باید
 دَ هر عیدِ یگ بَندی ره بَلدِه ازوا ایله مَوکد. ^a
^{۱۸} اوخته پگِ ازوا یگجای چِیغ زده گُفت: ”ای
 ره بُرده گم کُو! باراباس ره بَلدِه مو ایله بدی!“
^{۱۹} باراباس نفری بُوَد که بخاطرِ یگ شورش که
 دَ شار رُخ دَدَد و بخاطرِ قتل دَ بَندی خانه آندخته
 شُدَد.

^{۲۰} لیکن پِیلا تُس که میخاست عیسیٰ ره ایله
 کنه، بسم قد ازوا توره گُفت؛ ^{۲۱} مگم اونا دَ چِیغ
 زَدو اِدامه دَدِه گُفت: ”دَ صلیب میخکوب کُو،
 او ره دَ صلیب میخکوب کُو!“ ^{۲۲} پِیلا تُس بَلدِه
 دفعه سِوم دَزوا گُفت: ”چرا، چی بدی کده؟ ما
 هیچ دلیل نَمینگرم که ای آدم ره دَ مَرگ محکوم

^a ۱۷:۲۳ متن داخل قوس دَ بعضی نُسخه های قدیمی
 وجود ندره.

کنم. امزی خاطر ما ای ره قمچی میزنم و ایله میدیم.”

۲۳ لیکن مردم سخت پای خو ره بند کد و قد آواز بلند چیغ زده درخاست کد که او د صلیب میخکوب شنه. خلاصه چیغ-و-شور ازوا زور شد ۲۴ و پیلاتس حکم کد که مطابق درخاست ازوا عمل شنه. ۲۵ پس باراباس ره که بخاطر شورش و قتل د بندی خانه بود و مردم بلده ایله شدون شی درخاست کدد، ایله کد و عیسی ره د خاست ازوا تسلیم کد تا د صلیب میخکوب شنه.

میخکوب شدون عیسی د صلیب

۲۶ وختی عسکرا عیسی ره موبرد، اونا شمعون قیروانی ره که از اطراف میمد، گرفت و صلیب عیسی ره د شانه شی ایشیت تا او ره از پشت عیسی بیره.

۲۷ جمعیتِ کُتّه مردّم از پُشت شی رَبی بُود
 و دَ مینکلِ ازوا خاتُونوی بُود که سینه میزد
 و بلده ازو ناله-و-ماتم مُوکد. ۲۸ لیکن عیسی
 رُوی خُو ره سُون امزُو خاتُونو کده گُفت: ”آی
 دُخترای اورشَلیم، بلده ازمه چخرا نَکنید، بلکه
 بلده خودون خُو و بچکیچای خُو چخرا کُنید.
 ۲۹ چُون اینه، روزای مییه که مردّم مُوگه، ’نیک
 دَ بَخْتِ خاتُونوی نازای و رَحَم های که نَزیده و
 پِستونای که هرگز شیر نَدده.‘ ۳۰ اوخته اونا دَ
 کوه ها مُوگیه ’دَ بله مو کوچ کُنید‘ و دَ تپه ها
 مُوگیه، ’مو ره بپوشَنید.‘ ۳۱ چُون اگه دَ حقِ
 چیو تر ای کار مُوشه، پس دَ حقِ چیو خُشک
 چیز کار مُوشه؟“^a

۳۲ دَمزُو غَیت دُو مُجرِمِ دیگه ره ام پیش
 اندخت تا قد عیسی قتی کُشته شنه. ۳۳ وختی

^a ۲۳:۳۱ امکان دَره که معنای ازی آیه اینی رقم بشه:
 ”اگه دَ حقِ آدمِ عادلِ ای کار مُوشه، پس دَ حقِ آدمِ گناهکار
 چیز کار مُوشه؟“

دَ یگ جای دَ نامِ «کاسِه سر» رسید، اونا اُو ره
 قد امزُو دُو مُجرِم دَ اُونجی دَ صلیب میخکوب
 کد، یکی ازوا ره دَ دِستِ راست شی و دِیگه
 شی ره دَ دِستِ چپِ ازُو. ^{۳۴} اوخته عیسیٰ گُفت:
 ”ای آتِه آسمانی، امیا ره بُبُخش، چُون نَمُوفامه
 که چیز کار مونه.“

و عسکرا پشک اَندخته کالای عیسیٰ ره مَنه
 خُو تقسیم کد. ^{۳۵} مردُم دَ اُونجی ایسته شُدَد و
 تُوخ مُوکد، مگم کئِه کلونا دَ بِلِه ازُو ریشخندی
 کده مُوگُفت: ”ای دِیگرو ره نِجات دَد؛ آلی
 خود ره نِجات بَدیه اگه مسیح و اِنْتِخاب شُدِه
 خُدا آسته!“

^{۳۶} عسکرا ام اُو ره ریشخند کد. اونا اَمَدِه
 سِرِکِه انگور ره دَزُو پیش مُوکد ^{۳۷} و مُوگُفت:
 ”اگه تُو پادشاهِ یهودیا آستی خود ره نِجات
 بَدی!“

۳۸ دَ بِلَه سر شی یگ جُرم‌نامه بُود [که دَ زبونِ یونانی، (لاتینی و عبرانی نوشته شد:)]^a ”ای پادشاهِ یهودیا آسته.“

۳۹ یکی امزُو دُو مُجرِم که دَ صلیب میخکوب شد، او ره تحقیر-و-توهین کده گفت: ”آیا تُو مسیح نیستی؟ پس خود خُو و مو ره نجات بدی؟“

۴۰ مگم دیگه شی او ره سرزنش کده گفت: ”از خُدا نمیترسی؟ دَ سرِ ازتُو ام عینِ رقم حُکم شده. ۴۱ و محکومیتِ ازمو واقعاً برحق آسته، چون مو سزای اعمالِ خُو ره مینگری، مگم ای آدم هیچ کارِ بد نکده.“ ۴۲ بعد ازو دَ عیسی گفت: ”ای عیسی، وختیکه دَ پادشاهی خُو رسیدی، مَره ام دَ یاد خُو بیر.“

^a ۲۳:۳۸ متنِ داخلِ قوس دَ بعضی نُسخه های قدیمی وجود ندره.

۴۳ عیسیٰ دَ جواب شی گُفت: ”ما حقیقت ره
 دَز تُو مُوگِیْم، امی امروز تُو قد ازمه دَ بهشت
 داخل مُوشی.“

فوتِ عیسیٰ

۴۴ تقریباً ساعتِ ششم^a بُود که تریکی تمام
 زمی ره گِرفت و تا ساعتِ نهم^b ادامه دَشت،
 ۴۵ دَ عینِ حال آفتو تریک شد و پرده خانه خدا
 از مینکل خو دُو پاره شد. ۴۶ اوخته عیسیٰ دَ
 آوازِ بلند چیغ زده گُفت: ”ای آته آسمانی، ما
 روحِ خو ره دَ دستِ ازتو میسپارم.“ امی ره
 گُفت و جان دَد.

۴۷ وختی قومندانِ رومی ای واقعه ره دید، او
 خدا ره ستایش کده گُفت: ”واقعاً که ای آدم
 بے گناه^c بُود.“

^a ۲۳:۴۴ یعنی چاشت. ^b ۲۳:۴۴ یعنی سه بعد از
 چاشت. ^c ۲۳:۴۷ دَ جای «بے گناه» دَ زبونِ یونانی
 «عادل» نوشته یه.

^{۴۸} تمامِ مردُمِ که بَلَدِه سَیْل کدو جَم شُدُد،
 وختی ای واقِعِه ها ره دِید، دَ سَیْنِه خُو زَدِه پَس
 سُون خانِه های خُو رَفَت. ^{۴۹} مَگَم تمامِ کَسای
 که قَد عِیسی آشنا بُوَد دُور ایستِه شُدُد، دَ شُمُولِ
 خاتونوی که از جَلیلِیَه دَ دُمبال شِی اَمَدُد، اونا
 امی چیزا ره توخ مَوکد.

دَفَن کدوِنِ عِیسی

^{۵۰} دَ اُونجی یِگ آدم دَ نامِ یوسُف اَمَد که یکی
 از اَعْضای شورای یَهُود بُوَد و یِگ آدم نِیک
 و عَادِل. ^{۵۱} اُو قَد نَقشِه و فِیصَلِه شورا دَ بارِه
 عِیسی موافِقَت نَکَدُد. اُو از شارِ رَامِه بُوَد، یکی
 از شارای که دَ یَهُودیا تَعَلُق دَشت و خود اَزو ام
 اِنْتِظارِ پادشاهی خُدا ره می کَشید. ^{۵۲} اُو دَ پِیشِ
 پِیلاطُس رَفَت و جَسَدِ عِیسی ره اَزو طَلَب کد.
^{۵۳} پَس یوسُف جَسَدِ مَولا ره از صَلیب تاه کد
 و اُو ره دَ یِگ رَخْتِ کَتان پِیچَنده دَ قَبْرِی که
 دَ قاده کَنده شُدُد اِیشت، دَ جایی که هِیچ کس

هرگز دَفَن نَشُدُد. ۵۴ اَمُو روز، روزِ تِیاری بُود و روزِ آرام دَ حالِ شُرُوع شُدو بُود.

۵۵ خاتُونوی که از جَلیلیه قد عیسی اَمُد دَ دُمبالِ یوسُف رفت و اونا ام قبر ره دید و ام ای که جَسَدِ عیسی دَ کُجا ایشته شُد. ۵۶ اوخته اونا پس دَ خانِه خُو اَمَد و عَطَر و مَوادِهای خوشبُوی ره آماده کد. بعد ازو دَ روزِ آرام مُطابِقِ حُکمِ شریعت آرام گِرِفت.

عیسی دُوباره زنده موشه

۲۴ روزِ یگشمبِه^a دَ وختِ روز واز شُدو اونا مَوادِهای خوشبُوی ره که آماده کُد دَ خُو گِرِفته دَ سِرِ قبر رفت^۲ و دید که سنگ از دانِ قبر لول دَدِه شُدِه. ۳ مگم وختیکه اونا داخلِ قبر رفت، جَسَدِ مَولا عیسی ره دَ

^a ۲۴:۱ دَ جای «روزِ یگشمبِه» دَ زبونِ یونانی «روزِ اوّلِ هفته» نوشته یه، چون بلده یهودیا یگشمبِه روزِ اوّلِ هفته یه.

اُونجی پَیدا نَتَنَسْت. ^۴ دَ حَالِیکَه اونا حَیرو مَنَدَد،
 بے بلغَه دُو نفر که کالای سفیدِ جَلو دَشت دَ
 پَالوی ازوا ایسته شُد. ^۵ خاتونو ترس خورده قد
 رُوی خُو دَ زمی خَم شُد، مگم اونا دَ خاتونو
 کُفت: ”چرا زنده ره دَ مینکلِ مُرده ها مُوپالید؟
^۶ اُو دَ اینجی نیسته، اُو دُوباره زنده شُد. دَ یاد
 خُو بَیرید وختیکه اُو دَ جلیلیه بُود چطور قد شُمو
 گپ زده ^۷ کُفت که «باچه انسان» باید دَ دِستِ
 کُناهکارا تسلیم دده شُنه و دَ صلیب میخکوب
 شُنه و دَ روزِ سِوم دُوباره زنده شُنه. ”

^۸ اوخته خاتونو توره عیسیٰ ره دَ یاد خُو اُورد
^۹ و از سرِ قبر پس اَمَد و پگِ امزی چیزا ره دَ
 یازده رَسول و دیگرُو نقل کد. ^{۱۰} اُمُو خاتونو
 مَریمِ مَجَدَلِیه، یونا، مَریمِ آبه یعقُوب و چند
 خاتونِ دیگَه بُود که امی چیزا ره دَ رَسولا کُفت.
^{۱۱} مگم تورای خاتونو بلده ازوا مِثلِ ایله گویی
 معلوم شُد و اونا باور نَکد. ^{۱۲} لیکن پترُس
 باله شُد و دَویده دَویده سُون قبر رفت؛ وختیکه

رسید، خَم شُدِه مَنِه قبر ره توخ کد و تنها کفن
ره دید و بَس. اوخته او حَیرو شُدِه پس سُون
خانه رفت.

دَ راهِ آغیلِ عِمائوس

۱۳ دَمزُو روز دُو نفر از پیرِوا طرفِ یگِ آغیل
مورفت که عِمائوس نام دَشت و اَمو آغیل تقریباً
دُو ساعت^a از اورشَلیم دُور بُود. ۱۴ اونا قد
یگدیگِه خُو دَ بارِه پگِ امزی چیزای که رُخ دَدَد،
توره مُوگُفت. ۱۵ دَ حالیکه اونا توره مُوگُفت و
جَر-و-بَحث مُوگُد، عیسیٰ خود شی دَزوا نزدیک
شُد و قد ازوا همراه شُد. ۱۶ مگم از چیمای ازوا
قُدرتِ شِناسِ گِرِفته شُدَد تا عیسیٰ ره شِنخته
نَتَنه. ۱۷ او دَزوا گُفت: ”شُمو دَ بَینِ راهِ قد
یگدیگِه خُو دَ بارِه چی نقل مُونید؟“

^a ۱۳:۲۴ دَ جای «تقریباً دُو ساعت» دَ زبونِ یونانی
«۶۰ دُوره اِستدیم» نوشته یِه که دُوره هر اِستدیم یگ
صد و نود و دُو متر آسته و تقریباً دوازده کیلومتر موشه.

اونا ایسته شد و غمگی معلوم موشد.
۱۸ اوخته یکی ازوا که کلیوپاس نام دشت د
جواب شی گفت: ”آیا د مینکل مسافرا د
اورشلیم تو تنها کسی آستی که از چیزای که
د ای روزا رخ دد خبر ندری؟“

۱۹ عیسی ازوا پرسان کد: ”از کدم چیزا؟“
اونا دزشی گفت: ”از چیزای که قد عیسی
ناصری رخ دد. او پیغمبری بود که د حضور خدا
و تمام مردم د گفتار و د کردار خو قوی بود.
۲۰ ولے پیشوایون عالی مقام و رهبرای مو اوره
تسلیم کد تا د مرگ محکوم شنه و او د صلیب
میخکوب شد، ۲۱ د حالیکه مو امید دشتی که
او امو کس آسته که اسرائیل ره نجات میدیه.
د پالوی پگ امزی توره ها فعلاً سه روز امزو
واقعہ تیر شده. ۲۲ علاوه ازی، چند خاتو که از
جم ازمویه، مو ره خیرو کد، چون اونا امروز
صبح گاه د سر قبر رفت ۲۳ و جسد عیسی ره
پیدا نتست. اوخته اونا پس آمد و دز مو نقل کد

که ملایکه ها ره دَ رویا دیده و ملایکه ها گفته
که عیسیٰ زنده شده. ^{۲۴} پس چند نفرِ ازمو سرِ
قبر رفت و وَضَعِیتِ ره اُمُو رقمِ دید که خاتونو
نقل کُدد؛ لیکن اونا عیسیٰ ره ندید.

^{۲۵} اوخته عیسیٰ دَزوا گُفت: ”آی آدمای نَافام
و کُند ذِهن، باوَر کدونِ پگِ تورای پیغمبرا
چِیقِسِ بِلده شُمو سخت آسته! ^{۲۶} آیا لازمِ نَبود
که مسیحِ امی رَنجِ ها ره بِنگره و بعد ازو
دَ بزرگی-و-جلالِ خُو برسه؟“ ^{۲۷} اوخته او از
نوشته های مُوسیٰ و پگِ پیغمبرا شروع کده
چیزای ره که دَ باره خود شی دَ تمامِ نوشته های
مُقَدَّس بود، بِلده ازوا تشریح کد.

^{۲۸} امی که اونا دَ آغیلِ عِمائوسِ نزدیک
شُد، عیسیٰ رقمی رفتار کد که پیشتر موره.
^{۲۹} مگم اونا سخت شلّه شده گُفت: ”لُطفاً قد
ازمو بُمَن، چراکه روز تیر شده و شامِ نزدیک
آسته. پس عیسیٰ داخلِ رفت تا قد ازوا بُمَنه.“

۳۰ وختیکه عیسیٰ قد ازوا دَ سرِ دِستِرخو
 شِشت، او نان ره گِرفته شُکرگزاری کد و تُوته
 کده دَزوا دَد. ۳۱ بے بلغه چیمای ازوا واز شُد و
 اونا او ره شِنخت؛ و او از نظرِ ازوا غیب شُد.
 ۳۲ اوخته اونا قد یگدیگه خو گُفت: ”آیا دل های
 مو دَ درون مو نَمیتپید وختیکه او دَ راه قد ازمو
 توره مُوگُفت و نوشته های مُقَدَّس ره بلده مو
 تشریح مُو کد؟“

۳۳ و اونا دَمز و ساعت باله شُدِه پس دَ اورشلیم
 رفت. دَ اونجی اونا یازده یارِ عیسیٰ و مردُمای
 ره که قد ازوا جم شُدَد، پیدا کد ۳۴ که اونا
 مُوگُفت: ”مولا عیسیٰ واقعا دُوباره زنده شُدِه
 و دَ شِمعون ظاهر شُدِه!“

۳۵ اوخته امو دُو نفر ام نقل کد که دَ راه چی
 رُخ دَد و چی رقم اونا عیسیٰ ره دَ وختِ نان تُوته
 کد و شِنخت.

عیسی د یارای خو ظاهر موشه

۳۶ د حالیکه اونا د امزی باره توره موگفت،
بے بلغه عیسی خود شی د مینکل ازوا ایسته
شد و دزوا گُفت: "سلام علیکم."

۳۷ مگم اونا وحشت زده شده ترس خورد و
فکر کد که یگ ره روح ره مینگره. ۳۸ عیسی
دزوا گُفت: "بچی ترس خوردید؟ چرا د دل های
شمو شک پیدا موشه؟ ۳۹ دستا و پایای مَره توخ
کنید؛ بِنگرید که خود مه اَسْتَم. دز مه دست
بزنید و بِنگرید، چون روح گوشت و استغو ندره،
مگم رقمی که مینگرید ما دَرْم."

۴۰ وختیکه امی توره ره گُفت او دستا و پایای
خو ره دزوا نشو دد. ۴۱ د حالیکه اونا خوش و
خیرو بود و هنوز نَمیتنست باور کنه، او دزوا
گُفت: "کدم چیز د اینجی بلده خوردو دَرید؟"
۴۲ اونا یگ مقدار ماهی بریو کده بلده ازو دد
۴۳ و او ماهی ره گرفته د پیش روی ازوا خورد.

۴۴ اوخته عیسیٰ دَزُوا کُفْتُ: ”اینی تورای آسته که وختی قد شُمو بُوْدُم کُفْتُم، هر چیزی که دَ تَوْرَاتِ مُوسَى، نوشته های انبیا و زبُور دَ باره مه نوشته شده، باید پوره شنه.“

۴۵ بعد از و عیسیٰ ذهنای از واره روشو کد تا نوشته های مُقَدَّس ره پی بُبره ۴۶ و دَزُوا کُفْتُ: ”اینی رقم نوشته شده، مسیح باید رنج-و-عذاب بِنِگره و دَ روزِ سِوَم از مُرده ها دُوباره زنده شنه؛ ۴۷ و توبه و بخششِ گناها دَ نامِ از و دَ تمامِ مِلَّتِ ها اِعلانِ شنه و شُرُوعِ شی از اورشَلیم بشه. ۴۸ شُمو شاهدِ امزی چیزا آستید. ۴۹ اینه، ما روحِ اَلْقُدُس ره که آته مه وعده کده، دَز شُمو رِبی مُونم. پس دَ شارِ بُمَیید تا وختیکه از عالمِ باله قد قُدرتِ روحِ اَلْقُدُس پوشنده شنید.“

رفتونِ عیسیٰ دَ عالمِ باله

۵۰ اوخته عیسیٰ اونا ره تا بیتِ عَنیا بُرد و دَ اُونجی دِستای خُو ره باله کده اونا ره بَرکت دَد.

۵۱ دَ حَالِيكِه اُونَا رِه بَرَكْت مِيَدَد، ازوا جدا شُدِه
طَرَفِ آسْمُو بُرْدِه شُد. ۵۲ يارا اُو رِه سَجْدِه كَد و
قَد خُوشِي كَلُو پَس دَ اَوْرُشَلِيم اَمَد. ۵۳ دَ اُونَجِي
اُونَا هَمِيْشِه وخت دَ خَانِه خُدا بُوْد و خُدا رِه
حمد-و-ثنا مُوگُفْت.